1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 346. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, DECZEMBER 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Föügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. es Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a M.: Daube G. L. es Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Az első hang.

A kik értenek valamicskét a muzsikához, jól tudják, mily sok függ attól, micsoda hangon kezdi az ember. Magasabban vagy alantabb kezdve, nem igen szokott sikerülni a nóta, ha tulterjed a rendelkezésünkre álló hangregiszteren. Hogy a horvátok hangterjedelme, különösen az alsó lajtorján, nem igen hagy fenn kívánni valót, arról nem egyszer volt már módunk meggyőződést szerezni. De arról is meggyőződhettünk, hogy bátorságuk is nagy, nagyobb még talán a hangjoknál is és ha nem számolnak vele, a minthogy csak ritkán számolnak valamivel, oly magas hangon kezdhetik, hogy nem zene lesz abból, de rikácsolás.

Az a kíváncsiság tehát, melylyel a zágrábi tartománygyülés megnyitása elé tekintettünk, nagyon is könnyen magyarázható. Az első hangütemből némi valószinüséggel lehet következtetést vonni, harmóniát várhatunk-e a következendőkben, vagy hangzavart. A mi, mindenki be fogja látni, mi ránk nézve nem lehet közönyös, a kik azt szeretnők, hogy sikerülne a koncert.

Mert még is csak bölcsebb dolog volna s tán mind a kettőnkre üdvösebb, ha végre-valahára egyetértésre sikerülne jutnunk s eltemethetnők azt a visszavonást, mely már-már minden hitelét elvette egymáshoz való tartozandóságunk kellemes voltának s igen megingatta a reményt, hogy az eddigi módon fönmaradását sokan és sokáig óhajtandó dolognak tartanánk.

Azért vártuk jogosult érdeklődéssel a zágrábi tartománygyülés ujból megnyitása alkalmából azt a hangot, mely hinnünk engedné, hogy az ottani hangulatban kedvezőbb fordulat következett be, nem ur többé a vak szenvedély a kedélyek fölött s az indulat komoly magábaszállásnak, s ha még nem is az érdekek higgadt latolgatásának, de legalább a helyzet elfogulatlan megitélésének engedett helyet, mely fontolóra vesz annyit legalább, hogy a magyar kormány a fölingerelt horvát érzékenység kiengesztelésében elment egész addig a határig, a hol már el kellett készülve lennie a vádra, miszerint megfeledkezett arról, hogy magyar érzékenység is van a világon.

Nagyobb érdeklődéssel a mainál még nem nyilott meg ülésszak, ezt jelentik Zágrábból. A nép, mintha sejtette volna, hogy a jelen ülésszaktól mennyi függ, nagy tömegekben jelent meg a megnyitásán. A nép természetes ösztönének igaza van. A jelen ülésszaknak van fenntartva, hogy tisztázza a zavaros viszonyt, mely annyi keserüségnek, annyi bonyodalomnak rejti méhében magvát, lehet, hogy természeténél fogva is, de még inkább lehet, hogy csak azért, mert nagy azok száma, a kik félre igyekeznek magyarázni rendelkezéseit s fölerőszakolják az ellentéteket, csupán azért, hogy tarthatatlanságára gyüjtsenek bizonyitékokat.

Sajnálatos dolog, hogy mindig ezek azok, a kiknek szavát hallani vagyunk kénytelenek, ellenben alig emelkedik hang, mely ezekkel szembe szállva, azon előnyöknek igyekeznék kifejezést adni, melyek Horvátországra Magyarországhoz való viszonyából háramlanak. Hogy valaki mint a kiegyezés, vagy épen a magyar állam-eszme őszinte hive állana föl a zágrábi tartománygyülésen, hogy szemére lobbantaná a tulzó párttöredékeknek áldatlan üzelmeiket, hogy volna bátorsága szemükbe mondani eljárásukat, magoktartását, tisztán horvát szempontból is károsnak sőt hazafiatlannak, — mert az is — arra alig fordul elő eset. Minden vád, mely ott Magyarország ellen emelkedik, czáfolatlan, minden támadás visszaveretlen, minden sértés megtorlatlan marad: csoda-e, hogy ennek aztán az a kettősen káros következése van, hogy a horvát nemzetben az ily egyoldalu információk oly közvéleményt nevelnek, mely Magyarországgal szemben a leghatározottabban ellenséges indulatu, másfelől Magyarországon mindinkább elterjed az a hit, hogy tul a Dráván nekünk minden őszinte barátunk kiveszett s nincs, a kire támaszkodnunk lehetne.

A helyett, hogy a horvát képviselő urak itt a magyar országgyülésen biztositanak bennünket kegyes jóindulatukról s erősködnek, hogy ők «nem mindannyian Starcsevicsek» — ott merjék vallani magyar barátságukat s ne resteljék adott alkalommal kissé ki is tenni magokat érte. Ezt nevezzük mi komoly biztositéknak, ezt tekinthetjük igaz barátságnak, mely hasonló viszont indulatra érdemes.

Az uj bánt rokonszenvesen fogadták Zágrábban. Jártak nála deputációk, üdvözölték. Nem jött hire, hogy valahol kifütyülték vagy megdobálták volna. Hiszen a visszaállitott alkotmányt hozta meg nekik s csak ezzel együtt lehetett volna őt kidobniok. Más különben sem vétett nekik, ha csak azt nem tekintik bünеül, hogy a báni állást elfogadta.

De már a legislegelső ülés sem volt mentes egy kinos jelenettől, melynek éle ő ellene s általa a magyar kormány ellen fordult. Egy képviselő tudni akarta, mire esküdött meg Horvátország bánja? terjeszszék neki elő az eskümintát, hadd vizsgálja meg, nincs-e benne valami hazaellenesség. Kérdi, kinek kezébe tette le esküjét? s hogy ez alkalomnál Horvátországot ki képviselte?

Hát ez a kérdés, melyet a jelentés szerint nagy lárma követett, fölér egy kisebbszerü macskazenével s föltevése legkevésbbé se lesz alkalmas a horvátok jóindulatáról táplált hitet nálunk elterjeszteni. Az, hogy az elnök ellenezte a kérdést, nagyon keveset enyhit a dolgon.

De a «kiengesztelt» hangulat ez ékesen szóló tünete nem maradt egymagában. A polgárositott határőrvidék képviselői között akadt egy töredék, mely aláirás végett tiltakozást köröztetett a képviselők között a Magyarországgal való kiegyezés ellen, azt hozva föl okul, hogy e törvény megalkotásában az akkor még katonai őrvidéknek része nem lehetett. Az igaz, hogy csak öten-hatan voltak az aláirók, de a Starcsevics-párt, mely pedig hasonló ürügyre nem is hivatkozhatik, ő velük tart s erősen izgatott tiltakozásuk mellett.

Hát ez is oly szimptoma, melytől a viszonyok javulását lehetne reménlünk s nem egyenes pártütés nem csupán Magyarország ellen, de Horvátország alkotmánya ellen is, s biztató jelnek tekintsük, ha ezzel szemben — Horvátország alkotmányának védője sem akad?

Hanem mindezek csak párttöredékek erőlködései, a mely párttöredékek a zágrábi tartománygyülésen kisebbségben vannak. De az már nem egy párt, hanem a tartománygyülés által kiküldött regnikoláris komisszió javaslata, hogy «tiltakozzék a tartománygyülés Magyarországnak Fiuméra vonatkozó minden eljárása ellen.» A szövegezés nagyon határozatlan, nincsen benne szabatosan formulázott tartalom s nem lehet tudni, a tisztelt bizottság mit értett ez alatt. Egy azonban nagyon szembeszökő és félreérthetetlen: a magyar állásponttal szemben hangsulyozott lehető legmerevebb negáczió, melyet csak ellenséges indulat sugalhatott s mely annál bántóbb, mivel a jelentés mindjárt a kezdetén terjesztetik be annak az ülésszaknak, melytől az engesztelés müvét várjuk s mely mégis mindjárt annak a kérdésnek fölvetésével kezdi, melyre nézve legnehezebben, legkésőbben fogunk nézetegységre vergődhetni, ha ugyan fogunk valaha.

Mindent összevetve, mi nem nézünk valami vérmes reménynyel a ma megnyilt ülésszak üdvös müködése elé, noha az uj bán tapintatától, igazságosságától és hazafiasságától mi sem várnnk kevesebbet, mint a kik ez állásba helyezték. A hangulatot kell megváltoztatni mindenekelőtt s a helyes utra terelni a lelkiismeretlen izgatók által félrevezetett közvéleményt.

Erre nyujtsanak azok, a kik a Magyarországgal való jó viszonyt, mint hirdetik, komolyan, őszintén akarják, a bánnak segédkezet, ott, a hol az izgatások fészke van, bátran, férfiasan s rántsák le álarczát mindazoknak, a kik a szegény horvát néppel el tudták hitetni, hogy hazafiasság az nálok, a mi csak rut önzés.

Azoknak a szavára vagyunk kiváncsiak, azoknak a hangját akarjuk hallani.

KÜLFÖLD.

— decz. 17.

Frigyes Vilmos német trónörökös ma érkezett Rómába, miután a mult éjjel 12 és fél órakor szivélyesen elbucsuzott Genuától. Itt tartózkodásáról még a következő táviratok vannak előttünk:

Tegnap délután 4 órakor a trónörökös a városi törvényhatóságot látogatta meg, meleg köszönetét fejezve ki a polgármesternek a szivélyes fogadtatásért, melyben részesitették és felkérte őt, hogy köszönetét a lakossággal is tudassa. A törvényhatósági épület elhagyása alkalmával a trónörököst zajosan üdvözölték. A hatóságok fogadásánál kijelenté a trónörökös a prefekt előtt, hogy a legnagyobb rokonszenvvel viseltetik egész Olaszország, de különösen Genua és vidéke iránt, melyhez annyi kedves emlék köti. Este lakoma volt, melyre a helyi hatóságok és az angol konzul is hivatalosak voltak. A trónörökös jobbján Keudell és balján a polgármester ült. A trónörökös Genua város jólétére ürité poharát, a polgármester pedig a császári családot élteté. — A Stefani-ügynökség jelentése szerint a német trónörökös tegnap az idegen konzulokat, köztük a franczia konzult is fogadta. A német telep küldöttsége hódoló feliratot nyujtott át a trónörökösnek, ki a küldöttség minden egyes tagjával beszédbe eredt és kijelenté, hogy jól esik tapasztalnia, hogy a külföldön élő németek mindenütt tisztelетnek és becsülésnek örvendenek. Egyszersmind azon reményét nyilvánitá, hogy spanyolországi utja hatással leend Németország és Spanyolország kereskedelmi összeköttetésének fejlesztésére. — A trónörökös elutazásakor a fényesen kivilágitott és diszitett pályaudvarban valamennyi hatóság és a német telep minden tagja jelen volt. A német néphymnusz elhangzása után a jelenlevők dörgő «hurráh» kiáltásokban törtek ki. Egy galogsági század a trónörököst katonai tisztelgésben részesité.

Az *Italie* szerint *Schlözer* porosz követ és *Jacobini* bibornok között tegnap végleges megállapodás jött létre a német trónörökösnek a *pápánál* teendő *látogatására* nézve. Nevezettek talán még egy értekezletet fognak tartani a *viszontlátogatás* kérdésének elintézése tárgyában.

A *franczia kormány* a *tonkingi* expediczióra vonatkozó ujabb *hitelkérést* következőleg indokolta: «Az izgalottság, melyet Hüéből jeleznek, Hiep-Hoa király meggyilkolása, mely hivatalosan még nincs megerősitve, de fájdalom, nagyonis valószinü, Annámot illetőleg rendkivüli vigyázatosságra kényszeritenek bennünket. Meg kell erősitenünk a birtokunkban levő városok helyőrségeit, a mellett, hogy az expediczionális hadtestet elegendő létszámban tartjuk fenn. Elhatároztuk tehát, hogy jelentékeny erősitéseket küldünk Tonkingba, a melyek egy hadosztály-tábornok parancsnoksága alá fognak helyeztetni. Midőn ezt tesszük, csak alkalmazkodunk a képviselőház utasitásához, hogy fejtsünk ki minden szükséges erélyt, hogy Tonkingban Franciaország jogait és becsületét megvédjük.» — Hir szerint a szenátus kényszeriteni akarja a kormányt, hogy harminczötezer embert küldjön Tonkingba, s kevésnek találja a kért 20 millió frankot. A *Temps* kérve kéri a kormányt, fontolja meg, mekkorának kell lenni a hadtestnek, hogy minden eshetőséggel szembe szállhasson. A kormány most még birja a pártok bizalmát, de ne számitson tulságosan ezek türelmére az izgatottsággal szemben, melybe őket az ország ügyei miatt való gond ejti. — Egyes lapok azt állitják, hogy a *hadügyminiszter* az *egész expedicziót rosszallja*, s feltünő is, hogy minden, az expediczióra vonatkozó intézkedést csak a tengerészeti miniszter ir alá. A *Temps* oda nyilatkozik, hogy Khinával csak akkor lehet sikeresen tárgyalásokba bocsátkozni, ha Francziaország megszállja mindazon pontokat, melyeket meg akar tartani. — A *Liberté* megczáfolja ama hireket, melyek szerint a rendelkezésre álló s ez idő szerint szabadságon otthon időző katonák rendeletet kaptak volna, hogy ezredeikhez vonuljanak be.

A *bolgár országgyülés* szombati ülésében a konstantinápolyi bolgár érsekségre és annak helyzetére vonatkozó interpelláczió hosszasabban indokoltatott. *Balabanov* külügyminiszter kijelenti, hogy a fejedelmi kormány nem viseltetik közönynyel azon érsekség sorsa iránt, melyhez Bolgárország egyháziak tekintetben tartozik. A konstantinápolyi érsekség eltörléséről szárnyaló hirek tulzottak. A bolgár egyház helyzetét általában számos körülmény nehezíti, melyek különösen onnan erednek, hogy az egyház különféle politikai közigazgatások alatt áll. Csak a legnagyobb óvatossággal és türelemmel lehet majd végül e nehézségeket eltávolitani, a nélkül, hogy az ez iránti intézkedésnél a kormány bármely más kötelezettséget vállalna magára. A kormány e fontos kérdés elintézésében cselekvési szabadságát teljesen föntartja magának.

VIDÉK.

* **Pestmegye** tisztujitása ügyében Halász Móricz ma délutánra értekezletre hivta össze Pestmegye három járásának törvényhatósági bizottsági tagjait, különösen azért, hogy a pesti közép és alsójárás közös számvevői állását illetőleg, melyre mindkét érdeklett járás különkülön egyent jelölt ki, megállapodásra jussanak, továbbá, hogy az egyes járások többségének kijelöléseit a más két járás támogassa. Az értekezlet megtartása azonban a dolog érdemén kevéset lendített. Az első kérdést illetőleg Roth Ignácz bejelentette, hogy a pesti alsójárás biz. tagjai e tárgyban csak holnap tartanak ujabb értekezletet s igy a járás nézetét nem terjeszthetni elő. A második pont ellen is többen felszóltak. Igy Szilassy István, a ki figyelmeztette az értekezletet arra az elvi megállapodásra, hogy jelenleg hivatalban levő tisztviselők különös ok nélkül ne ejtessenek el s a ki az egyéni szabadság korlátozását látná annak kimondásában, hogy egyik járás megállapodásait a többi járások támogatni tartozzanak; Suhajda József pedig a járási értekezletek megállapodásait nem tekintheti mindenütt a többség nézetének; hivatkozik a monori értekezlet megállapodásaira, melyre több tag nem kapott meghivást, többen pedig nem vettek abban részt. A nézetek eltértek. Förster Aurel, Tahy Lajos, Halász Oliver, Kovács Gábor ez értekezlet megtartásának időszerüsége mellett szóltak. Ezek hozzászólásai után elnök határozatképp kimondotta, hogy a holnapi nagy értekezlet elé fogja terjeszteni azt a megállapodást, hogy minden járás intézze a saját belügyeit belátása szerint. A pesti járásokban különben több állást illetőleg eltérnek a nézetek. Igy a pesti felső járás orvosi állására két jelölt áll egymással szemben. Az egyik a jelenlegi orvos dr. Szigeti Márton, a másik Garami (Gráner) Dávid.

* **Komárom**, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A megyei tisztujitás ma a legnagyobb egyetértés-sel folyt le. Sem a régi, sem az ujonnan rendszeresitett állások betöltésénél szavazásra nem került a dolog. A politikai pártok nem mérköztek össze, megegyeztek a jelenlegi szakképzett jeles tisztikarban. Az ujonnan rendszeresitett árvaszéki előadói állásra *Ratkovszky* Gyula eddigi csallóközi segédszolgabiró, ennek helyébe *Szarka* Béla eddigi utbiztos, ennek helyébe pedig *György* Vincze választattak meg egyhangulag. Az uj második alszámvevői állásra *Bodaj* Vilmost választották meg, a többi tisztviselők maradtak a régiek. Fogthüy Dénes közigazgatási ügyész, valamint Bartussek József árvaszéki számvevő a napokban meghaltak. Mindaketto lelkiismeretes, becsületes hivatalnok volt, a kiket egyhangulag ujra megválasztottak volna. Az elhalálozásuk következtében megüresedett két tisztviselői állás betöltését a legközelebbi rendes közgyülésre halasztották.

* **A megyei tisztujitások** alkalmából több megyében felvetették azt a kérdést, vajjon azok a megyei tisztviselők, kik a törvényhatósági bizottságnak sem legtöbb adófizetés alapján, sem választás utján nem tagjai, hanem az 1870. évi XLII. törvényczikk értelmében tiszti minőségüknél fogva szavazati joggal vannak felruházva, e szavazati jogukat a tisztujitó közgyülésen gyakorolhatják-e. A belügyminiszter erre kimondotta, hogy az ilyen tisztviselők, daczára annak, hogy a választást megelőzőleg az egész tisztikar lemond, állásukkal járó teendőiket mindaddig teljesiteni leven kötelesek, mig az uj tisztikar helyét el nem foglalja, s igy oket, mint tényleg létező tisztikart, a teljes felelősség terheli, — ebből természetszerüleg folyik, hogy azon jogok gyakorlásától, melyekkel tiszti minőségükből kifolyólag birnak, addig, mig hivatalukat utodaiknak át nem adták, meg nem foszthatók, vagy is a tisztujitáshoz szavazataikkal törvény szerint hozzájárulhatnak.

* **Nagy-Becskerek**, decz. 17. Torontálmegye tisztujitó közgyülése ma reggeli 9 órakor *Hertelendy* főispán által, közel 500 bizottsági tag jelenlétében megnyittatott. A volt tisztikar nagy része ellenjelölt nélkül ujra megválasztatik. A választások eddigi eredménye a következő: Tallián Béla alispán, Rónay Jenő főjegyző, Poroszkay Béla főügyész, Fuchs Sebő árvaszéki elnök, Bakalovich Agoston központi, Belicska Béni zsombolyai, Buocz János nagy sz.-miklósi-, Lobanovicz István módosi, Delimanics Imre czernai járási szolgabirák, Kamenszky Ignácz főpénztárnok, Loga Trajan főszámvevő, Plecht Szilárd főorvos, Kolarich Mihály árvaszéki pénztárnok, Kovács Péter árvaszéki ellenőr, Szecheny Mihály árvaszéki könyvvezető, Pataky Sándor, Grandjean Ede, Lászlóffy Simon, Pálfy Imre és Milutinovics Sándor volt bánlaki szolgabiró árvaszéki ülnökök, Hertelendy Imre párdányi, Dániel László bánlaki, Issekutz Antal törökkanizsai, Nikolics Bogdán perjámosi, Kamenszky György alibunári szolgabirák gyhangulag.

* **Kassa**, decz. 17. Az abaujmegyei tisztujitás végett egybehivott közgyülést ma délelőtt 10 órakor nyitotta meg a főispán, ki a választásokra vonatkozó rövid beszéde után kijelölő bizottság választására hivta fel a közgyülést, s azt a kérdést intézte a közgyüléshez, hogy felkiáltás vagy pedig szavazás utján kivánja-e az előirt 3 tagot megválasztani. — A közgyülés szavazást mondott ki, s erre a szavazatszedő bizottságba következő ok választattak: elnökké Koós Pál, tagokká Kiszely Pál, Dobozy Pál, Lacsny Vincze plebanos, jegyzővé Kelez Jenő. A bizottság 11½ órakor végezte be működését, mely után a főispán a közgyülést ujból megnyitotta. Koós Pál felolvasta, hogy összesen 125 szavazolap adatott be és legtöbb szavazatot kaptak Koós Pál, Téglássy József és Lacsny Vincze. A főispán ezt határozattá emelve, a maga részéről Teleky Pétert, Alth Józsefet és Szatmáry Miklóst választja a kijelölő bizottságba, a melyen ő fog elnökölni. Ezután a közgyülést holnap délelőttre hivta egybe. A mai közgyülés igen népes s az általános hangulat igen élénk volt. Jelen voltak többek közt Kaczvinszky Viktor prálatus, Hadik-Barkoczy gr., továbbá Tischler Vincze, Bárczay Odön orsz. képviselők stb. A választásnak a legcsekélyebb politikai pártszinezete sincs, s a bizottmányi tagok legnagyobb részét csupán a megye érdeke vezérli. Tegnap a delutani orákban a főispán elnöklete alatt 12, leginkább dignitárius bizottsági tag értekezletet tartott, melyben a választás fontosabb mozzanatai beszéltettek meg.

* **A máramarosmegyei** alispáni jelöltség ügyében Várady Gábor a következő nyilatkozatot küldötte be hozzánk: Ámbár én az e megyei alispáni jelöltség el nem fogadására nézve ugy Mihálka László alispánnak több

---

A TÁRSALKODÓNŐ.

REGÉNY.

Irta XAVIER DE MONTÉPIN.

21 (Folytatás.)

ELSŐ RÉSZ.

A pontarméi rejtély.

XXI.

Az a benső barátság, mely régente Challins grófné és Brennes marquisne közt fennállott, volt az inditó ok Raoul gyakori látogatásaira, s a marquisné háza iránt való vonzalom bizonyára nem nyilvánult volna ugy, ha nem lett volna Léonide közelében társalkodónője, a kiről már megemlékeztünk.

A társalkodónő mintegy tizennyolcz éves volt s Geneviévenek hivták.

Kevésbbé szabályos szépség talán, mint Brennes kisasszony, de ennél sokkal kellemesebb, ezerszer elragadóbb volt; nagy kék szemei, hosszu szőke haja annyi bájt kölcsönöztek neki, a miről csak neki magának nem volt fogalma.

Egy éve mult már, hogy Brennes marquisné leánya mellé fogadta.

Raoulnak első látásra megtetszett a leány.

Lassanként, midőn jobban kezdte ismerni a fiatal társalkodónőt, iránta való vonzalma csak növekedett.

Egy nap igy szólt magához: «Nos hát, valóban szeretem», de érzelmeit nem árulta el szive választottjának, kinek fogalma sem volt róla, hogy mily hőn szeretik.

Geneviévenek kitünő hangja volt, ugy hogy bármely müvésznővel versenyezhetett volna.

Léonide rátartó természeténél fogva büszke volt társalkodónőjére, a mi ugyan nem gátolta meg abban, hogy néha rosszul ne bánjék vele.

Geneviéve-en, ki különben megelégedett volt, néha a buskomorság jelei voltak észrevehetők; ami kedves arczának a szomoruság kifejezését kölcsönözte.

Mi lehetett ennek oka?

Szenvedett-e valóban?

Igen, mert bár Raoul iránt való szerelmét maga is reménytelennek tartotta, mégis rosszul esett neki Léonide tervezgetéseit hallani.

Ismerve Brennes kisasszony jellemét, Geneviéve gyakran mondogatta magának:

— Ha szereti . . . boldogtalan lesz. . . .

S arra gondolva, hogy mi sors vár Raoulra, nem birta könyeit tartóztatni.

Igy álltak a dolgok, a mikor a Vadans gróf haláláról szóló jelentést a Saint-Dominique-utczába hozták. A temetésnek másnap kellett megtörténni.

Brennes marquisné épen asztalnál ült, mikor a fekete keretü levelet általadták neki.

— Ha nem csalatkozom — szólt Léonide kedélyesen, — ez a levél Raoul nagybátyja halálának a hirét közli velünk.

A marquisné felszakitotta a boritékot.

— Igazad van — válaszolt leányának. — Charles Maximilien Vadans gróf nincs többé. . . .

— Akkor, mondá Léonide, megbocsátom Raoulnak, hogy már öt nap óta nem volt nálunk. Nagyon el lehetett foglalva.

— Oh, nagyon, mondá a marquisné. Őszintén szerette nagybátyját.

— Mikor lesz a temetés?

— Holnap.

— Itt?

— Nem. Compiègnében.

— Oh beh kellemetlen! kiáltott föl Léonide, — mert azt nem tehetjük, hogy elmaradjunk.

— Igazad van, hogy alkalmatlan dolog. De Raoul örököl s ez kárpótolni fog bennünket.

Geneviéve, ki e párbeszédet hallgatta, félénk hangon szólalt most meg:

— Challins gróf bizonyára igen szomoru lehet, rebegé. — Ugy látszik, nagybátyja kiválóan szerette.

— A nagy örökség vigasztalásul szolgál minden fájdalomért, viszonzá Léonide nevetve. Majd, anyjához fordulva hozzátevé:

— Hány órakor lesz a szertartás?

— Tizenkettőkor.

— Korán kell fölkelnünk, hogy felöltözhessünk s még igy is alig lesz időnk a reggelizésre . . . Áh, ha attól nem félnék, hogy Raoult megsértem, bizony nem fáradnék oda . . . De hát el kell menni s el fogunk menni . . . Magunkkal viszszük Geneviévet?

— Mindenesetre.

A társalkodónő elvörösödött.

Maga nem merte volna kérni, hogy vigyék el őt is, pedig forrón óhajtotta, hogy jelen lehessen a temetésen.

Raoulnak bizonyára nagy fájdalma van, s Geneviévenek ugy tetszett, mintha elvehetne belőle egy részt, ha láthatná.

Léonide tovább beszélt:

— Végre, mondá, — elérkezett az a pillanat, melyet olyan türelmetlenül vártam. . . . Raoul dusgazdag lesz, és teljesen szabad. . . Ezentul már minden idejét nekem szentelheti. . . . Tudod-e anyám, hogy mekkora lesz a Challins gróf vagyona, mihelyt az örökséget megkapja?

— Vadans grófról azt tartották, hogy legalább is hat milliója van. A Raoul öröksége tehát ennek a fele lesz, ha ugyan nagybátyja különös kedvezményben is nem részesitette végrendeletében.

— Tehát legalább is három millió! mondá Léonide, kinek szemei szikráztak a birvágytól. — S eddigi vagyona is elég tekintélyes volt már . . . Fölséges! . . . Láthatod, anyám, hogy igen jól tettem, midőn minden eddigi kérőmet visszautasitottam.

— Ez csak akkor bizonyul be, ha majd Raoul nőül vesz.

— Nőül fog venni . . .

— Én kivánom . . .

— Talán kétségeid vannak? kiáltott föl Léonide hevesen.

— A házasság csak akkor bizonyos, mikor az esketés már megtörtént.

— Raoul szeret . . .

— Mondta?

— Nem mondta, mert kissé félénk s velem szemben el van fogódva, de érzelme szembeötlő . . . Ha nem szeretne, járna-e hozzánk olyan gyakran? . . . Te barátnéja voltál anyjának, jól tudom; de ez nem volna elég ahhoz, hogy szakadatlanul járjon a házunkba. Gondolhatott-e egyelőre házasságra, a mig nagybátyja élt? Bizonyára nem . . . Ma már megszünt minden akadály s Raoul kétségkivül nyilatkozni fog . . . Egyébiránt gondolhatja, hogy ha eddigelé férjhez nem mentem, ez csak azért történt, mert az ő számára akartam magamat fenntartani . . . s mert szerettem.

Geneviéve szótlanul hallgatta ezt a beszédet s ezt mondá magában:

— Nem Raoult szereti ő . . . hanem a millióit . . .

Brennes marquisné elmosolyodott.

— Ne vedd zokon, ha higgadtan beszélek veled, mondá. — Neked minden tulajdonod meg van ahhoz, hogy imádjanak, s szivemből kivánom, hogy szép álmaid mihamarabb megvalósuljanak.

— Ne is kételkedjél benne anyám, meg fognak valósulni. Közeledik a pillanat, a midőn Challins grófnénak fognak nevezni.

— Annyi időt legalább is kell engedni Raoulnak, hogy nagybátyja és saját ügyeit rendezze.

— Az nem fog sokáig tartani. Vadans gróf gyöngéden szerette Raoult s ki nem állhatta másik unokaöcscsét, Philippe de Garennest. Bizonyára megirta végrendeletét, hogy kedvelt unokaöcscsét előnyben részesitse, sőt talán, hogy a másikat kitagadja. Ez esetben Raoulnak jut az egész vagyon. De bármint legyen is, az örökség átvétele nem fog sok időt igénybe venni. Rendben és gyorsan fog lefolyni minden. Sejtelmem azt sugja, hogy boldog leszek s rózsaszinben tünik föl előttem a jövő.

Igy beszélt Léonide, mialatt a széles gyászkerettel szegélyezett levelet összegöngyölgette.

S ezt a tulságos, csaknem kitörő örömet egy haláleset okozta!

— Van-e ennek a leánynak szive? kérdé magától Geneviéve. — Azt lehetne hinni, hogy nincs.

Az estebéd véget ért.

A három nő átment a szalonba.

Léonide a zongorához ült s szeszélyes futamokat vert ki a billentyükön, a divatos operettek legujabb, legbohóbb dallamaiból.

Egyszerre csak félbenhagyta a megkezdett zenedarabot, mególelte anyját s szobájába vonult, miután még társalkodónőjének ezt mondá:

— Menjen aludni, Geneviéve. Holnap hajnalban már fön kell lennie. Szükségem lesz önre az öltözködésnél. Magam sohasem készülnék el a toilettemmel. Kopogtasson be ajtómon nyolcz órakor kérem. . .

— Igen, kisasszony.

Geneviéve köszönt a marquisnénak s visszavonult szobácskájába.

Szegény leány elszorultnak érezte keblét. Ugy szeretett volna sirni.

Mihelyt egyedül volt, azonnal meg is eredtek könnyei.

Térdre borult, összekulcsolá kezeit s ezt rebegé:

— Istenem, én jó istenem, miért engedted szivemben fölfakadni ezt a reménytelen szerelmet, mely reám csak megaláztatást és fájdalmat hozhat? . . . Miért vezettél ebbe a házba, a hol ugy érzem magamat, mintha meg kellene fulladnom ?.. Miért nem adsz erőt, hogy elmehessek innen? . . Én jó istenem, oltalmazd Raoult . . . Világositsd meg elméjét! . . . Ne engedd, hogy ez a szivtelen teremtés az ő hitvese legyen! . . . Add, hogy ne szeresse e nőt, a ki semmit sem szeret . . . Isten, engedd, hogy ő boldog legyen, s akkor nem fogom panaszolni szenvedéseimet . . .

A szivből fakadó imádság utolsó szavai zokogásban haltak el.

Geneviève kis ideig még ugy maradt ott, térdelve, lehajtott fővel, könnyáztatott arczczal.

Lassankint lecsillapult, megenyhült kebellel, csaknem megvigasztalódva állott föl, s többé nem gondolt másra, mint arra, hogy kipihenje magát.

Másnap reggel tizedfél órakor Brennes marquisné, Léonide és Geneviève kikocsiztak az éjszaki pályaudvarhoz, a honnan Compiègnebe voltak indulandók.

XXII.

Philippe de Garennes reggeli hat óra felé tért vissza éjjeli kirándulásából s azonnal ágyba vetette magát.

Nyolcz órakor inasa és czinkostársa Jean Lebon; szavakkal költötte fel:

— Báró ur, ne felejtse el, hogy tizenkét órakor Compiègneban kell lennie.

Philippe, bár a szó szoros értelmében össze volt törve, (olvasóink tudják, hogy mitől,) hamarosan fölkelt, magára vette a gyászszertartáshoz illő öltözéket, Jeannal bérkocsit hozatott s azután elhajtatott anyjához a Madame-utczába.

A báróné lázas izgatottsággal várta.

Nyugtalansága, vagyis inkább aggódása álmatlanul töltette vele az éjszakát.

Kinos balsejtelmek ostromolták.

Midőn fiát halványan, megnyult vonásokkal, dult arczczal belépni látta, megijedt.

— Rossz hirt hozasz, nemde? mondá reszketve.

— Kudarczot vallottál?

— Dehogy, anyám, viszonzá Philippe.

— Igazán?

— Szavamra mondom . . .

— Tehát a kopors ó? . . .

— Hat lábnyira van elásva egy félreeső helyen . . . Ott senki sem akadhat rá, felelek róla . . .

— És semmi sem gyanittatja a cserét?

— Semmi . . . Gondunk volt mindenre . . . Igazam volt, midőn Jeanra biztam magamat. Páratlanul ügyes és eszes ficzkó.

— Csakhogy az ilyen nagyon is eszes ember néha igen veszedelmes.

— Megengedem, de erről itt szó sem lehet . . . Mondottam már egyszer, hogy Jean teljesen a kezemben van.

— De azért mégis busásan kell megfizetned . .

— Természetesen.

— Nagy összeget igértél neki?

(Folytatása következik.)

héttel ezelött, mint a november 29-én Szigeten tartott nyilvános értekezleten s ennek nyomán a «Máramarosban» minden kételyt kizárólag nyilatkoztam, de miután, ennek daczára, a napilapokban ez a jelöltség különböző alakban ujra meg ujra felmerül, szükségesnek látom ez uton is kijelenteni, hogy én alispáni jelöltül *soha fel nem léptem s fellépni nem is akarok* azt hiszem, hogy ezen kijelentésem által minden ezen jelöltséggel kapcsolatba hozott motivum tárgytalanná vált. Tisztelettel maradtam M.-Sziget 1883. decz. 14-én. *Várady Gábor.*

* **Pozsony**, decz. 17. Pozsonymegye ma tartotta tisztujitó közgyülését. Közfelkiáltással megválasztattak: alispánná Schott József, főjegyzővé Klempa Bertalan, főügyészszé Petrovics, alügyészszé Olgyay Árpád, főorvossá dr. Lendvay Béni. Megválasztatott továbbá első aljegyzővé Maschatt Antal. Második aljegyzővé Petrócz, harmadik aljegyzővé Burián, negyedik aljegyzővé Kiss; első árvaszéki jegyzővé Ollé Ferencz, második árvasz. aljegyzővé Németh Dezső; főpénztárnokká Németh József; árvaszéki pénztárnokká Deák Lajos, pénztári ellenőrökké Krascsenics és Bittó, gyámnak Szovinecz választattak m g. A megválasztott tisztviselők az esküt letették. A választásokat holnap folytatják.

* **Esztergomból** irják lapunknak e hó 16 iki kelettel: Téves az a hir, hogy a jövö képviselöválasztások alkalmával a függetlenségi part paktálni fog a mérsékelt ellenzékkel, valamint az a feltevés is korai, hogy a kormánypárt nem léptet fel képviselőjelöltet. Mint levelezönk irja, nem a központi választmány müve volt a mult választásnál történt paktálás sem. Több százra menö függetlenségi érzelmü választót, magától érthetőleg nem is erőszakolhat a központi választmány paktálásra, amint nem tette a mult választásnál sem. A függetlenségi érzelmü választók minden körülmények között állitanak jelöltet, a kormánypárt szintén. *Mattyasovszky* Vilmos járási szolgabirót nem emlegetik alispánnak. Mattyasovszkyt mindenki szolgabirónak akarja továbbra is megtartani. B. Szabó Mihály is visszalépett a jelöltségtől s igy a központi szolgabirói állásra Feigler János a szolgabiró és Reviczky Győző muzslai szolgabiró pályáznak. Komoly ellenjelöltje eddig csupán Meszina Ferencz ügyésznek van, Mattyasovszky Kálmán személyében. Kruplanicz Kálmán alispannak nincs és nem is lesz ellenjelöltje.

* **Temesvár**, decz. 17. Temesvár város mai közgyülésén *Török* polgármester bemutatta *Tisza* Kálmán miniszterelnök levelét, melyben megköszöni, hogy a város közönsége rokonszenve és tisztelete jeléül a gyárkülvárosban épült uj vashidat «Tisza Kálmán-hid»-nak nevezte el és biztositja a várost, hogy mindig szerencséjének fogja tartani, ha hazánk e fontos törvényhatóságának jólléteért és fölvirágzásáért valamit tehet. A levél éljenzések közt tudomásul vétetett.

* **Kassa**, decz. 17. A kijelölö bizottság a mai délután tartott ülésében a főbb hivatalok jelöltjeire nézve teljes megállapodásra jutott, a mennyiben ezekre a jelenlegieken kivül csak egy-egy kompetáló van. Ellenben az alsóbb hivatalok s a járási helyek mindegyikére több folyamodó jelentkezett. Komáromi László alispán, Karsa Tamás főjegyző, Fabián megyei ügyész, Naményi árvaszéki elnök, Csorba főorvos, Koos levéltárnok és Koos Pál főpénztárnok az általános hangulat után itélve alkalmasint egyhangulag választatnak meg, ellenben a megyében lényeges változások fognak történni, különösen a kassai, füzesi és cserehàti járásban. Az egyes csoportok jelöltjei mellett tevékeny agitácziót fejtenek ki.

* **Sopron**, decz. 17. A ma délelőtt *Esterházy* Pál herczeg főispán elnöklete alatt megkezdődött tisztujitó megyei közgyülésen alispánnak egyhangulag Simon Ödönt, főjegyzőnek Hannibál J zsefet, első aljegyzőnek Baditz Zoltánt, másod aljegyzőnek Noszlopy Gyulát, főpénztárnoknak Vermes Adolfot, ellenőrnek Zalka Mihályt, főszámvevőnek Kovács Mihályt választották meg; szavazattöbbség, élénk küzdelem után megválasztattak: tiszti ügyésznek: Baán András; árvaszéki elnöknek: Vimmer Imre; főorvosnak dr. Manninger Adolf; szolgabiráknak Szabó Lajos, Molnár Sándor, Faludy Lőrincz, Senilliar Pál, Csapó Gyula, Kovács Antal, Hajós Gyula; segédszolgabiráknak megválasztattak: Nagy Miklós, Hetyei Elek, Abaffy János, Vobicza András, Molnár Lajos, Perthl István, Kranicz Pál; járási orvosok lettek: Bergmann Frigyes, Loisch Tódor, Horváth Gyula, Huberth Ferencz, Welfenstein József, Wolf József és Ajkay András. A megválasztottak azonnal letették a hivatalos esküt.

* **Arad**, decz. 17. Aradmegye tisztujitó közgyülése ma délelött kezdődött. Közel 500 bizottsági tag volt jelen, többek közt Zselénszky Róbert gr., Simonyi Lajos b., Bánhidy Béla b., Károlyi Tibor gr., Bohus Zsigmond, Végh Aurél, Vásárhelyi stb. A gyülést 9 órakor nyitotta meg *Tabajdy* főispán, kérve a bizottságot, hogy a választást a közigazgatás érdekeinek megfelelően ejtse meg. Erre *Ormós* Zsigmond alispán maga és tiszttársai nevében leteszi a hivatalt. A kijelölö bizottság megalakulása után kijelöltettek: az alispáni állásra Ormós eddigi alispán és Urbán Iván szolgabiró. A szavazás eredménye ½12 órakor kihirdettetvén, Ormós 361 szavazattal, Urbán 87 szavazala ellenében megválasztott alispánnak jelentetett ki és hivatalát át is vette. Ezután egyhangulag megválasztattak árvaszéki elnökké Vannay János, főjegyzővé Szathmáry Gyula, főorvossá Issekucz Károly, főügyészszé Joannescu Lázár, alügyészszé Hofbauer Sándor, főszámvevővé Szathmáry János, főpénztárnokká Dániel László, főpénztári ellenőrré Spech István. Utóbbit kivéve, mind az eddigiek. Heves harcz fejlődött ki a központi szolgabiróság betöltésénél. Jelöltek voltak az eddigi szolgabiró Urbán Iván és Bánhidy b., ki is 56 szavazattöbbséggel központi szolgabiróvá megválasztatott.

Arad, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának» távirata.) Mocsáry Lajos, az orsz. függetlenségi párt elnöke az *Arad és vidékéhez* abból az alkalomból, hogy a függetlenségi párt e kitünően szerkesztett vidéki közlönye megnagyobbodott, érdekes levelet intézett. Mocsáry e levelében üdvözli a szerkesztőséget, egyuttal érinti a függetlenségi párt belviszonyait, s azt mondja: Ne tulajdonitsanak a párt bajainak tulságosan nagy fontosságot, ne féltse senki ezt a partot, mert az olyan talizmánnak van birtokában, a minővel nálunk egyetlen politikai párt sem dicsekedhetik. Ez a talizmán, ez a különlegesség a tiszta elv, a világos programm s a szilárd meggyőződés. Olyan ereje van ennek, hogy lehetetlenné tenné a párt elsülyedését bármely körülmények közt is.

* **Arad**, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A délutáni közgyülésen az aradi, pécskai, világosi, ternovai, radnai, halmágyi, borossebesi, borosjenői, kisjenői, eleki járásokban *segédszolgabirákká* Wittich Sándor, Kállai Kovács Gyula, Vertán Péter, Jank János, Kosztolányi Imre, Páris Gábor, Sánka Vilmos, Kis Lajos, Magyari Vilmos, Fekete Péter. *Járási orvosokká* ugyanazon sorrendben: Institoris István, Schveszter Károly, Altschul Henrik, Csilag Ignácz, Valthier Ádám, Lengyel István, Ormi Mór, Kovács Áron, Vékony Albert, Held Ede. *Állatorvosnak*: Pápay Ödönt. *Várnagynak*: Vaszil Józsefet választották meg. Ezzel a tisztujitást befejezték. Este nyolczadfél órakor *Tabajdy* Károly főispán és *Ormós* Péter ujonnan megválasztott alispán tiszteletére nagyszerü fáklyásmenet rendeztetett. Előbbinél Szondy Imre ref. lelkész, Ormós alispánnál pedig Jankai József mérnök tartott üdvözlő beszédet.

* **Veszprém**, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Veszprémmegye tisztujitó közgyülése ma ment végbe. *Fiath* Ferencz b, megnyitván a közgyülést, üdvözölte a megyebizottsági tagokat s felhivta őket a választásra, mire a közgyülés alispánnak egyhangulag Véghelyi Dezsőt ujból megválasztotta, s egy küldöttséget menesztettek, hogy őt a közgyülésbe meghivja. Véghelyit, mikor a gyülésterembe lépett, zajos éljenzésekkel fogadták. Az alispán meghatva mondott köszönetet a bizalomnak ujabb nyilvánulásáért, egyuttal kifejtette jövendőbeli programmját. — Ezután szintén egyhangulag ujból megválasztattak: főjegyzőnek Kolozsváry József, I. aljegyzőnek dr. Bezerédj Viktor, II. aljegyzőnek dr. Purgly Sándor. — A megyei főszámvevőségre ketten voltak kijelölve: Tóth Dániel a pápai járás volt szolgabirája és Kazenczky János. Megválasztatott szótöbbséggel: Tóth Dániel. Árvaszéki elnökké ujból egyhangulag Takács Ádámot, árvaszéki ülnökökké: Pongrácz Dánielt, Koller Sándort és Szélessy Dániel eddigi pótülnököket, megyei főpénztárnokká a megyei kormánypárt nagy erőkifejtése után Kopácsy Árpádot választották meg. Árvaszéki jegyző Szeglethy Dániel, gyámi nyilvántartó pedig Kazenczky János lett. A járások tisztviselői mind megmaradtak, csak a pápai járásban választották meg Tóth Dániel eddigi szolgabiró helyébe Horváth Lajost a «Pápai Lapok» szerkesztőjét. Főkönyvvezető lett: Hecz Pál. Alkönyvvezetők pedig Matyók Kálmán és Szőke Ignácz. A megyei kormánypárt ellen erős a panasz azért, hogy visszaélt az ellenzék bizalmával, hivatalokat osztogatott, a nélkül, hogy az elő nem készült ellenzék ezt megakadályozhatta volna.

* **Liptószentmiklósról** irják lapunknak e hó 16-iki kelettel: Liptómegye tisztujitó közgyülése e hó 17-én lesz. A tisztviselők többnyire a régiek maradnak, habár némi ellenjelöltségek, különösen ez utóbbi napokban, létesültek is. Alispánnak Andaházy Géza, főjegyzőnek Palugyay Gyula, szolgabirónak Joób Gyula, segédszolgabiráknak Andaházy Péter és Antal László, pénztárnoknak Andreánszky Gusztáv, árvaszéki elnöknek Vitalis Antal; ülnököknek Lehóczky Sándor, Pongrácz Ábris és Dettrich Dániel, főorvosnak Mihálik Viktor jelöltettek ki. A járásokra nézve: a liptó-ujvári járásban szolgabiróul Joób Marzelt, körorvosul Roth Ignáczot, a rózsahegyiben Lavotta János szolgabiró ellenében Mattyasovszky Gyula liptó-szent-miklósi ügyvédet, körorvosul pedig Hlavácsot és Kux Bernátot jelölték ki. A szent-miklósi járásban körorvosul három jelölt szerepel, u. m.: Mikó Gyula, Hoffmann Adolf és Herz József. Előreláthatólag erős lesz a küzdelem az utóbbi három jelölt, valamint Lavotta János és Mattyasovszky Gyula között. Számvevőül Pongrácz Fedor ellenében Pruzsinszky Miklós lépett föl. Az előkészületek igen csöndesen folynak, a minek az oka legfőkép abban rejlik, hogy az alispánnak nincsen ellenjelöltje.

A tiszaeszlári pör a királyi táblán.

I.

«Ihr naht Euch wieder, schwankende Gestalten», mondhatta Goethével ma délelőtt az ujságiró, a ki a nyáron keresztül küzdötte a nyiregyházi végtárgyalás harmincznégy napját. A vén kuriai épületben, a királyi tábla komoly zöld asztalánál ismét megelevenedtek amaz emlékezetes pör alakjai, a melyek már idestova négy hónapja — hála istennek! — eltemetve hevertek a másfél mázsás akta-kötegekben. Élénk imbolyogtak ismét azok a szomoruan ismerős régi képek, szinre halaványabban, némán, de azért ugyanazok; előttünk állottak az aktákból kiemelkedve a vádlottak hosszu kaftánjaikban, lengő tincseikkel; megjelent az elnök törhetetlen erélyével és logikájával; ott volt a védők fölfegyverkezett quintettje; előkerült a Móricz fiu, vádolni az apját, elő az öreg Scharf vad szenvedélyében, aztán ama hires «eszlári» tanuk khaoszából egy-egy név, a melyekhez a pör egy-egy szenzácziós fázisa volt kötve.

«Solymosi Esztert a zsidók meggyilkolták!» hangzott föl az aktákból ismét a vád a nagy teremben, de nem volt meg többé az izgatottság lázában égő közönség, mely a nyiregyházi törvényházban nagyobb szerepet játszott, mint valaha görög drámában a khórus. A publikum ma csak a nyári napokat együtt átharczolt hirlaptudósitók és gyorsirók voltak, a kiket mint valami találkozóra hozott össze a mai tárgyalás, meg a régi táblaelnökök képei a falakon, allonge-parókákkal, hajporos fejjel, aranyos mentékben. Olyan hidegen, közönyösen néztek ezek a vén képek, mint a hogy — reméljük — mi fogjuk egy év mulva nézni az egész eszlári pört.

Maga a tárgyalás még előttünk sem volt érdektelen, a kik a mozgalmas eredetit látva, most a rideg rekapituláczióban semmi ujat sem találhattunk. De kevésbbé eseményekkel gazdag bünpör is érdekes, a jogász figyelmét lebilincselő volna, ha *Vajkay* Károly elnököl és *Széll* Farkas az előadó. Az elnök az ő mindent egyszerre átható tekintetével igazán vezette a tárgyalást, a referens pedig birtokában levén az egész ügynek, a legapróbb részletekkel együtt, az elnök minden kérdésére azonnal elő tudta adni az anyag ezerfióku szekrényéből a kivánt adatot. A mai nap *a terhelő adatoknak*, a vád kiindulási pontjának, a Scharf Móricz vallomásának, a fiu első kikérdeztetésének, az Eszter eltünésére vonatkozó dátumoknak és a vizsgálat módozatainak volt szentelve. Szigoru tárgyilagosság jellemezte a referens előadását és szigoruan bonczoló kritika az elnök kérdéseit. A formaság természetesen oly kérdéseket is tétetett az elnökkel, a melyeket szinte meg kellett mosolyognia a jelenlevőknek; például, hogy ki volt a nyiregyházi tárgyalás vezetője és ki a pörben a vizsgálóbiró. Sajnosan hiányosnak bizonyult a nyiregyházi törvényszék által bemellékelt eszlári térkép, a mely a Sólymosi Eszter eltünését illető tanuvallomásokat volt illusztrálandó. Eötvös Károly a végtárgyaláson hiába sürgette mérnök által pontosan készitett helyszinrajz beszerzését; a kir. tábla ma teljességgel nem igazodhatott el a gyarló mappán, melyen az esemény főbb pontjai sincsenek megjelölve. A mai tárgyalás egyik legkiemelkedőbb momentuma volt a Scharf Móricz és apja közt lefolyt szembesités stenogrammjának felolvasása, melynek drámai élénksége csak ugy hatott, mint a nyiregyházi teremben, továbbá a nagyfalusi éj története és a vizsgálóbiró aljegyző auktoritásának kérdése, melyből ismételve kiderült, hogy Bary csak *azután* küldetett ki hivatalosan az ügy vivésére, mikor már a vizsgálatot rég folytatta. A terhelő adatok felsorolása és csoportositása után az elnök Wollner koldusra és a Cserésné vallomásaira nézve kivánt felvilágositást, mire a mai ülés délután egy órakor véget ért.

II.

A tárgyalás lefyása a következő:

Vajkay Károly elnök: Az ülést megnyitom. Előre tudatom, hogy egy hosszabb tárgy levén szőnyegen, czélszerünek láttam akkép intézkedni, hogy a tanácsot alakitó rendes tagokon kivül, a kik ez esetben Popovics Jenő, Ballegh József, Madarász Lipót és Széll Farkas biró urak, kik mellett társul: dr. Forrássy Ferencz mint jegyző van, egyszersmind Balogh Károly biró ur is részt vegyen a tárgyalás egész menetében, a végből, hogy ha egyik vagy másik a tanácsot alakitó rendes tagok közül akadályozva lenne végig jelen lenni, ez fennakadést ne okozzon, hanem Balogh Károly biró ur beléphessen a tanácsba, az akadályozott rendes tag helyett. Ez esetben *Széll* Farkas biró ur fog előadóul szerepelni. Felkérem tehát, hogy a kitüzött ügyet előadni sziveskedjék.

Széll Farkas előadó biró (olvassa): 40,881. Felterjeszti a nyiregyházai kir. törvényszék, gyilkosság büntettével vádolt *Schwarcz Salamon* és társai elleni bünügyben hozott itéletet özv. Solymossi Jánosné által bejelentett felebbezés folytán.

Az elnök: Miután az első megnevezett vádlottnak, mint látom, számos társa van, kérem a vádlottak nevét felolvasni.

Széll Farkas (olvassa): Schwarz Salamon, Buxbaum Ábrahám, Braun Lipót, Wollner Hermann, Scharf József, Junger Adolf, Braun, más néven Brenner Ábrahám, Lustig Sámuel, Weiszstein Lázár, Taub Emánuel, Fogel Amsel, Smilovics Jankel, Hersko Dávid, Grosz Márton és Klein Ignácz.

Mielőtt az ügy érdemleges előadásához fognék, ki kell emelnem, tekintetes királyi itélő tábla, hogy jelen ügyet a *nyiregyházai kir. törvényszék nem terjesztette fel azzal, hogy az hivatalból is felülvizsgáltassék*, az itélet ellen egyedül özvegy Solymossi Jánosné felebbezett. Abban ugy a kir. ügyészséget képviselő helyettes kir. föügyész, valamint a vádlottak megnyugodván. Az a kérdés merülne fel, hogy elfogadandó-e mint sértett félnek özv. Solymosi Jánosnénak a felebbezése, illetőleg tekinthető-e ő oly sértett félnek, kinek ez ügyben felebbezési joga van? Valamint az a kérdés is felmerül, hogy jelen ügy azok közé tartozik-e, melyek fennálló törvénykezési gyakorlatunk szerint hivatalból is felülvizsgálandók. Azt vélném azonban, tek. kir. itélőtábla, hogy mindezen kérdések csak akkor volnának eldönthetők teljes alapossággal, ha a tek. kir. itélőtábla mindezen kérdésekre vonatkozólag az adatokat az érdemleges előadás után a teljes anyagnak megismeréséből megbirálhatná.

Elnök: Méltóztassék tehát az előadást megkezdeni.

Széll Farkas: Ismerni kell mindenekelőtt, tek. kir. itélő ábla, hogy mily alapon helyeztettek vád alá a nevezett vádlottak. E végből czélszerünek látnám, ha a vádhatározat teljes terjedelmében felolvastatnék.

Forrássy Ferencz jegyző olvassa a *vádhatározatot és annak indokolását.*

Elnök: Konstatalható tehát az, hogy a vádhatározat az ügyész inditványával érdemileg megegyez, eltéres csak annyiban van, hogy a törvényszék az ügyészi inditványtól eltérőleg Taub Emánuelt vád alá helyezte. Azt szeretném tudni, hogy a biróság indokolása megegyez-e az ügyészség inditványával?

Széll Farkas: Eltérés csakis Taub Emanuelre vonatkozólag van, a többibe megegyezik az indokolás. A kir. ügyészség szerint a vádinditványban előadottak alapján a jelen ügyben fenforogható adatoknak csak a közvetlenség utján történhető beható mérlegezése végett kérte a vád alá helyezést, mert a királyi ügyészség képviselője a tárgyalás kezdetén már kijelentette, hogy itt másról nem lehet szó a jelenségek alapján és azon irány folytán, melyben a vizsgálat vezettetett, mint vallásos szertartásu gyilkosságról, ö pedig ennek belső indokát nem látta. Ezt hangsulyozta a főügyészi helyettes már a tárgyalás kezdetén és kijelentette, hogy a vádat megállapithatónak nem tartja a vádlottak ellen. Az elnök az ellen tiltakozott, hogy vallási szertartásu gyilkossági vád volna elrendelve a törvényszék felolvasott vádhatározatában. Igy indult meg a tárgyalás, melynek anyagából, hogy mily bizonyitékok és jelenségek merültek fel és egyáltalában megerősitették-e azt a vádat, mely a vádhatározatban foglaltatik, lesz szerencsém bővebben előterjeszteni. Meg kell érintenem, hogy a tárgyalás folyama alatt jelentette be képviseletét özv. Solymosy Jánosné és a tárgyalás második napján foglalt helyet képviselője, *Szalay* Károly, a tárgyalási teremben. A kérvényt, miután összefüggésben van azon kérdéssel, hogy *van-e joga Solymossi Jánosnénak felebbezni vagy sem*, felolvasandónak tartanám.

Forrássy Ferencz jegyző olvassa a kérvényt.

Széll Farkas előadó: A nyiregyházai kir. törvényszék erre a kir. ügyész inditványával megegyezőleg azt a határozatot hozta, hogy özv. Solymossy Jánosné nemcsak tanunak, hanem sértett félnek is tekintendő, ennélfogva megengedte, hogy képviselője, mint ilyen, a tárgyalásban részt vehessen. A bizonyitási anyag két főrészre oszlik: az egyik az, mely a gyilkosságra vonatkozik, a vádhatározat szerint a bizonyitási eljárás anyagából meritve is, a másik az, mely a hulla kérdését illeti. Ezt a vádhatározat szintén kifejtette. Én is czélszerünek látnám, hogy először a gyilkosság kérdésével és az erre vonatkozó bizonyitékoknak felsorolásával foglalkozzam.

Az elnök: Egy előzetes kérdést kell tennem; *hogyan indult meg a vizsgálat*, följelentés, kiküldetés folytán?

Előadó: Épen erre akartam reá térni és most méltóságod felszólitása folytán is szükségesnek tartom előadni, hogyan indult meg az ügy. Farkas Gábor t.-eszlári birónak a végtárgyalás alkalmával tett előadásával megegyezőleg özv. Solymossi Jánosné ugy adja elő, hogy 1882. április 3-án panaszra ment a t.-eszlári biróhoz és azon gyanuját fejezte ki, hogy leányát, Esztert a zsidók elpusztitották. A községi elöljáróság nem tartotta magát e tekintetben illetékesnek, mert özv. Solymosiné azt kérte, hogy az elöljáróság kutassa át a zsidótemplomot. Az elöljáróság elutasitotta panaszos nőt a szolgabiróhoz. Özv. Solymossy Jánosné előadása szerint másnap, ápril 4-én megjelent Jármy Jenő szolgabirónál. Ott is kifejezést adott gyanujának a zsidók ellen. Ezzel ellentétben Jármy szolgabiró azt állitja, hogy ápril 4-én erről egy szót sem szólt, csak bejelentette, hogy ápril 1-én leánya eltünt és kérte köröztetését. Ennek alapján a belügyminiszteri körözvényi lapokban meg is jelent a körözés. Miután ez a körözvény más tekintetben is sulylyal bir, szükségesnek látom annak felolvasását.

Forrási Ferencz jegyző olvassa a *körözvényt.*

Széll Farkas: Eme körözvény bocsáttatott ki, ennek azonban sikere nem lett. Az anya nyugtalankodott; hallotta a faluban beszélni Scharf József 1877-ben született, akkor tehát 5 éves fiának elejtett szavait, melyeket az anyának megvittek s a mely szavak egy bizonyos, de meg nem nevezett magyar leánynak Scharf Józsefhez való behivására s ott egy metsző által történt megmetszésére vonatkoztak. Értésére esett az anyának továbbá a vádhatározatban is kiemelt ama sirás s kiáltás hire, mely özv. Fekete Jánosné, illetőleg Lengyel Istvánné által továbbitatott és szárnyra kelt a faluban. Mint a vádhatározat is kifejtette: mind jobban alakot nyert az anyánál a gyanu, hogy csakugyan a zsidók pusztitották el a leányát; ujra elment Farkas Gáborhoz, a ki ismét a szolgabiróhoz utasitotta őt és ott most már — miként Jármy Jenő is elismerte a tárgyaláson és miként más tények is bizonyitják — kifejezést adott gyanujának és kérte a vizsgálat meginditását. Jármy Jenő, miután az anya egyes jelenségeket sorolt fel, az anyának egy levelet adott, melyben megbizta az eszlári elöljáróságot, hogy puhatolja ki, miben áll ez az ügy. Az elöljáróság kihallgatta azokat az egyéneket, nagyobbrészt gyermekeket, a kiknek az a kis fiu, az 5 éves Scharf Samu játszás közben, részint pedig kérdezősködések után beszélt arról a bizonyos leányról, kihallgatta özv. Fekete Jánosnét, Lengyel Istvánnét és a felvett jegyzőkönyvet a szolgabiróhoz beküldötte. A szolgabiró ezt a jegyzőkönyvet egy jelentés kiséret ben a nyiregyházai kir. ügyészséghez terjesztette be, hova az 1882. évi május 7-én megérkezett. A mint az adatok tanusitják, akkor az ügyészség el volt foglalva és az elönyomozati inditványt május 13-án kelt előterjesztésében tette meg az illetékes nyiregyházai kir. törvényszéknél. A tvszék erre a következő végzést hozta:

Forrási Ferencz jegyző: Olvassa a nyiregyházai kir. törvényszéknek erre vonatkozó, 1757. sz. végzését, mely szerint az összes iratok a *vizsgalóbiróságnak* kiadatni határoztatnak.

Széll Farkas előadó: Tehát nem bizonyos személy küldetett ki, hanem a vizsgálóbiróság. Az Eszláron müködött helyettes kir. föügyész dr. Szekely Ferencznek a kir föügyészséghez intézett jelentéséből erre vonatkozólag az tünik ki, hogy ebben az időben a rendes vizsgálóbirák egyike szabadságon volt, másika pedig beteg volt, és bizonyosan ebből az okból — de ez nincs bővebben felderitve — ment ki Bary József törvényszéki aljegyző május 19-én Tisza-Eszlárra Egressy Nagy László kir. alügyész kiséretében.

Az elnök: E szerint a nyiregyházai tvszéknél rendesen két egyén van elfoglalva vizsgálóbirói tisztttel?

Az előadó: Erre nézve más adatom nincs, tek. kir. tábla, mint a föügyészi helyettesnek, kit megneveztem, a főügyészhez küldött jelentése.

Az elnök: Tehát az egyik beteg volt, a másik pedig távol.

Előadó: A jelentés csupán arra irányul, hogy kik a rendes vizsgáló birák.

Az elnök: Tehát az nem tünik ki, hogy egyénileg megnevezett egyén küldetett volna ki.

Széll Farkas: Közben igen. Hogy milyen eredménnyel müködött a vizsgálat: erre térek most át. Scharf Móricz és atyja, Scharf Józsefné, Schwarz Salamon, valamint a Samu fiu május 19-én a községházához vitettek a vizsgálóbiró rendeletére. Schwarz Móricz és Salamon csendőrök felügyelete alatt a község egyik szobájában voltak. Scharf Józsefnét pedig, ki alig lábadt fel a gyermekágyból, a vizsgálóbiró elküldte saját lakására s ott Lazi János kisbiró által őriztette. Az ekkori kihallgataskor május 19-én, 20-án és 21-én semmi eredményre sem ment a vizsgálóbiró. Kihallgatás után Lazi J. azon jelentésére, hogy a mint Scharf Józsefnét őrizte, két zsidó egyént látott beszaladni, kik a templom kulcsát levették és a templomba bementek és hogy neszt hallott a templom kertjében, a hol idegen lábnyomokat vett észre, mivel egész éjjel esett az eső, a vizsgálóbiró átkutatta a templom kertjét s arról győzödött meg, hogy Lengyel Istvánné háza tövében hosszu deszkával volt a föld lefedve, és hogy ott friss földhányás nyomait lehelett látni. Felhányatván itt a föld, egy meglehetős nagyságu üreg tünt elő, melyről konstatáltatott, hogy nem rég bontatott föl. Ezen üreg inkább valamely edénynek, mint egy hullának elhelyezésére volt alkalmas. A vizsgálat ebből gyanut meritett arra, hogy a templomból hoztak ki valamit, a mi a gödörben helyeztetett el, de éjszaka vagy reggel elvitetett. Hogy milyen volt a gödör, e tekintetben azt találta a vizsgálat, hogy az 57 czm. széles, 57. czm. hosszu és 57 czm. magas, vagyis inkább mély volt. A vizsgátat átkutatta máj. 20-án a templom belsejét, a női karzatokat, a padlást, de bünjelenségeket itt sem talált.

Ezután az *egyházfi lakása* vétetett vizsgálat alá, melynek rajza 265. sz. alatt van. (A birák megtekintik a rajzot.) Azonban itt sem talált semmi gyanus nyomokat. Megásatta a templomkertben mindazon helyeket, melyeket puháknak talált, de semmiféle gyanus nyomot nem talált. Volt szerencsém emliteni, hogy a gyanusitottak semmiféle tudomással nem birtak az eltünt leány sorsáról és e tekintetben a gyanusitottak kihallgatása e napokon, t. i. 19-én, 20-án és 21-én egyátalában semmiféle eredményre nem vezetett. 21-kén reggel 6 órakor a Tisza folyónak a zsidó templomhoz legközelebb eső részét körülbelül 400 öl hosszuságban 3—5 ölnyire szigonyokkal, csákányokkal, halászok közremüködése mellett átkutatta, de szintén eredmény nélkül. Itt történt azután a forduló pont, mely az egész vizsgálatnak megadta irányát. Május 21-én esti 7 óra után Recsky András csendbiztos, ki eddig csendlegényeivel együtt a rendőri szolgálatot teljesitette a vizsgálatot vezető egyéniség mellett, a mint az erre vonatkozó végzés szól, Nyiregyházára volt menendő és betegség okából a jegyzőkönyv vitele alól felmentetni kérte magát Péczely Kálmán is, ki addig, mint jegyzőkönyvvezető volt a vizsgáló biró mellett és szintén kifejezte kivánságát, hogy be akar menni Recsky csendbiztossal Nyiregyházára. A vizsgálóbiró helyt adott a felmentésnek és azon alkalomból, hogy Recsky és Péczely bementek Nyiregyházára, elrendelte, hogy Scharf Móricz, ki eddig szintén vádlottnak tartatott a Samu gyerek beszéde folytán, mert mint volt szerencsém megérinteni, a Samu gyerek Scharf Móriczot is belevegyitette a magyar leány lemetszésébe, mert azt mondta, hogy az ő atyja a Móricz fia közremüködésevel vágta el a nyakát, Scharf Móricz tehát eddig, mint vádlott tekintetett — elrendelte, mondom, a vizsgálóbiró, hogy *Scharf Móricz, Recsky András és Péczely Kálmán által a kir. ügyészségnek átadassék.* A végzésből az tünik ki, hogy Both Menyhért részére, ki akkor kir. ügyész volt Nyiregyházán, a vizsgálóbiró egy levelet adott át, hogy melyiknek, arról nincs szó, de a tárgyalás során Recsky András azt ismerte be, hogy neki adta át a vizsgálóbiró ezen levelet, melylyel át volt adandó a királyi ügyésznek a többször emlitett Scharf Móriczot. Azonban Recsky és Péczely a fiut Nagyfaluba vitték éjszakára, a mint a tárgyalás folyamán kitünt, azért, mert későn indultak. Igaz, hogy a vizsgálóbiró este hét óra után adta át a gyermeket. Nagyfaluba megérkeztek, ott vacsoráltak és vacsora után Péczely Kálmán kikérdezte a fiut és e kikérdezés folytán a következő levelet intézte még akkor éjjel Bary vizsgálóbirónak, a ki T.-Eszláron visszamaradt. Tessék felolvasni.

Forrásy Ferencz jegyző (Olvassa a levelet.)

Előadó: E levél folytán a vizsgálóbiró az alügyész kiséretében átment *Nagyfaluba* és május 22-én reggel 1 és fél órakor jegyzőkönyvbe foglalta Móricz vallomását. Ebben Scharf Móricz előadja, hogy Esztert látásból ismerte, — mert előbb tagadta azt is, hogy ismerte volna. Szóval ugyanazt tartalmazza ez a vallomás, a mi a vádhatározat indokolásában foglaltatik, tehát szükségtelennek tartom most ismételni.

Scharf Móricznak ezen vallomása adta meg az irányt a vizsgálatra. Arra nézve, hogy Scharf Móricz ezt a vallomását miként erősitette meg a tárgyalásnál és hogy a keresztkérdéseket, melyek több oldalról intéztettek hozzá, valamint a vádlottakkal szemben miként viselkedett, — minthogy *Scharf Móricz vallomása* képezi ugyszólván magvát a bizonyitási anyagnak, — czélszerünek tartom a tárgyalási jegyzőkönyv teljes szövegének felolvasását, mert a szóban az előadó megtévedhet. Kérem tehát a második ülés jegyzőkönyvének felolvasását, melyben a kereszt-kérdések foglaltatnak.

Forrásy Ferencz jegyző (olvassa a jegyzőkönyvet.)

Széll Farkas előadó: A mi Scharf Móricz vallomása folyamán most következik, az szükséges ama kérdés megfejtésére, hogy hol volt a leánynak ruhája, mikor a metszés történt. A fiu felelete erre az, hogy az asztalon volt. Kérdeztetvén, hogy hol feküdt a leány, azt felel, hogy a földön. «Merre volt a feje?» Erre a felelet: Ugy a templom hosszában feküdött. A további kérdésre: Tehát ugy, hogy maga szemébe nézett? igennel felel; tehát neki, a mint a kulcslyukon benézett, arczczal volt a hulla.

Erre a körülményre felhivom a tekint. kir. tábla figyelmét.

A Scharf Móriczhoz intézett további kérdésre, hogy a hulla csendesen feküdt-e, azt feleli, hogy igen, mert tartották; hogy hol tartották, arra nem emlékszik, mert egy évvel azelőtt esett a dolog és ő azóta nem foglalkozott mindig vele. Később azután ama kérdésre, hogy nem tudja-e ki volt a fejénél és ki a lábánál, nem tud megfelelni, hallgat. Kérdezték tovább tőle, hogy csak egy vágás volt-e, — s ezen kérdés annak a bizonyitására irányul, hogy mély volt-e a vágás, vagy pedig felületes, s a bizonyitási eljárás ezzel azt akarja megtudni, hogy sugárban folyt-e a vér, vagy lassan. Ő — Scharf Móricz — azt mondja, hogy midőn vágták a nyakát, a leány a földön feküdt. Ugyanigy vallott Nagyfaluban is. Azt mondja továbbá, hogy a leány szája be volt kötve egy kendővel.

Szóval, itt lényeges az, hogy a vallomás szerint a vér lassan, csendesen folyt. Azon vallomásban, melyet akkor tett, midőn anyjával szembesitve volt, beismeri, hogy anyját egyszer egy késsel akarta bántalmazni; anyja is azt mondja, hogy hozzávágta a kést, de a fiu ezt nem ismeri be. Anyja azt állitja, hogy a fiu ismélte is, de erre nézve a fiunak igazat adott atyja, ki erről a második esetről semmit sem tud. Tény, hogy Scharf Móricznak egysz r nagyobb összeütközése volt anyjával; s a bizonyitási eljárásból egy helyütt az állapitható meg, és a fiu makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy a vizsgálóbiró előtt azért nem volt beismerésben, mert anyja megtiltotta neki. Hangsulyozza, hogy őt Recskynél nem bántalmazták; kijelenti, hogy a zsidó vallást megutálta, a mióta a megyénél van, mert oly idő van, hogy a zsidók ugy vannak Magyarországon, hogy csak ki nem kergetik őket és igy a fenének kell a zsidó vallás. Ezt azért szükséges kiemelni, mert világot vet tanu lelkületére és gondolkozásmódjára. Az apa közbeszólt, hogy nem fogják bántani a zsidókat, de a fiu erősitette, hogy bántani fogják. Samu beszéde elébe tartatván, erre azt válaszolta, hogy Samu nem tudta, mit beszél, azért mondta, hogy ő is részt vett a leány megölésében. Samu onnan tudhatta a leány történetét, mert ő (Móricz) elbeszélte azt az ebédnél, de azt máskép adta elő. Az apa ekkor kijelentette, hogy szeretné vagy tiz perczig a keze közé venni a fiut, meg volna mindjárt az igazság. Erre Móricz kijelentette, hogy nem volna az meg, ha egy esztendeig volna is a kezében. Ismétli, hogy Eszter volt Scharféknál, hova mint suszterhez munkát vitt. Figyelmeztetvén őt arra, hogy miként vághatták el a leány nyakát, mikor szombaton zsidónak vágni nem szabad: ő erre azt feleli, hogy vannak oly törvények, a melyek szerint ilyest tenni szabad. Puhatoltatván, hogy honnan tudja ezt, oda nyilatkozott, hogy csak ugy magától gondolta ki. A vizsgálat e tekintetben is kérdést intézett hozzá, hogy nem emlékszik-e arra, hogy kulcscsal vagy reteszszel volt-e az ajtó bezárva. Erre azonban nem emlékszik. Állitotta, hogy folyvást egy szemmel nézett be a kulcslyukon, de szeme még sem fájdult meg. Kijelentette, hogy balszemével nem lát jól; hogy biztosan tudja, hogy sárga kendőben volt a festék, mert megnézte, mert kilátszott a papirosból, mivel nem volt jól begyöngyölve. Ezeket láttam szükségesnek Scharf Móricz vallomásából kiemelni. Abból kiindulva, hogy Scharf Móricz balszemével nem lát jól, a védelem szükségesnek tartotta a szem megvizsgálását kérni, a mi megtörténvén, dr. Baruch Móricz és dr. Flegmann Miksa adtak erről véleményt.

Forrássy Ferencz jegyző (olvassa a szakértői véleményt.)

Széll Farkas előadó: Arra nézve, hogy kényszerittetett-e vallomásra a fiu és általában miként eszközöltetett Scharf Móricz kihallgatása, midőn terhelő vallomását tette, a tárgyalási iratok a következő adatokat tartalmazzák:

Péczely Kálmán irnok azt mondja, hogy azért adatott át neki a fiu, hogy Nyiregyházára bevitessék. (Előadó itt felolvassa Péczely Kálmánnak a Nagyfaluban történtekre vonatkozó vallomását.)

Szükségesnek tartom felolvastatni azt a jegyzéket is, melyet Péczely Kálmán akkor éjjel Nagyfaluban Scharf Móricz vallomásáról fölvett.

Forrásy Ferencz jegyző (olvassa a jegyzék t.)

Széll Farkas előadó. Arra nézve, hogy *kényszer nélkül vallott-e Scharf Móricz?* vagy kényszeritve volt-e rá, a vizsgálat adatai bizonyitékot nem tartalmaznak teljesen, mert Recsky András egybevágólag adja elő Péczely Kálmánnal azt, hogy miként történt a kihallgatása, hogy egyáltalában figyelmeztetés folytán hatottak reá s ugy tette terhelő vallomását. Ellenben két tanu, Leskó Mária és Zdanek Gergely, kik cselédei voltak Recskynek, azt vallják, hogy észrevévén azt, hogy a zsidó fiut vallatják, kiszaladtak a kertbe és ott a kertre nyiló szoba ablakánál lesbe állottak és hallgatóztak. Zdanek tanusitja, hogy kihallatszott a hang, hogy «üsd pofon!» Leskó Mária azt is tanusitja, hogy Recsky rázta a fiu fülét, pofon vágta, pandur-korbácscsal megverte, nagyon kinozták. Leskó Mária ezt máshol is elbeszélte, nemcsak a végtárgyaláson és e tudomásának a tárgyaláson kivül is kifejezést adott és más tények is igazolják, hogy ő erről már előzőleg is beszélt. Azonban a többi cselédek arról tesznek tanubizonyságot, hogy ott semmi sem történt. Mozga Péter és Mészáros Juliánna még azt is állitják, hogy a kertben nem lehetett sem látni, sem hallani semmit; látni azért nem, mert a zsalu be volt téve, hallani pedig azért nem, mert nem is ott történt a kihallgatás, hanem a másik szobában, a hova Mozga Péter és Szojár Anna ép azon czélból lettek Recsky által behiva, hogy tanui legyenek, miszerint a gyermek minden kényszerités nélkül vallott. Bakó Ignácz pandur, ki a vallatásnál jelen volt és jelen volt akkor is, midőn a fiu Recsky és Péczely által Tisza-Eszlárról Nagyfaluba szállittatott, arról tesz tanuságot, hogy az uton sem bántotta senki. Mert felmerült az a kérdés, hogy hátha az uton vették egy kis elbánás alá? Recsky is tagadja ezt, mert állitja, hogy nem is szóltak hozzá, Bakó Ignácz ült elöl, hátul Recsky és Péczely, de sem ő, sem Péczely nem vette észre, hogy Bakó kérdéseket intézett hozzá, Bakó szintén azt állitja, hogy nem szóltak ezen dologról semmit és azt állitotta ugyancsak Bakó, hogy odahaza Nagyfaluban sem bántotta senki és tagadja, hogy egyátalában neki szóltak volna, és hogy mondták volna, «üsd pofon.» A mit Zdanek állit vagy a mit Leskó mond, hogy korbácscsal ütötték, arra Bakó azt mondja, hogy ott sem korbácscsal, sem senki egy ujjal nem bántotta. Itt tehát ellentétes bizonyitékok forognak fenn Leskó Mária és Zdanek Gergely között. Határozottan állitja azonban maga Scharf Móricz, hogy őt senki nem bántotta.

Arra nézve, hogy *szemlélhette e a kulcslyukon mindazt, a mit elmondott*, két bizonyiték van: az egyik a vizsgálóbirónak azon jegyzőkönyve, melyben ő konstatálta, hogy Scharf Móricz mindazt, a mit előadott, a kulcslyukon szemlélhette, hogy azonban ezt a vizsgálóbiró mily módszerrel konstatálta, arra nézve a jegyzőkönyv semmit sem tartalmaz. Ezzel ellentétben áll a kir. törvényszéknek a tárgyalás során hozott határozata alapján teljesitett *helyszini szemléje*, melyben a követett módszer is jelezve van. Felállitották az egész jelenetet Scharf Móricz előadása szerint, és ezen utánzott jelenet alkalmával Scharf Móricz ellentétbe jött előbbi vallomásával a leány fekvésére nézve, mert a mint már volt szerencsém kiemelni, előbb azt mondotta, hogy a mint ő benézett a kulcslyukon, a leány arczczal szemközt volt ő vele, itt pedig egészen ellenkezőleg azt mondja, hogy a leány az asztal felé volt fordulva. Ellentétbe jött előbbi vallomásával más tekintetben is: a bizonyitási anyagban megelőzőleg azt adta elő, hogy vér nem csurgott a leány ingére, itt meg azt állitja, hogy véres lett az inge. Ellentétbe jött arra nézve, hogy mint öltöztették a leányt, u. i. azt mondta, hogy talpra állitották. Ez az eredménye lett a szemlének, és a mint itt meg van jegyezve, az eszközölt kisérletek folyamán konstatáltatott, hogy Scharf Móricz a pokróczon elhelyezkedett és a hullát helyettesitő Devecseri hirlapirótól távolabb, két oldalt felállitott és a gyilkosságnál Scharf Móricz szerint közremüködött saktereket és egyéb vádlottakat helyettesitő egyéneket vagy épen nem, vagy csak homályosan látta, ugy hogy azokat megnevezni nem volt képes; a megölt leány vérének cserépbe öntését utánzó inscenirozott jelenetet pedig épen nem észlelte.

Az elnök: Hol, miként és kik által vétetett fel ezen szemle?

Az előadó: Felvétetett a törvényszék által a helyszinén, Eszláron julius 17-én. A biróság részéről jelen voltak Korniss elnök, Russu, Fehér Barna szavazó birák és Simon Viktor jegyző, továbbá Szeyffert Ede főügyészi helyettes.

Az elnök: Szóval a teljes törvényszék.

Az előadó: *Scharf Móricz életkorára* nézve ez adatok biztos támpontot nem szolgáltatnak, mert az illető anyakönyvvezető jelentése szerint az erre vonatkozó anyakönyvek 1875-ben megégtek. Az apa hozzávetőleg 1868-ra teszi fia születését. De erre nézve ellentétesek a tanubizonyitások s tanubizonyitással nem lehetett megállapitani többet, mint hogy körülbelül 67—68-ban született. Az apa ugyan azt állitja, hogy ő 1867-ben nősült meg, a mivel kizárja azt, hogy a Móricz 1867-ben született légyen. — Arra kell még kiterjeszkednem, hogy Scharf Móricz május 27-éig mint terhelt tekintetett a vizsgálatnál s mint ilyen volt egy ideig a fogházban. A fogházból azonban az ügyészség vezetője főügyészi rendeletre augusztus 23-án eltávolittatta s a közigazgatási hatóság vette gondozás alá. Az erre vonatkozó iratokból az tünik ki, hogy kivételes helyzetét tekintették Scharf Móricznak és ezért a megyeháznál *Henter* várnagy gondjára bizták. Ily helyzetben volt nevezett tanu a tárgyalás során s ezen helyzetben tette vallomását.

Az ügynek bővebb tisztázása végett még azon levélről kell számot adnom, a melyet a vizsgálóbiró Recsky által Both Menyhértnek küldött. E szerint Recsky kapta kezébe a fiut is, hogy azt Nyiregyházára kisérje és Both Menyhért ügyésznek adja át. Ő azonban a levelet nem adhatta át, mert megváltozott a helyzet s ugy emlékszik, hogy a levelet visszavitte.

Az elnök: E szerint ismerjük az egész ügynek, a vizsgálatnak ugy mint a végtárgyalásnak, menetét. Mielőtt azonban előadó ur a bizonyitékok csoportositására térne át, negyedórára az ülést felfüggesztem.

Szünet.

Az elnök (szünet után): Méltóztassék az előadást folytatni.

Széll Farkas előadó: Scharf Móricz vallomásából kitünik, hogy ő határozottan és szivósan megmarad azon állitása mellett, hogy Solymosi Eszter a tisza-eszlári zsinagógában 1882. ápril 1-én délelőtt 11—12 óra közt megöletett. Most, minthogy a körözvény a leány elveszésére vonatkozólag a szolgabiró által kibocsáttatott és annak eredménye nem lett, kétely nem merülhet föl aziránt, hogy a leány valóban eltünt. Azonban, hogy Scharf Móricz előadása szerint a zsidótemplomnál követtetett-e el rajta büntetendő cselekmény: erre nézve foglalkoznunk kell azon bizonyitékokkal, melyek arra vonatkoznak, hogy a leányt az emlitett napon ápril elsején, kik és hol látták, merre ment és vannak-e olyan adatok a tanuvallomásokban, melyek Scharf Móricz vallomását megerősitik, vagy azt meggyöngitik.

Özv. *Huri Andrásnénál* volt szolgálatban Solymosi Eszter. *Eszlár* három részből áll: az egyik az Ujfalu, a másik a Tótfalu, a harmadik az Ófalu. Ezeket nagy térség választja el, a tótfalvi résznek Ófalu felé eső résznek legszélső házát képezi Scharf József egyházfi emlitett háza, (Az előadó itt felmutatja a Tisza-Eszlárról felvett térképet és azon megmutatja a biróságnak Scharf József házát, a zsinagógát és Bátory Gáborné házát.) Bátory Gáborné végső ablakaiból reá lehet látni a zsinagóga előpitvarára. Az előpitvar ablakai a vizsgálat és a tárgyalás adatai szerint függönynyel nem voltak ellátva. Az ujfalusi részben lakik özv. Huri Andrásné, mellette harmadik szomszédja özv. Solymosi Jánosné, azonban a tér épen nem lehet pontosan kimutatni, hogy melyik házban, mert ez megjelölve nincs. De a két ház közel van egymáshoz. Meg van állapitva az, hogy a ki Ujfaluból Ófaluba akar menni, mint Eszter ment Kohlmayer boltjába, — annak Scharf József háza mellett el kell haladni, mert az ut Scharf József lakása, illetőleg a zsinagóga közelében visz egy gyalog ut, átvág a védgáton és ugy megy Ófaluba és elvisz Pap József malma mellett és a róm. kath. plébánia mellett. Itt még egy ház szerepel az iratokban, t. i. Lánczy Józsefnénak háza szöglete, melyre a bizonyitási anyag felsorolásánál rátérek, de azt sem tudom kimutatni, mert a térképen Lánczy háza sincs megjelölve. Tehát főtigyelembe veendő az, hogy annak, a ki gyalog Ófaluból Ujfaluba megy vagy viszont, annak a tiszai védgát-töltésen keresztül kell mennie, és ugy jövet mint menet akár szekéren megy, akár gyalog, ismétlem, Scharf József egyházfi lakása mellett közvetlenül halad el és érinti a zsinagógát is.

Az elnök: A Tisza itt van, (mutatja a térképen.)

Széll Farkas előadó: Igen, a Tisza közel van. *Huri* Andrásnénál 1882. évi márczius elseje óta szolgált Solymosi Eszter, azelőtt Pap Albertnél, kézőbb Olajos Bálintnénál volt szolgálatban. Ezen Olajos Bálintné ál egy tehén taposott a lábára, mely körülményt már itt kiemelek, e ezen körülmény a csonka-füzesben, talált dadai hulla kérdésénél fog majd bővebben szerepelni. Hurinénál 15 frt évi bére volt Solymosi Eszternek és Huriné a közelgő husvéti napokra biztatta Solymosi Esztert, hogy ezen béréből öt frtot félre tett neki csizmára és ruhára. Ezen hirt április elsején reggeli nyolcz óra tájban megvitte anyjának Solymosi Eszter a harmadik szomszédba, a mint ez az anya vallomásából kitünik. Reggel szintén visszamehetett — közel vannak — Hurinéhoz a szolgálati helyre, mert Üveges Mihályné azon időre teszi, hogy odament Huri Andrásnéhoz bizonyos kölcsönügy lebonyolitása végett és ott látta, hogy Solymosi Eszter mosogatott edényeket és hallotta azt is, hogy gazdasszonya, Huri Andrásné megpirongatta, a miért nem a mosóteknőben, hanem a sütő teknőben mosta le az edényt. A bizonyitási eljárás során előfordul, hogy *Huriné* $10^1/_2$ óra tájban festékért küldte Kohlmayer boltjába Solymosi Esztert. Csordás Gáborné utána szaladt és megbizást adott neki, hogy hozzon neki 2 krért patkószeget. Lánczy Gáborné szintén megbizást adott neki és Csordásné kapujában érte utól a már a boltba haladó leányt és 1 krért szintén festéket, vagy — mint a tárgyalás során nevezte — gáliczkövet hozatott ugyanazon boltból.

Ezen tanuk Hurinéval megegyezőleg 10 és 11 órára, a másik pedig — Csordásné — $10^1/_2$-re teszik az időt, a melyben a megbizás, illetőleg Solymosi Eszter elmenése történt. A tárgyalás folyamán jelentkezett Hrabár Gyula molnár Ujfaluban, ki nem messze lakhatik onnan, de kinek malma szintén nincs jelezve a térképen, tanusitja, hogy 10—11 óra közt az ő malma előtt haladt el a leány, ő látta, mert künn állt a malomajtóban. És hogy mire az Ófaluban megérkezett a leány, a hol nénje, Solymosi Zsófi szolgálatban volt, hogy akkor csakugyan 11 óra lehetett, azt Solymosi Zsófi is tanusitja, a ki épen akkor bort vitt a gazdájával Rosenberg Hermannal Taub Emánuel lakására és találkozott Solymosi Eszterrel, a ki mondta neki, hogy a boltba megy Kohlmayerhez. Nagyon rövid ideig találkoztak, de mikor Solymosi Eszter visszajött Kohlmayertől, szintén találkozott vele Zsófi nénje, a ki akkor kinn ült a kapuban Rosenberg Rózsival, gazdája leányával együtt. Zsófi azt állitja, hogy ebéd után volt, midőn ez a találkozás történt, de nem volt még 1 óra; harangozás után ebédeltek és harangozás után rövid idő mulva történt az, hogy ott elhaladt a Kohlmayer boltjából visszajövő Solymosi Eszter. A keresztkérdések után a tárgyalás során kijelentette Solymosi Zsófi, hogy ő nem tudja mennyi idő volt tulajdonképen: arra építette volt, hogy 1 óra még nem volt, mert — ugymond — azután egy-két óra mulva már kereste a leányt Huri Andrásné. Rosenberg Rózsi határozottan állitja, hogy 1 óra volt az ő kapujokban történt találkozás alkalmával. Ez a leány 14 éves. *Kohlmayer* József igazolja — ezt már előbb kellett volna emlitenem — hogy nála csakugyan járt a leány, de nem emlékszik tisztán, hogy mit vásárolt, hanem azt tudja, hogy kék és vörös festéket adott neki, és pedig a délelőtti órákban. A vizsgálat során azt mondja, hogy 11 óra tájban volt és ezzel nem ellenkezik az sem, a mit a tárgyalás alatt mondott, hogy ebéd előtt fél órával lehetett és igen kevés idő mulva vissza felé ment. Látták a visszafelé való távozásban Hajdu József, ki Pap Józsefnél volt krumplit csirázni és innen Lánczi József látta a szegletig menni. Megjegyzi tanu, hogy itt kétfelé válik az ut. Az egyik a Tisza felé, a másik pedig a zsinagóga felé vezet. Ő azonban nem látta a gátra fölhaladni, de azt gondolja, hogy a zsinagóga felé haladt. Azonban *Tapasztó* Miklós, ki Pap József kertjében szántott lóháton s a tárgyalás során jelentkezett, látta a leányt nemcsak a gáton áthaladni, hanem még azontul is láthatta, mert lóháton volt. Az időre, a mikor áthaladt, azt mondja, hogy 11—12 óra közt volt, a mit onnan tud, mert ekkor hozták a lovakat etetni. Jakab János Lichtmann házáig látta délelőtt menni, de hogy e ház hol van, nincs a térképen megjelölve. Kaposi József dobos, a mint megkerülve Eszlárnak részeit, a dobolást elvégezte és hazafelé ment, igazolja, hogy Eszterrel találkozott 11 óra tájban, mert még csak ez után ebédelt.

Az elnök: Hol találkozott vele?

Széll Farkas: Körülbelül Lánczi József háza mellett, de ezt nem lehet határozottan megállapitani, mivel ezen helyek nincsenek pontosan megjelölve. Szabó Julianna és Dani Gábor őrölni voltak Pap Józsefnél. Ezek azt mondják, hogy 11 óra felé lehetett, mikor Ó Faluba haladt s délelőtt volt, mikor Kohlmayer boltjából visszajött. Több felvilágositást azonban nem tudnak adni. Hogy áthaladt-e a gáton, nem tudhatják, mert ezt Pap József malmából nem lehetett látni. Ezzel megegyezik Vámossy Julcsának vallomása is, ki eleinte megerősitette *Rosenberg* Rózsi vallomását és a ki hallotta azt is, amit Zsófi hugával beszélt. Azonban *Vámossy* Julcsa a végtárgyaláson visszavonta vallomását, mert őt e vallomástételre rábeszélték. Erre nézve szükséges lesz visszatérnem, hogy mennyiben hamis, mennyiben nem, vallomása, de most elállok ettől, mert a főkérdéssel nincs összefüggésben. *Hatalovszky* András is a tárgyalás során először azt állitotta, hogy ő délután 3—4 óra közt hallotta, hogy Huriné elküldte cselédjét, Esztert, délután 3—4 óra közt a boltba. Azonban később, szintén azzal az indokolással, mint Vámosy Julcsa, kijelentette, hogy ő bizonyosan nem tudja, otthon volt-e délután vagy nem, és hogy Süssmann Jakab beszélte reá, hogy mondja, hogy látta a leányt délután 3—4 óra közt. *Rosenberg* Hermann szintén találkozott a leánynyal, midőn befelé ment és azt állitja, hogy akkor már fél 1 óra volt, midőn a leány Ófaluba beérkezett. Ezek azok, melyek az időpontra vonatkoznak, mikor ment és mikor jött Eszter. De a döntő körülmény az, áthaladt-e a tiszai védgáton. Erre nézve pedig csak Tapasztó Miklós vallomásában foglaltatik adat. De erre a védelem azt a kifogást teszi, hogy arról a helyről nem is láthatta Esztert a gáton átmenni és azon tul haladni, és igy nem is tudhatja, nem ment-e a gáton végig. Igaz, hogy Tapasztó Miklós lóháton volt, de arról a helyről, a melyet kijelölt, még lóhátról sem láthatta. Erre nézve a szemle, mely T.-Eszláron tartatott, szintén kiterjesztetett, de az eljárási jegyzőkönyv csak azt tartalmazza, hogy most dusabb a növényzet, a fák lombozata, mint akkor volt. Most csakugyan nem lehet látni azon helyről, hogy Tapasztó Miklós állitása szerint látta volna Esztert a gáton áthaladni; de arra nézve nem ad felvilágositást, hogy abban az időben milyen állapotban voltak a fák. A vizsgálóbiró Eszterrel hason koru és hasonló járásu leánynyal probajárást tétetett, — mint a vádhatározatban is emlitve van — hogy mennyi idő alatt lehet megtenni az utat Ujfaluból Hurinétól Kohlmayerhez, és innen a zsinagógához, és megállapitotta — hozzávetőleg leszámitva belőle a boltban való tartózkodás, és a Solymosi Zsófival való beszélgetés idejét, hogy *Eszter 11 óra 47 pkor a zsinagógához érhetett.* Arra nézve, hogy mire alapitja Huriné azt, hogy fél 11-kor indult el Solymosi Eszter, biztos adatot a bizonyitási eljárás nem nyujt hogy megnézte-e ez órát, a nap állásához számitotta-e vagy az ebéd idejéhez, — mert a többiek mind az ebéd idejét vették kiindulási pontul — tehát állitása biztos adatra nem alapitható.

Az elnök: Talán meg sem kérdezték?

Széll Farkas: Az anyag nem nyujt bővebb felvilágositást. A védelem adatokat hozott be arra nézve, hogy Solymosi Eszter aznapon, mikor Kohlmayer boltjába ment, *szomoru* volt és ebből feltételezi a védelem, hogy talán más szerencsétlenség áldozatává lett a leány, talán öngyilkos is lehetett, legalább gondolható, hogy azt akarja ezzel bizonyitani. Hogy szomoru volt a leány, azt Solymosi Zsófi nem állitja, sőt inkább azt mondja, hogy vidáman ment dicsekedett azzal, hogy gazdasszonya az imént emlitettem 5 frtot számára elkészitette, és hogy azon ruhát fog venni. Sietett is haza. Ezt igazolja Solymosi Zsófi, de igazolják a többi tanuk is, kik látták, mikor jött a Kohlmayer boltjából. De Rosenberg Rózsi azt állitja, hogy a leány nem volt vigkedvü, hanem szomoru. Ezt állitja Rosenberg Herman és Rosenberg Hermanné is, kinél Solymosi Zsófi szolgálatban állott, hogy t. i. ők Zsófitól hallották, hogy Eszter szomoru volt és ezen körülményt nekik Zsófi gyakran emlitette.

Az elnök: Okot is mondott?

Széll Farkas előadó: Nem. Grossberg Leo Hurinétól hallotta, hogy megpirongatta a leányt. Ez bizonyitva van Üveges Mihályné által is, de maga Huriné is beismeri, hogy elindulás előtt figyelmeztette, de csak jóakaratulag, hogy miért mossa abban a teknőben az edényt. De, hogy ez nagyobb foku összeütközés lett volna, az nincs bizonyitva. Grossberg Leo szintén emliti, hogy ő is hallotta Solymosi Zsófitól *Eszter szomoruságát* emliteni.

Ezen adatok azok, melyek Solymosi Eszter eltünésére vonatkoznak. Ismétlem tehát, minthogy Tapasztó Miklós állitja egyedül, kinek vallomása pedig a védelem részéről kifogásoltatik, ezekből nem lehet megállapitani biztosan azt sem, hogy Solymosi Eszter a Tiszának ama védgátját csakugyan áthaladta-e. Ezenkivül azonban következtetésképen megállapitotta a vizsgálat, hogy a leány érinté a védgátat, keresztül is haladt azon és el kellett haladnia a zsinagóga mellett is, mert semmi oka nem volt a felvett irányról letérni, semmi ok nem volt egész életében, a mely miatt öngyilkosságra gondolhatott volna. E szerint megerősitve látta a vizsgálat, hogy a leány csakugyan hazafelé indult és hogy csakugyan láthatta Scharf József a leányt, mert egyik ablaka az utra néz és csakugyan be is hivathatta fia által. Áttérve arra a két rendbeli bizonyitékra, melyet a vádhatározat is hangsulyoz, t. i. *ama sirásra*, melyet özv. *Feketéné* s ama kiáltásra, melyet özv. *Lengyel* Istvánne hallott: özv. Fekete Jánosné azt adta elő, hogy ő a templomból jött 11—12 óra közt és oda nézett, hat két zsidót látott az ajtó mindkét felén állani, de nem nagyon figyelmezett az egész dologra. A vizsgálat e részben arról akart meggyőzodni, hogy mily időpontban volt az, a midőn ő ott járt és erre nézve alkalmasnak látta azon adatot, melyet a plebános nyujt, hogy t. i. mikor volt a templomnak vége, mert Feketéné azt állitá, hogy ő a templom végeztével ment el ott. Ez iránt Adamovits József ottani plebános a vizsgálat alkalmával azt adta elő, hogy csakugyan emlékszik reá, hogy akkor sokáig tartott az istentisztelet, mert igen sokan voltak; ugy, hogy 11½ orakor távozott el a közönség. Pap József törvénybiró e tekintetben szintén kihallgattatván, azt mondta, 11 óra után volt vége az áldozásnak és a közönség körülbelül ¾12 órakor távozott. A tárgyalás során határozottabban beszélt Fekete Jánosné s azt mondotta, igaz, hogy sirásforma hangot hallott, de az csak egyszer csapódott a fülébe, mikor a zsinagóga felé ment haza. Most is emliti, hogy ott állt a két zsidó az ajtónak egyik és másik oldalán; egyik oda ment a fürdőházhoz, a másik ott maradt. De nem ismerte fel a zsidókat, mert ő öreg cseléd, nem igen lát. A sirás sem kis gyermeké, sem öreg emberé nem volt. Arra nézve. hogy mily időpontban észlelte a jelenséget, azt mondja a tárgyalás során, hogy midőn haza jött, a kémény jele épen 11 órát mutatott. Utközben is betért testvéréhez, a hol megkérdezte, hogy hány óra van és azt a választ nyerte, hogy mindjárt 11 óra lesz. A tárgyalásnál azonban már meghatározza, hogy 11 óra volt, midőn a sirás forma hangot hallotta.

Az elnök: Kisérletet nem tettek a kéménynyel, hogy jól mutatja-e az időt?

Széll Farkas: Ez abban maradt. Adamovics azt mondja, hogy fájdalmas hét volt. Sokan voltak a templomban gyónás végett. 11 óra felé volt az idő. De *Feketéné* a tárgyalás során felfejté a különbséget, ert ő mise után gyónt és többen ott maradtak. Ozv. *Lengyel Istvánné* még nagyobb eltérést tanusit a vizsgálat alatt tett vallomásától. Vizsgálati vallomása abban összpontosul, hogy ápril 1-én szombaton jókor délután a zsidó templom felől háromszori kiáltást hallott olyformán, mintha a föld alól jött volna az. Tanu előtt e kiáltások gyermekkiáltásoknak rémlettek. Segélykiáltáshoz hasonlitottak olyformán, hogy Kovácsné jöjjön ki, mert őt igy is hivják. Tanu azonban el volt foglalva és igy nem nézett utánna, hogy annyit mondhat, hogy e kiáltások elhangozván, több kiáltást nem hallott, az utczán senkit sem látott és az időt meghatározni nem tudja. Szeptember 6-án délután, de mindenesetre 12 óra után feltünt előtte, hogy a zsidók délben jöttek a templomból, mikor 11 órán tul nem szoktak a templomban lenni. Schafné Eszter eltünése után többször felkereste tanut s kérdezősködött a felől, hogy áthallatszik-e hozzájuk a beszéd vagy a kiáltás a szomszéd zsidótemplomból. Erre a vizsgálóbiró konstatálta, hogy a zsidótemplomból és Scharf lakásából oly kiáltás, minő a kétségbeesésé, Lengyelék kapujáig egészen tisztán, az udvarra pedig tompán hallatszik, mintha az a föld alól jönne. Lengyelné azonban a tárgyalás alkalmával azt mondta, hogy ő a ház pitvarát tapasztotta s oly kiáltást hallott: Lengyel Istvánné jöjjön ki! de tisztán nem emlékszik rá, hogy a kiáltás «Kovácsné» vagy «Lengyel Istvánné» volt-e? A kiáltás jól hangzott s ugy tünt fel, mintha a kapuból kiáltott volna valaki. Gyermekhang volt. Arról mit sem tud, hogy a zsidó istentisztelet meddig tartott, mert akkor nagy beteg volt s azt sem tudja, hogy a zsidók 11 vagy 12 órakor mentek-e el. Scharf Józsefné nem volt tanunál, a mióta Eszter eltünt, nála nem kérdezősködött s ha vallomásában máskép mondta, ennek oka, hogy beteg volt. Lengyel János, a tanu fia, a tárgyalás és a vizsgálat folyamán egybehangzólag azt vallja anyjának vallomásával szemben, hogy Scharfné járt hozzájuk beszélgetni. Scharfné faggatta anyját Eszter eltünése után, hogy milyen kiáltást hallott, mire anyja azt felelte, hogy tompa kiáltás volt, de nem értette, mi volt a kiáltás. — Ez a fiu 1867. márczius 7-én született. Anyja megmarad a mellett, hogy Scharfné egyátalán nem járt hozzá és nem kérdezősködött.

A vizsgálat arra nézve, hogy *Huryné megdorgálta Esztert*, még más adatot is tartalmaz. Jelesen egy névtelen levél érkezett a vizsgálóbirőhoz, melyben azon gyanu van kifejezve, hogy Eszter eltünését Huryné házsártos természete és durva bánásmódja okozta. Ezzel ellentétben a vizsgálat Huryné javára szolgáló adatokat tartalmaz, a mennyiben Eszter anyja, a szomszédok, a közel ismerősök azt vallják, hogy Huryné jó természetü, nem házsártos nő, és rokonsági viszonyban is volt Eszterrel. — Nagyon jól bánt vele, csak könnyebb házi munkára használta. — A vizsgálat megállapitotta még azt is, hogy a föld a zsinagóga pitvarában egy helyt ki volt vájva és frissen le volt taposva, tehát, a mint a vizsgálat anyagából kiderül, ez azon gyanut költötte fel a vizsgálat során, hogy épen ott van ez a gyanus jel, a hol Scharf Móricz előadása szerint Solymosi Eszteren a megölés ténye elkövettetett és azon következtetés vonatott le ezen leletből, hogy valószinüleg a kifolyó vére porhanyositotta el ott a földet. Az eljárás abban fejtette meg ezen lelet minőségét, hogy ott zsidó gyermekek tanultak és azok koptatták ki és Scharf József a kurator rendeletére jóval előbb, őszszel betömette és betapasztotta, mert már a Móricz által emlitett tett elkövetésekor az a tapasztás már meg volt volna. Hogy igy történt ez, erre nézve több kutatás nem történt, de ennek ellenkezője sincs igazolva. Az is összeköttetésbe hozatott Scharf Móricz vallomásával, a mit *Lázi János* adott elő, hogy bementek, a kulcsot elvették akkor este, beszaladt két zsidó a templomba megint visszajöttek, és éjszaka a templom kertjében léptek nyomai találtattak, az az emlitettem gödör. Meg is jegyezte a vizsgálat, hogy ez gyanus, mert onnan valamit kihoztak, elrejtették, megint elvitték. De az megfejtést nem nyert, hogy a templomba menők cselekedtek volna akármily gyanus dolgot. Ez határozottan ki van zárva, mert ők akkor be akartak oda menni imádkozni, de nem gyülhettek össze tizen, tehát visszaakasztották a kulcsot helyére. Hogy pedig akkor éjszaka ott valaki járt volna a templom kertjében, a tárgyaláson maga Lázi János sem állitja, mert ellenkezőleg a vizsgálat alkalmával tett vallomásával, azt adja elő, hogy ott léptek zaját nem hallotta, a nyom pedig nem a templomból vezetett, hanem a templom melletti gyepről és nem is a templomba vezetett, hanem a gyepre.

Az elnök: Mivel van igazolva, hogy ezek bementek és visszajöttek azért, mert tizen nem gyültek össze?

Széll Farkas előadó: Ők maguk ezt adják elő, hogy ezért nem tarthatták meg az imádságot.

Az elnök: Tehát ez a tanu nem mond valótlant. Látta odamenni és megint visszajönni az embereket.

Széll Farkas előadó: Beismerik ők, hogy bent voltak, de ott semmi rosszat nem tettek.

Az elnök: De hogy ima végett jöttek össze, ezt maguk állitották.

Széll Farkas előadó: Ezt maguk állitják és miután ott szokott állni rendesen a kulcs, ők csak a rendes cselekményt követték el. Felhozatik még, hogy akkor éjszaka, ápr. 1-én, Bátori Géborné állitása szerint szokatlan időben — mert máskor ez nem fordult elő, pedig ő a szomszédságban lakik — a zsinagóga sokáig ki volt világitva. Erre nézve a vizsgálat kideritette, hogy ott jelen voltak Szüszman Jakab s Einhorn József, a kik ebben az ügyben nem mint vádlottak szerepelnek, és ott ezzel az ügygyel semmi kapcsolatba nem hozható dolgot miveltek, jelesül vita forgott fenn köztük amiatt, hogy ki méri a pálinkát drágábban. Ők Lichtman Jakabot szólitották fel egy választott bizottság elnökéül s ezek ott este mintegy 11 óráig azt a vitás ügyet egyenlitették ki. Hogy ott megfordultak volna vádlottak is, és hogy ott nem ezen vitás ügy intéztetett volna el, arra semmi bizonyiték nincs. Mutatna ugyan rá Solymosi Jánosnak az a vallomása, hogy ő, ki akkor Grosz Mártonnak a cselédje volt, látott az istálló háta megett akkor éjjel 3—4 csoportban több zsidó egyént ismételten a zsidó templom felé huzódni; azonban Solymosi Jánosnak ezen állitása más adatokkal nem nyer támogatást, ő egyetlen egyet sem tud megnevezni, a védelem szerint pedig érdekelt tanu is, mint Solymosinénak a fia.

Az elnök: És arra vonatkozólag, amit Szüszsmann s ellenfele állitanak, hogy ők ilyen vita kiegyenlitésére jelentek meg ott, van-e valami tanu?

Széll Farkas előadó: Lichtmann Jakab és mindazok, a kiket ők megneveznek.

Az elnök: És ezek nem érdeklett felek?

Széll Farkas előadó: Egy sincs köztük, aki be volna vonva ebbe az ügybe.

Áttérve azon körülményre, hogy ott volt-e még az az öt *gyertyatartó* az asztalon, mikor Solymosi Eszter a Scharf Móricz előadása szerint behivatott a házba: a vizsgálati adatok szerint a gyertyákat szombaton mindig mások szokták levenni az asztalról és feltenni a szekrényre, mint a Scharf Móricz vallomásában foglaltatik; ezt a szokást az ugynevezett szombatos asszony: Bátori Gáborné, vagy a menye, vagy a leánya szokták elvégezni s ezenkivül más teendőket is, mint tehenet fejni, tüzet rakni, szóval oly munkákat, melyeknek szombaton való teljesitését a zsidó vallás tiltja; Bátori Gáborné s leánya a vizsgálat során erre nézve azt adták elő, hogy ők nem emlékeznek arra, ki vette le akkor a gyertyákat. A tárgyalás folyamán azonban még határozottabban kifejezést adott ennek az öreg Bátori Gáborné, mert ő — azt mondja — határozottan tudja, hogy a tehenet akkor nem ők fejték; biztosan tudja, hogy sem ő, sem a leány nem vette le a gyertyatartót az asztalról. A vizsgálat alkalmával azonban azt mondta, hogy ő nem emlékszik reá. — Bátori Zsófia azt adta elő, hogy őt április 1-én reggeli 8 óra tájban hivta el Móricz tüzet rakni s hogy délelőtt is elment fát rakni a tüzre, tehát kétszer volt ott. A védelem erre vonatkozólag azt mondja, hogy miután e cseléd rendes gyakorlatában volt a szombati teendőknek s kétszer volt ott Bátori Zsófi, nem volt szükséges Solymosi Esztert behivni a gyertyatartók levétele és felrakása végett. A leány azonban nem emlékezik arra, hogy szombaton ő rakta volna el a gyertyatartókat, noha mondta Scharné, hogy rakja le a gyertyatartókat.

Az elnök: Minthogy Bátori Zsófi volt, a ki Scharféknél megjelent és azt mondja, hogy őt is felszólitotta Scharfné, érdekes volna tudni, hogy mikor jelent meg, hogy történt a felszólitás és miért nem foganatosittatott az?

Forrásy jegyző Bátory Zsófi vallomását felolvasván, **Széll** Farkas előadó áttér *Samu beszédjére* s a következőket adja elő: Sós Andrásnak a községi elöljáróságnál tett vallomása abban összpontosul, hogy april 30-án beszélte el Samu, hogy atyus behivta a leányt, megkötözte, megmosta, metsző bácsi pedig megvágta a csirkét.

Az elnök: April 1-je után beszélte ezt?

Széll Farkas: *April 30-dikán.* Szabó Julianna, a kinek vallomásáról felvett jegyzőkönyv szolgált az egész eljárás alapjául, állitja, hogy május 2-án mondta Samu, hogy megkötötte atyus, megmetszette a metsző bácsi, Móricz rázárta az ajtót.

Az elnök; A Samu beszédjében tehát Móricz mindenütt mint vádlott szerepel, olyan, a ki együtt követte el a tényt.

Széll Farkas: Igen és a metszést részint fején, részint lábán állitja megtörténtnek, részint csirkét is emlit. Az előadó ezután részletesen elmondja, a mint a kérdezgetésekre Samu elbeszélte a történetet és megjegyzi, hogy Szabó Julianna a tárgyalás során azt mondta, hogy 3 szem czukrot adott a fiunak, mikor kérdezte tőle, hogy mondja el a történetet. A további vallomások tekintetében kiemeli az előadó, hogy Bátori Gáborné ugy adta elő vallomását, mint az előnyomozás alatt, Sós Erzsébet szintén és hozzátette, hogy a zsinagóga melletti gyepen beszélte Samu a dolgot és a nagy fa alatt a temetőt értette. Tanyi Eszter Sós Mihályhéhoz ment május elején, ott találta Samut és minthogy hallotta, mit beszélt, vizsgálat alá fogta, ugy mint Szabó Julcsa. Pásztor József megerősiti Bátori Gáborné azon vallomását arra vonatkozólag, a mit Samu mondott, midőn a libákat hajtotta. Sós Mihályné, Sós Erzsébet édesanyja, eleinte csak leányától, de utóbb magától Samutól is hallotta ő elbeszélését és ezért kis fiának megtiltotta, hogy Samuval játszék. Ez a tanu az eszlári biróval rokonságban van, mit a védelem különösen hangsulyozott. Samut kihallgatta a vizsgálóbiró is. Előbb érdektelen dolgokról beszélt vele és azután áttért elbeszélésére. Az eredményről a következő jegyzeteket vette föl. (Előadó itt felolvassa a Samu kihallgatásáról fölvett jegyzeteket.)

Az elnök: E szerint tehát a házban történt volna a leölés, és azután vitetett volna a templomba, midőn feje lehanyatlott és vérét a kis fiu felfogta.

Széll Farkas előadó: A védelem 53. naplószám alatt meg akarja fejten, mit láthatott Samu. Az körülmetélési jelenet lehetett. Erre hivja fel a vizsgálat figyelmét.

Az elnök: Ez bajosan lehetett, mert Samu kis leányról beszél. Ezen vallomások, melyeket most előadni méltóztatott, mind a vizsgálat során vétettek fel?

Széll Farkas előadó: Samu vallomása igen; de a többinél összegeztem a vizsgálat és a tárgyalás folyamán fölvett vallomásokat.

Az elnök: Az iránt nem vagyok még tisztában, hogy a vizsgáló biróság helyett a vizsgálat további folyamában ki jelentkezett mint *vizsgálóbiró.* Ki teljesitette a vizsgálatot s minő jogosultság alapján, mert eddig csak azt tudjuk, hogy vizsgáló biróság lett kiküldve.

Széll Farkas előadó: Erre nézve van a kir. főügyész helyettesének egy jelentése.

Az elnök: Ugy látszik, hogy igen sok ember működött itt közre. Hallottunk emlitést a csendbiztos jelentéséről, az irnok jelentéséről és jegyzőkönyvéről. Ki volt tehát az az egyén, a ki mindezek felvételére jogosult volt, mert ennek megállapitását a hitelesség okvetlenül megkivánja.

Széll Farkas előadó: A vizsgálatot *Baru* József törvényszéki aljegyző teljesitette, de jelen volt Egressy Nagy László alügyész is, mint az ügyészség vezetője.

Az elnök: De *miképen jutott Bary ezen szerephez?*

Széll Farkas előadó: Már volt szerencsém előadni, hogy a két vizsgálóbiró egyike betegen feküdt, a másik pedig szabadságon volt. Innen lehet tehát megmagyarázni, hogy miként jutott hozzá Bary.

Az elnök: Egy aljegyző nem mehet vizsgálatot teljesiteni, ha e végre nem küldték ki. **Széll** Farkas előadó: Más végzés mint a melyet érintettem eddig, nincs; közben azonban kiküldetést kapott. **Az elnök:** Tehát nem önkényesen járt el, hanem jogosan. **Széll** Farkas előadó: Egészen törvényesen, mert a törvényszék eljárását felebbezéseknél is elismerte; csak az alakszerüségek nem voltak megtartva. **Az elnök:** Tehát utólag efogadtatott Bary József azon egyénnek, kire a kiküldetés vonatkozik.

Széll Farkas előadó: Még csak egy pár oly terhelő adatot kivánok előterjeszteni a melyek megérdemlik a figyelmet, mert a sértett fél képviselője azokra kiterjeszkedett. Azt, hogy midőn Solymosi Eszter eltünt; *annyi metsző csoportosult össze*, a sértett fél képviselője nem tartja véletlennek, hanem azt hiszi, hogy ez meghatározott czél elérése végett történt. A vizsgálat és a bizonyitási eljárás anyaga azonban e tekintetben arra vezetett, hogy miután Taub Emánuel, volt sakter állásáról lemondott és más községben hasonló állást fogadott el, pályázók jelentek meg a sakteri állás elnyerése végett. Három pályázó jelentkezett és pedig *Schwarz Buxbaum* és *Braun* Lévi (Lipót.) Kivülök ott volt még, a kiről mint koldusról tétetett emlités, Wollner Herman egy másik koldusasszonynyal és egy kis gyermekkel. Ezen asszony személye nincs teljes biztonsággal megállapitva és nem is szerepel a vádlottak közt. A három pályázó: Schwarz, Buxbaum és Braun Lipót részint csütörtökön, részint pénteken érkezett meg Tisza-Eszlárra. Schwarz és Braun Lipót folyvást megmarad a vizsgálat során tett azon állitása mellett, hogy a sakter-állás elnyerése végett jött Tisza-Eszlárra, Buxbaum azonban a tárgyalás során azt jelentette ki, hogy ő soha sem volt sakter és hogy ő mint csak kántor ment oda. Az tehát az eltérés, hogy Buxbaum Ábrahám a tárgyalás során nem mint sakter pályázott, és hogy Wollner Hermann azt adja elő, hogy mert nem volt pénze, elindult hazulról, hogy koldulással tengesse életét. Igy jött Tisza-Eszlárra, hol az ünnepeken át meg akart pihenni, azt hivén, hogy jótékony adakozásokból fön tudja majd magát tartani.

Az elnök: Ezek szerint *nincs egészen tisztába hozva, hogy miért csoportosultak a zsidók Tisza-Eszlárra*, mert az egyik azt állitja, hogy a saktérségre nyitott verseny csalta oda, másik meg azt mondja, hogy sohasem volt sakter, hanem kántor, a harmadik pedig, hogy koldulás végett jelent meg.

Széll Farkas előadó: Erre a terhelő körülményre rá mutat a sértett fél is és a vizsgálat is terhelőnek tekinti ezt.

Az elnök: Mert nem egyöntetüen adják elő a megjelenés okát.

Széll Farkas előadó: Buxbaum a vizsgálatnál arra tanuskodott, hogy mint metsző pályázott. Cseres Andrásné vallomása is csatlakozik ehhez, mely szerint több idegen zsidó volt ott és Csuha Dánielné is emliti ezt, valamint Bátoriné vallomásából is hallottuk, hogy ő Móricztól értesült arról, hogy ő metsző jelent ott meg. A többi zsidó-vallásu tanuk, kik e tekintetben nem érdekeltek, azt állitják, hogy három idegen metsző jelent ott meg és a koldus; am arra nézve van valami nehézség az egyiknek a vallomásában, a ki azt állitja, hogy két koldust látott. *Cseres Andrásné*, ki szemközt lakik Grossberggel, csak azt állitja, hogy ápril 1-én éjjel felébredt és nagy lármát hallott Grossberg udvarán, látott különböző idegen alaku zsidókat, emliti, hogy egy nagy prémes sapkáju, strimpflis volt, és hogy Grossberg törte a kezét: Jaj istenem, mit csináltunk! az a nagy prémes sapkás pedig biztatta, ne féljen semmit, nem lesz semmi baj. Mások villát, ásót, kapát kiabáltak és ily titokteljesen viselkedve, bementek a házba. **Az elnök:** *Ki az a Cseresné?* **Széll** előadó: Ez egy eszlári asszony, a kinek a dadai hullát illetőleg is van egy vallomása. **Az elnök:** Koros nő, vagy fiatal? **Széll** előadó: Fiatal. **Az elnök:** Valami viszonyban van Solymosinéval? **Széll** előadó: Nincs.

Az elnök: Talán méltóztatnék a vallomást felolvasni. **Forrásy** jegyző olvassa.

Az elnök: Megpróbálták-e a tárgyaláson, hogy ez a tanu ki tudja-e jelölni azokat, a kikről beszél, hogy akkor éjjel látta őket?

Széll előadó: Nem ismerte meg.

Az elnök: Egyelőre tehát azt konstatálhatjuk, hogy a vizsgálóbiró által nem lett kihallgatva és önként jelentkezett magától.

Széll előadó: Bejelentetett, de ez összefügg a hulla-kérdéssel és azért ezt meg kell előznöm, különben nem érthető a dolog. Ez az asszony azt állitotta, hogy Groszberg Leóné adta át a ruhát a tutajosoknak és bejelentette, hogy erről tudomással bir. A községi biró Farkas, jelentést tett a tvszéki elnöknek, a ki ennek folytán Bary vizsgálóbirót küldte ki az ügy megvizsgálására a tárgyalás folyamán. A védelem és vele egyetértőleg a királyi ügyészség hangsulyozta, hogy a tárgyalás során a vizsgálóbiró kiküldésének helye nincs, hanem a tanuk ki vagy ki nem hallgatásának elrendelése a törvényszék hatáskörébe tartozik. A törvényszék e felfogásának csakugyan helyt adott. A vizsgálóbirót ennek folytán elnök visszahivta. A vizsgálóbiró a vizsgálatot ezen irányban nem fejezte be.

Az elnök: *Wollner koldusra nézve megpróbálták-e kikutatni, hogy hol járt azon időben*, mert csak nem pottyanhatott akkor egyszerre oda Tisza-Eszlárra.

Széll előadó: Ő ezt elmondja maga.

Az elnök: Mikép próbálták konstatálni, hogy igaz-e, a mit ő erre nézve előad.

Széll előadó: Az nem történt meg, hogy csakugyan elmenek volna mindenütt a nyomon, hogy merre járt.

Az elnök: Ha nem is mindenütt, de talán egy pár helyen, mielőtt Eszláron megjelent, hogy hol volt, koldult-e, vagy abból a czélból rendelték-e Eszlárra?

Széll előadó: Annyi mondatik, hogy azelőtt Hodászon lakott.

Az elnök: Merre van az?

Széll előadó: Egésze másfelé.

Az elnök: Ugy látszik *nincs felderitve, honnan jött, hogyan került Eszlárra.*

Széll előadó: Bővebb nyomozatot csakugyan nem tettek.

Az elnök: A tárgyalás folytatását most elnapoljuk és holnap 9 órakor fog folytattatni.

UJDONSÁGOK.

— decz. 17.

— *Személyi hirek.* Az *uralkodópár* tegnap délben herczeg Hohenlohe főudvarmesternél fia elhunyta alkalmából részvétlátogatást tett. — *A király* tegnap Kálnoky és Taaffe minisztereket kihallgatáson fogadta. — *A trónörökös* tegnap a lainzi vadaskertben vadászott. — *Este Ferencz Ferdinand* főherczeget, ki most tölté be 20-ik életévét, az uralkodó holnap fogja nagykorunak nyilvánitani. — *Mailáth* k. a. udvarhölgy szabadságot nyert a királynétól és jelenleg Budapesten idöz. — *Gróf Zichy Ágost* fiumei kormányzó tegnap a déli vonattal Fiuméból a fővárosba érkezett.

— **A trónörököspár Budapesten.** A félhivatalos Bud. Corr jelenti: Illetékes informáczió alapján határozottan állithatjuk, hogy a trónörökös párnak legközelebb Budapestre leendő átköltözéséről ez idő szerint *nincs* és *nem* is volt szó. A Karácsonyi-*palotának* a fenséges pár részére való megvétele ügyében folytatott állitólagos tárgyalásokról szóló hir minden tényleges alapot nélkülöz.

— **A német császár bókja.** A *Pungolo* szerint Umberto olasz király mult pénteken Vilmos császártól táviratot kapott, mely a német trónörökös római látogatásáról szól és a többi közt ez is benne van: «Mon fils baisera la main de la reine d'Italie, et moi j'en serai jaloux.» (Fiam kezet fog csókolni Olaszország királynéjának és én féltékeny leszek.)

— **A kétfejü sast** a bécsi uj parlamenti palotában ma délben tették ki az elnöki szék felé és igy az ultraosztrákok kivánsága betellett.

— **Sorshuzás elhalasztása.** A Mária Valeria főherczegnő nevét viselő nőnevelő intézet javára Marmaros-Szigeten rendezett arany-ezüst sorsjáték huzásnapja a pénzügyminiszteriumnak engedelmével visszavonhatlanul 1884-ik évi julius hó 26-ára halasztatott el.

— **Mérges krajczárok.** Héray Antal, nyitrai adótárnok rézrozsda megmérgezés következtében sulyosan megbetegedett. Az adópénztárnál befolyt apró rézpénzt becsomagolván, a kezére tapadt rézrozsdát nem eléggé gondosan mosta le, minek folytán az, egy az ujján levő karczolás okozta sebhelyen a vérrel jött érintkezésbe. Másnap az ujj megdagadt, melynek azonban a sérült fontosságot nem tulajdonitván, tovább müködött hivatalában, mig végre iszonyu fájdalmai őt orvosi segélyt igénybe venni kényszeritették. De akkor már késő volt, mert a méreg a keringő vérrel elegyedett. Az orvosi tudomány mindent elkövet, hogy a köztiszteletben álló hivatalnokot megmentse. Intő példa azoknak, kik rézpénzzel szoktak bánni.

— **Rablóvilág Komárommegyében.** Négy fegyveres rabló tört be a mult napokban *Szlávik* István keszegfalusi, komárommegyei lakos házába az éjjeli órákban. Pénzt követeltek s a Szlávik Istvánnal együtt lakó Sztranyák Andrásnéra, menekülése közben rá is lőttek. A lövés zajára a rablók megfutottak s a kavai pusztánál a Vágon igyekeztek menekülni. Az átkelés közben azonban a ladik egy szénás hajó kormányába ütődött, felfordult, s a négy rablóból kettő s a ladikot vezető Varga Albert gutai lakos a hullámok közt eltüntek. A másik két rablót a szénás hajó emberei mentették ki a vizből s tették szárazra a tulsó parton. E hajósok a rablókat, kik gadóczi pusztai cselédeknek mondták magukat, nem ismerték. Az egyik 30, másik 21—22 éves lehetett. Ennek szeme alatt forradás volt. A komáromi törvényszék országszerte körözteti őket.

— **Kaland farkasokkal.** Szekrény József kézdimartonosi lakos erdőlni ment a felszabaditott bérczre. El is végezte munkáját, levágott és összegyüjtött egy szekérre való fát. Hazamentében egy oldaluton egyszerre két farkas toppant eléje a bokrok közül. Fejszével riasztgatta el magától. Az ordasok nem tágitottak, éhesek lehettek. Mind közelebb-közelebb tolakodtak Szekrényhez. A fejsze már nem használt, mert a farkasok fogcsattogtatva ugráltak feléje. Szekrény egy mogyoróbokorba menekült, de az ordasok nem tágitottak. Végszükségében kezdett ágakat vágni a bokorról és a bestiák felé dobálni. Mikor látta, hogy ettől némileg tartanak, rövid hajitófákat vagdalt s ezzel dobálta a támadókat és igy haladt lassan tovább. Visszavonulási utjában folytonosan dobálódzva ért a dombra, honnan már látszott a falu, itt az elágazó erdei utakon szaladt lefelé, mig sikerült elhagyni az ordasokat, melyek a falu harangjának szavára felhagytak az üldözéssel.

— **Kőszénbányászból operaénekes.** Londonban a legközelebbi olasz opera-saison alatt egy uj énekes fog kétségkivül diadalokat aratni. Ez nem más, mint egy délwalesi kőszénbányász, a kit Patti Adelina képeztetett ki, hozzá hatván a hire, hogy a szurkos kővágónak csodálatosan szép hangja van. Az uj barytonnak fényes jövőt jósolnak.

— **Beaconsfield** szobrát e hó 14-én leplezték le Liverpoolban, fényes ünnepiességgel. A közgyüjtésekből állitott pompás szobor 2200 guineebe került.

— **Párisi botrány.** Egy párisi dusgazdag gyáros, ki a minap halt meg, végrendeletében kitagadta egész családját és több millióra menő vagyonát két igen ösmeretes szinházi hölgyecskére hagyta. A család tiltakozott a végrendelet ellen, a szinházi csillagok is ügyvédeket fogadtak — szóval pör lesz, még pedig oly botrányos, hogy a párisi eseménykedvelők előre örülhetnek a pompás pikánteriáknak.

— **Árverés a zálogházban.** A belvárosi kir. zálogházban elárverezik mindazokat a ruhanemüeket a jövő hó 7-én és a következő napokon, s mindazokat az ékszereket ugyan e hó 21-én s a következő napokon, melyek a mult év deczember havában ott elzálogosittattak s az árverés napjáig ki nem váltattak vagy átiratás által rendbe nem hozattak. A ruhanemüekkel azon prémes ruhák s félbársonynyal prémezett vagy más szövetekből készült ruhanemüek is elárvereztetnek, melyek ez év szeptember havában zálogosittattak el s csak három hónapra vétettek fel.

— **Szicziliai brigantik kezében.** Calvino olasz herczeg tudvalevőleg nem rég szicziliai betyárok kezébe került, honnan csak nagy váltságdij mellett bocsátották ki. A kalandok, melyeken a herczeg keresztül ment, valóban érdekesek. A zsiványok november 3-án fogták el és lóháton vitték éjnek idején a tanyára, hol az első levelet mondták tollába. Este ismét odább kellett menni. A szemét gondosan bekötötték és viaszosvászon zsákot huztak a fejére, mert esett. Végre egy barlanghoz értek, melybe azonban a rablók nem mentek be. Itt töltötték a második éjszakát. Harmadik éjjel értek csak utjok végpontjára, a hol egy kettős barlang fenekére zárták a szerencsétlen herczeget es ott tartották egy álló hónapig, a nélkül, hogy napot láthatott volna. Ágya rothadt szalmazsák volt, tápláléka kenyér, sajt és viz, a ruháit sem engedték változtatni. A mélységes barlangból menekülni lehetetlen volt, ezért a zsiványok őrizet nélkül hagyták ott a herczeget és csak akkor jöttek elő, mikor enni adtak neki. Egyszer két napig maradtak el. A boldogtalan rab kénytelen volt kinzói után sóvárogni. Mikor a leveleket irattak vele családjához, kis lámpát eresztettek le a mélybe és felülről diktálták neki, hogy mit irjon. A nagy ügyességgel folytatott tárgyalások után a herczeg végre visszanyerte szabadságát. Egy magányos falusi lakba vezették és onnan aztán bizonyos idő elteltével szabadon mehetett. A herczeg összesoványodott a keserves napok alatt, de idegbaja, mely addig folyton kinozta, elmult.

— **Robbanás a gázgyárban.** Halberstadtból irják e hó 16-iki kelettel: Tegnap délelőtt 11 óra 20 perczkor a helybeli gázgyárban egy lombik felrobbant és az igazgató, a müvezető és két munkás életüket vesztették. Három munkást összeégve huztak ki a romok alól. A várost heteken át nem lehet világitani, mert a lombikház a levegőbe röpült. — Egész Halberstadt sötétben van és az emberek az utczákon lámpásokkal járnak. — Más oldalról jelentik: A lombik-ház csak a tetején sérült meg, a tisztitó azonban csaknem teljesen öszszeroskadt. A romok alatt, fájdalom, három ember is van: Grischow igazgató, Bruchmüller gépmester és Cuno munkás. Három embert élve lehetett kivonni a törmelékből. Tüzoltók és katonák egyre dolgoznak a romok eltakaritásán. A katasztrófa az által következett be, hogy egyenesen a gáztartóba uj csövet akartak vezetni és az e miatt kiömlött nagymennyiségü gáz gyuladt meg. Kazánok, lombikok nem robbantak föl.

— **Álarczos rablók.** Ifj Gáspár Imre halasi birtokosnak bánegyházi (Keczel mellett levő) tanyájára a mult héten egy este 4 álarczos rabló tört be s a gazdát és cselédjeit megkötözvén, elraboltak 3 lovat, egy kocsit, 34 frt készpénzt és nagy mennyiségü élelmi szert. A rablókat körözik.

Rövid hirek. *A királyné* nevenapja alkalmából Mistét István nagykőrösi lakos költeményt irt, miért ő felsége főudvarmesteri hivatala elismerését nyilvánitotta a nevezettnek. — *Gát* község határában a «guti lejáró» közelében egy agyonvert embert találtak; a vizsgálat folyamán kiderült, hogy a szerencsétlen a dobronyi tüzkárosultak felsegélésére kéregetők közül való volt. — *Az ipoly-szécsénkei birtokot* közelebb gr. Crouy Endre vette meg. — *Halason* Tóth Józsefné lakásán tüz ütött ki; az asszony nem volt otthon, két kis gyermeke pedig be volt zárva a szobába; a szomszédok a két gyermeket megmentették, a könnyelmü anya ellen pedig följelentést tettek. — *Ungvártt* az elektromos világitás alkalmazását komolyan tervezik; az évi megtakaritás 13,000 forinton felül volna, ha a villamos fényt csakugyan behozzák. — *Várpalánka* beregmegyei községben a diphteritis pusztit. — *Vonatkésés.* A magyar államvasutak Rutkáról jövő 1. számu gyorsvonatának mozdonyát tegnap este utközben uj mozdonynyal kellett helyettesiteni, minek következtében a vonat 10 óra helyett másfél órai késedelemmel fél 12 órakor érkezett meg a fővárosba.

= **A megszökött bankárról** régóta hallgat a krónika. Talán el is feledtük volna végkép, ha egy *New-Yorkból* jött levelező lap nem tudatja velünk, hogy *Schreiber* bankár családjával együtt oda érkezett friss jó egészségben. Tudósitónk nem irja ugyan, de sorai közül kiolvassuk, hogy a szélhámos familia — köszönteti a fővárosi rendőrséget.

= **Öngyilkossági kisérlet.** Liszay Rozália 25 éves hajadon, hely nélkül való cseléd, az éjjel egy rokonának hársfa-utcza 12. szám alatt levő lakásán gyufaoldattal megmérgezte magát. Tettét csak ma reggel vették észre, a mikor már félig megmerevedve, eszméletlenül feküdt ágyában s azonnal beszállitották a Rókuskórházba. Életben maradásához nincs remény. Rokonai azt hiszik, hogy szerelmi csalódás vitte a végzetes lépésre.

= **Boldogtalan férj.** A fővárosban szenzácziót keltő öngyilkosság történt ma délben. Az öngyilkos a müveltebb osztályból való, egy államvasuti mérnök s mint halljuk, e tetének oka családi viszályokban keresendő. *Makovinyi* Ernő, a magyar államvasutak mérnöke lőtte magát agyon ősz-utczai lakásán. A fiatal, alig 28 éves ember ezelőtt hét hónappal nősült meg s november elején költözött az ősz-utczába. A mult csütörtökön nejével összeszólalkozott, ugy hogy a nő elhagyta férjét és haza ment anyjához a sip-utcza 10. számu házba. A férfi több izben kérte nejét, hogy térjen vissza hozzá, de a nő hajthatatlan maradt. Ma reggel ismét elment nejéhez ujra, kérte a visszatérésre, de ismét eredménytelenül. Erre az elkeseredett férj hazament, iróasztalához ült s levelet irt nejének, melyben tudtára adja, hogy öngyilkossá lesz és érzékenyen elbucsuzik tőle. A levelet lepecsételvén, cselédjével átküldötte nejéhez s mig az odajárt, ő egy hatlövetü revolverrel sziven lőtte magát. Az öngyilkosságot az alkov-szobában hajtotta végre s az első golyó, melyet szivének irányzott, kioltá életét. A nő, megtudva a levél borzasztó tartalmát, a cseléddel maga sietett vissza férjéhez, hogy tette elkövetésében megakadályozza, de már késön érkezett, mert midőn a szobába léptek, a padlón vérében fekvő szerencsétlen fiatal ember az utolsókat hörögte s a nélkül, hogy nejéhez szólhatott volna, néhány percz multán meghalt. A nő kétségbeesve borult férjére és sikoltozni kezdett, mire a házmesterné is felment a lakásba s a cseléddel rögtön orvosért futott. Az esetről értesitték a kapitányságot is, mely a holttestet beszállittatá a Rókus-kórház halottas kamrájába. Az öngyilkos férfiasan szép, müvelt és tudományosan képzett fiatal ember volt s ugy felebbvalói, mint hivatalnoktársai tisztelték és becsülték.

= **Nagyzás hóbortja.** Nagyherczegnek képzeli magát Kovács Iván 40 éves, nős győri kertész, a kit ma reggel az utczán feltünő magaviselete miatt a rendőrség letartóztatott és orvosi utalásra a Rókus-kórház megfigyelő osztályára szállittatott. Azt mondja, hogy Dezső bátyja a tizenkettedik nagyherczeg megcsalta ugyan 3000 frtig s igy most épen nincs pénze, hanem azért elég gazdag, Kairóban egész kincstára van, de hogy hol és kinél azt nem mondja meg, nehogy az apró irigy nagyherczegek elraboljak tőle.

= **A mulatás adója.** A november hóban tartott nyilvános mulatságok és mutatványok után összesen 2218 frt 50 kr folyt be a fővárosi rendőrségnél, mely összegből 493 frt 50 kr mint rendőri dij, a főkapitányságnál maradt s a várost illető 1725 frt pedig átküldetett a fővárosi pénztárnak.

= **Hamis játékos.** A rendőrség letartóztatá *Kubik* József hirhedt hazard-játékost, ki társaival együtt kifosztott egy vidéki embert. A többi játékost nyomozzák.

= **A mesterinasok réme.** Egy 17—18 éves sugártermetü fiatal ember, mint a rendőrségnél tett több rendbeli följelentés mutatja, a szélhámosságnak egy ujabb módját miveli a fővárosban. Ugyanis az olyan mesterinasokat, a kik valami árut visznek megszólitja s egy pár hatost adva nekik felszólitja, hogy a legközelebbi ház második vagy harmadik emeletéről hozza le neki a böröndjét, vagy vigyen fel oda egy levelet s az alatt ő vállalkozik a fiunál levő portékát megőrizni. A fiu természetesen fent semmit sem talál s mire visszatér, a szélhámos az őrizetére hagyott tárgygyal szépen odébb állott. Ma már a harmadik ilyen esetről tettek jelentést a rendőrségnél.

= **«Virág-illatok.»** Ily czim alatt jelent meg Hirhager Károly budapesti könyvkötő kiadásában egy kiválóan diszes album, mely hölgyek számára a legszebb és legalkalmasabb karácsonyi, ujévi és névnapi ajándék. Ez egy könyvalaku, finom angol vászonba kötött és gazdagon aranyozott album — fehér, zöld, kék vagy ujbarna szinben, mely müvészi kivitelü, szinnyomatu czimmel ellátva, bensejében 4 üvegcse tiszta finom illatszert tartalmaz — s igy minden öltöző- vagy pipereasztal diszes kiegészitő részet fogja képezni. Egy példány ára magyar, franczia, szerb német, szláv, horvát, olasz vagy román felirattal 3 frt 50 kr. Megrendelhető tetszés szerint kék, zöld, fehér vagy barna szinben a kiadónál Hirhager Károlynál (Árpád-utcza 14.), valamint minden könyv és papirkereskedés utján. Igen ajánljuk a közeli ünnepek alkalmából e csinos pipereczikket s meg vagyunk győződve, miszerint e czikk alkalmas szerkezete, kecses kiállitása és mégis olcsó áránál fogva, rövid idő alatt a finom érzékü közönség keresett kedvencz tárgyává fog válni.

= **Értesités üzéreknek és tőkepénzeseknek.** Ily czimü hirdetést közlünk mai lapunkban Koritz és társa bankházától, melyre különösen óhajtjuk olvasóink figyelmét felhivni.

A meggyilkolt rendőrtiszt.

(A legujabb bécsi gyilkosság.)

— decz. 17.

Az osztrák főváros közönségének fölöttébb gyakran kijut a szenzácziós hirek izgalmaiból, de azért nem tudunk esetet, mely a jó bécsiek edzett idegeit annyira fölizgatta volna, mint a tegnapelőtt történt gyilkosság. A ma érkezett lapok hasábszámra regisztrálják a merénylet nyomán támadt hireket s valamennyi azon kezdi tudositását, hogy a «fő- és székváros» lakossága valóságos forrongásban van a szerencsétlen rendőrtiszt gyászos halála miatt. A paloták termeiben s a külvárosi házak pinczeszobáiban erről beszél mindenki s ezernyi ezer ember zarándokolt tegnap arra a helyre, hol *Hlubek* Ferenczet földre teritette az a gyilkos golyó. Pedig nem jelöli egyéb e szomoru helyet, csak egy széttaposott sárhalom, melyet az utczaseprők kotortak össze, meg egy gipszdarab, melyet a rendőri küldöttség felejtett ott, midőn megrögzitette a gyilkos lábnyomait. De a bécsiek szenzácziót hajhászó természete nem éri be az ujságok tulságosan részletes jelentéseivel, hanem vándorlásra készti a kiváncsi tömeget, mely órákig gyalogol jobb dolga hijján, hogy hazatérve fáradtan, kimerülten, annyit tudjon a szenzácziós gyilkosságról, a mennyit annakelőtte tudott.

Egyébiránt, ha az a merénylet nem igazolja is ezt a nevetségesen tulhajtott érdeklődést, van olyan fölháboritó és gondolkozóba ejtő, hogy mi is bővebben foglalkozhassunk vele. Méltóvá avatják figyelmünkre és vizsgálódásunkra azok a folyvást szaporodó jelek, melyek arra vallanak, hogy a bécsi rendőrség szorgalmas tisztviselőjét ama pártnak egy vagy több fanatikus tagja tette el láb alól, mely a szocziál-demokráczia tanait hirdeti világszerte.

Az osztrák szoczialisták elkezdték a Merstallinger-eseten s folytatták . . . . de ne mondjuk ki még a kárhoztató itéletet, mert a vizsgálat, mely a gyilkos nyomát keresi, alig ért tul legelső stádiumán. Most még csak puszta gyanuval áll elénk a bécsi rendőrség, de már eddig is látunk olyan jeleket, melyek e gyanut nem mutatják épen merésznek . . .

Hadd mondjuk el apróra a bécsi gyilkosság részleteit s azokat a fölfedezéseket, melyeket eddig tett a nyomozó rendőrség.

Hanke Róbert és Fleischhacker János munkások lövést hallottak tegnapelőtt este 9 órakor, midőn végig mentek a floridszdorfi főuton; követték a durranás irányát s eljutottak egy sirkőraktárhoz, melyet magas kerités választ el a Jedlersdorferstrassetól. A kerités mellett gázlámpa égett s ezalatt ráakadtak Hlubek rendőrtiszt holttestére, mely jobb oldalával a keritésnek támaszkodott, arczczal pedig a föld felé volt forditva. A gyilkosság szinhelyével szemközt nagy faraktár van s ettől nem messze esnek a Mauthner-féle gyár-épületek. A gyalogut elvezet a faraktár mellett a Prager Reichs-strasszéig. Az az ut, melyen a holttest feküdt, elhalad az éjszaki vasut munkásházai s egy rendőrségi őrszoba előtt.

A munkások, látva a holttestet, gyilkosságot sejtettek s az őrszobába sietve, megtették jelentésüket. Az őrszoba parancsnoka elment arra a helyre, a hol az ismeretlen ember holtteste feküdt, elvitette a szemközt levő halottas kamrába s ott nagy megütközéssel ismerte föl benne Hlubek Ferencz rendőrtisztet. Első tekintetre is látta, hogy a szerencsétlen embert hátulról, nyakán érte lövés, mely életét csakhamar kioltotta. Táviró utján értesité a gyilkosságról a floridsdorfi rendőrbiztosságot és a bécsi igazgatóságot. Nemsokára oda érkezett a kerületi felügyelő az orvossal és a detektivek fejével. A holttestet gondosan megvizsgálva, konstatálták, hogy a golyó, melyet minden valószinüség szerint revolverből s pedig nem nagy távolságról, legfölebb öt lépésnyiről, lőttek ki, a nyak baloldalán, az ütőéren fölül furódott a testbe s a halál gyorsan, néhány másodpercz multán beállott. A lövés után még két-három lépést tehetett Hlubek, aztán élettelenül rogyott össze.

Tegnapelőtt este fáklyák világánál tekintették meg a gyilkosság szinhelyét és ennek környékét. A sirkő-raktár kerítése mellett nagy vértócsa volt, s vele szemközt néhány lépésnyire sárhalom. E sárhalomban és körülötte mély és fris lábnyomokat találtak. Stehling rendőrtanácsos deszkákat boríttatott rájuk, hogy el ne pusztuljanak s tegnap reggel gipsz-lenyomásokat is készitettek róluk.

Az éjszaka folytán hét embert fogtak el. Köztük volt a jedlersdorfi munkásgyülés két egybehivója *Till* János és *Siegel* Alajos, meg annak előadója: *Schaffhauser* Nándor kenyérkihordó. Kettejüket nemsokára szabadon bocsátották, mert nyilvánvalóvá tették ártatlanságukat. Schaffhauser ellen azonban terhelő adatokat szerzett a rendőrség.

Az a bizonyos munkásgyülés vasárnap este 8 órakor volt egy jedlersdorfi vendéglőben, hol a munkásoknak olvasó-szobája van. A gyülést Till János és Siegel Alajos munkások hivták egybe, az előadást pedig Schaffhauser Nándor kenyérkihordó tartotta az «antik és a modern proletáriatus»-ról. Beszédét mindössze ötven ember hallgatta, köztük több asszony. A kormányt *Hlubek* Ferencz, a meggyilkolt rendőrtiszt képviselte, ki egyenruhában, de kard nélkül jelent meg a vendéglőben. A gyülés lefolyása egészen csöndes volt s a rendőrtisztnek egyszer sem kellett beavatkoznia. Esteli kilencz órakor már véget is ért az előadás, a hallgatóság szétoszlott s a rendőrtiszt is odahagyta a fogadót, hogy hazafelé induljon. Háromszáz lépésnyire, a sirkőraktárig jutott s ott elérte őt gyászos végzete.

Szavahihető, elfogulatlan tanuk állitják, hogy Hlubek rendőrtiszt *Schaffhauser* Nándor társaságában távozott a vendéglőből s ez maga is elismeri, hogy vele együtt indult haza, de azt állitja, hogy az éjszaki vasut munkásházai közelében elbucsuzott tőle és visszafordult. Terhelő körülmény az is, hogy Schaffhauser csizmái tökéletesen beillenek ama lábnyomokba, melyeket a gyilkosság szinhelye körül láttak. Schaffhauser határozottan

tagadja a terhére rótt büntettet. Lakását megmotozták s temérdek szoczialisztikus röpiratra akadtak. A fegyvert, melylyel a gyilkosságot elkövették, eddig sem a foglyoknál, sem egyebütt meg nem találták. A letartóztatott munkásokat át is adták már a korneuburgi kerületi törvényszéknek.

Tegnap reggel ujra kimentek a rendőrség küldöttei a gyilkosság szinhelyére s ott a szabad ég alatt eskettek fel szakértőkül két floridszdorfi czipészmestert, kik hit alatt állitják, hogy a Schaffhauser lábáról lehuzott csizmák tökéletesen beillenek a lábnyomokba, melyeket ott találtak.

Schaffhausert a Beranek-féle floridszdorfi vendéglőben fogták el s a vendéglős azt vallotta a rendőrség előtt, hogy e munkás egyedül jött korcsmájába, nagyon csöndes volt s csak többszöri felszólitás után rendelt sört. Nemsokára egy asszony tért be a fogadóba s félóra multán oda vetődött Till is, a ki elbeszélte a gyilkosságot. Az a bizonyos asszony közbeszólt, hogy ő hallotta a lövést.

A rendőrség kinyomozta e nőt s még tegnap ki is hallgatta. *Schabernak* Máriának hivják s azt beszéli, hogy Jedlersdorfból Floridsdorfba menve, lövést hallott s a midőn körülnézett, egy férfit vett észre, ki gyors lépteikkel szelte át az utat. Sietni kezdett ő is, de mivel az az ember nyomában volt, megállott s megvárta, mig elmegy előtte. A férfi csak ugy félve tekintett reá, azután bement a Baranek korcsmájába, a hova ő is követte nem sokára. *A korcsmában csak Schaffhausert találta.*

A bécsi rendőrség ezer forintnyi jutalmat igér annak, ki a gyilkos személyéről és hollétéről bizt s adatokat szolgáltat neki.

A meggyilkolt rendőrtisztet holnap délután négy órakor temetik s bizonynyal beláthatatlan tömeg adja meg neki — puszta kiváncsiságból — a végső tisztességet.

Mondják, hogy Hlubek, a kit igen barátságos és mivelt embernek ismertek, az utolsó hónapokban többször kapott névtelen leveleket, melyeknek irói halállal fenyegették őt. Egyszer miniature akasztófát is küldött neki egy rejtőző ellensége.

Ma délelőtt tizenkettedfél órakor bonczolták föl a meggyilkolt rendőrtiszt holttestét. Alsó ajkán börhorzsolások és vérnyomok látszottak, melyek nyilván akkor támadtak rajta, midőn a golyótól találva, arczczal bukott a földre. Az agy szétbontása után megtalálták a kis revolvergolyot, mely megakadt a sziklacsontban. A golyó egészen laposra volt nyomva; konstatálták, hogy a bal fül alatt furódott be, átlyukasztotta a bal kis agy lobulusát, a mi az orvosok állitása szerint rögtönös halált okozott. Az agyvelőben megtalálták a golyónak egy darabját. Bizonyos, hogy a gyilkosok közelről lőttek rá áldozatukra, mert különben nem furódott volna ily mélyre a golyó. A bonczolás után lakására szállitották a halottat s ott kiteritették a ravatalra.

Déltájban egy munkásembert kisértek a floridsdorfi rendőrséghez, a ki többek hallatára azt állitotta, hogy ő tulajdon szemeivel látta, midőn Schaffhauser rálőtt a rendőrtisztre. — Vallomását nem lehet komolyan venni, mert ittas volt akkor is, mikor a rendőrbiztos elé vezették.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Szerepváltozás.** A nemzeti szinházban «A párisi regény» ma esti előadásán Chevrial báróné szerepét Márkus Emilia asszony hirtelen betegsége miatt Fáy Szeréna k. a. játszta el igen szép sikerrel.

— **A nemzeti szinházban** Turolla Emma kisasszony még négy izben fog fellépni és pedig deczember 18, 22, 25 és 29-én a «Gioconda» «Zsidónő» és «Afrikai nő» dalművekben. Deczember 25-én általános rendkivüli bérletszünetes előadás lesz a nyugdijintézet javára és pedig Turolla Emma kisasszony felléptével. E hó 31-én indul Turolla Emma kisasszony Prágába, ugyanaz nap érkezik Budapestre Wiltné Mária asszony, ki január 3-án «Norma», 5-én «Bánk bán» czimü dalművekben fogja hoszszas távollét után ismét megkezdeni vendégszereplését.

— **Swoboda Albin** ur ma este folytatta vendépszereplését a német szinházban. Topfer «Rosenmüller und Finke» czimü vigjátékában Thimotheus Bloom szerepét adta. A vendéget ezuttal ismét gyakran tapsolta a nagyszámu közönség. Swoboda ur mellett, jól helyt állottak Schultze (Ulrike) és Rosen (Rosamund) kisasszonyok és Ottmarr (Hillermann), Blasel (Theodor) és Weiss (Friedenberg) urak.

— **A német szinházban** holnap kedden lesz Swoboda Albin utolsóelőtti föllépte a «Mein Leopold» bohózatban, szerdán pedig a «Fledermaus»-ban bucsuzik el végkép a fővárosi közönségtől.

— **Uj operette.** Párisban élő hazánkfia, Rosé Emil (Rosenthal), mint bennünket a franczia fővárosból értesitenek, egy «Zingara» czimü operettet ir, melynek szövegét Cosseret és Barberon a République Radicale szerkesztői készitették.

— **Párisból** táviratozzák: «Fanfreluche», Serpette operetteje a Renaissance szinházban tegnap este sikert aratott. Jeanne Granier k. a. egy kettős szerepet nagy tetszés mellett személyesitett.

— **Munkácsy Krisztus-képének rézkarczai.** Mint a Timesben olvassuk, Sedelmeyer, Munkácsy műárusa, ép most tette közzé Munkácsy «Krisztus Pilátus előtt» képének rézkarczát, melyet a kitünő rézmetsző, Woltner két év alatt készitett. Az első lapokat már mind lefoglalták (egynek 5000 frank az ára) és a közönséges példányok ép most vannak sajtó alatt. Woltner műve a Times szerint nagybecsü. A fény, árny, a rajz biztonsága, a távlat, az arczok élénk változatossága nagy pontossággal vannak visszaadva. Krisztus alakja kiváltgyönyörü. «Valóban», mondja a nagy angol lap, «Woltner betellett a nagy magyar müvész szellemével mikor népszerüsitette a modern müvészet ez egyik legfönségesebb remekét.»

— **Vastagh György** festőművész a dalműszinházbani elfoglaltsága mellett is talál magának annyi időt, hogy műtermében több festményt befejezzen. Igy legutóbb egy czigányleányt festett, Erdélyből magával hozott vázlatai után és e képet Stuttgartba küldte. Szintugy befejezte és elszállitotta már a *Klotild* főherczegnő megrendeléséből festett czigányképet és ezen kivül több arczképet. A müvész már hozzáfogott a dalműszinház előcsarnokának ivezetei közé jövő genius-alakok megfestéséhez, melyekkel karácsonig elkészül.

— **Sarah Bernhardt** hir szerint port indit Marie Colombier ellen, ki felőle a «Mémoires de Sarah Barnum» csufolódó könyvet irta.

S P O R T.

— **Parforce-vadászat** volt ma ismét Megyer környékén, mely a rosz időjárást tekintve, eléggé sikerült. A fővárosban időző sportmanek nagy része és a megyeri urak majdnem mind, jelen voltak a meeten délelőtt tizenegy órakor. Kevéssel féltizenkét óra előtt a 20—22 tagból álló társaság elhagyta Esterházy gróf istállóit, hol a találkozás volt s egyenesen a rakospalotai akáczosnak tartott. Itt a huntsmann eleresztette a kopókat, melyek orrukkal a földön szaglászva a róka nyomát keresték. Jó negyedóráig tartó keresgélés után a vadászoknak el kellett hagyniok Palota környékét, mert itt róka nem volt. Más irányba terelték hát a kopókat s jó darab ideig tartó nyomozás után sikerült egy rókát kizavarni. Heves pac-ban pompás run fejlődött ki most. Sem a rendkivül mély talaj, sem a megindult eső nem akadályozták a kitartó lovasokat a róka követésében. Másfél óráig tartó run után kill volt a vadászat vége. Fél három órakor visszatértek a nimródok Megyerre és innét a fővárosba. A mai runben résztvettek Andrássy Irma kontesz, Andrássy Gyula és Aladár grófok, Nadasdy Ferencz gróf, Esterházy Miklós gróf, Fesztetics Tasziló gróf, Károlyi Gyula gróf, Sztáray János gróf, Csekonics Endre gróf, Twickel Ágost báró, Baltazzi Arisztid lovag, Offermann Iván báró, Baltazzi Hektor lovag stb. Holnap, ha az idő kedvező marad, nyul hajsza lesz.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A lakbérszabály** megint tárgyalás alá kerül a városnál. A belügyminiszter, mint tudjuk, nem erősitette meg a város által alkotott szabályrendeletet s az alaki rész elhagyását kivánja. A tanács, mielőtt a jogi bizottság ujra tárgyalná a munkálatot, a tiszti főügyész véleményét kérte ki a lakásügyekből felmerülő peres eljárásra nézve. A t. főügyész gyakorló ügyvédekkel értekezletet tartott a mult héten s már áttette az értekezlet véleményét, mely szerint a lakbérszabály alaki része módositva fentartható volna. A jogi bizottság már a közelebbi napokban tanácskozni fog a lakbérszabály fölött.

— **Az illetékek és a vidéki adókövetelések** behajtását a várostól ujévtől kezdve az állam veszi át. Az adófelügyelő már átiratilag kérte a várost, hogy az ezen munkálatokra fölvett munkaerőket — kiknek nagy részét az állam dijazta — bocsássa el. Az illetékek behajtásának elvétele a várostól mindenekelőtt azt fogja eredményezni, hogy először az adóügyi osztály, másodszor pedig az adóbehajtó hivatal személyzetét lehet redukálni. Valami harminczezer számmal kevesebb lesz ezután évenkint adóügyekben. Ugy mondják, hogy ettől a kisérlettől függ az egész adószedés átvétele az állam által.

— **A közigazgatási bajok** emlegetésénél első sorban juthat a közönség eszébe az *illetőségi kérdések* elintézése, a mi a legsulyosabb panaszok közé tartozik. Utlevél, cselédkönyv s több efféle csak ugy adatik ki, ha a kérő fel illetőségi bizonyitványt tud felmutatni. Ez a belügyminiszter egy két év előtti rendeleten alapszik s egyszerüen le van forditva az osztrák közigazgatásból. Ausztriában könnyü megszerezni az illetőségi bizonyitványt, mert ott vezetnek a községek illetőségi katasztert. Felütnek egy könyvet s abból mindjárt meglátják, ki tartozik a község illetőségébe. Nálunk ilyen nincs. És nálunk az illetőség köztudomás szerint az által is megszerezhető, ha valaki két éven át állandóan egy községben lakik és ott adót fizet. Tehát nálunk az illetőség kipuhatolása, tárgyalásokat föltételez, a mi *hónapokig* tart, söt esztendeig is. E mellett minden község idegenkedik valakit oda való illetőségünek elismerni, mert fél a költségektől, a mikkel sok szegény eltartása, kórházi dijak fizetése stb. jár. Azelőtt a cselédkönyvre, utlevélre elég volt a születési bizonyitvány. Dr. *Nagy* Lajos főjegyző, mint halljuk, előterjesztést tett a polgármester utján a közigazgatási bizottsághoz, hogy a régi eljárást elevenitsék fel ujra, ily értelemben irjon fel a bizottság a kormányhoz, mert a személyazonosság bizonyitása elég a kivánt czélra, a mostani eljárás pedig ok nélküli fáradtsággal árasztja el a hivatalokat, a közönségben pedig nagy elkeseredést okoz, és sokszor az erkölcsök romlását idézi elő.

— **A budai szinkör** fenmaradása nem bizonyos. Mikor a czirkusz elégett, a tanács igen a szivére vette és eszébe jutott, hogy a szinkört, mely a czirkuszhoz egészen hasonló szerkezetü, ugyanazon sors érheti. A czirkusz pedig tiz percz alatt egészen lángba állt. Felette tragikus volna, ha egy szerencsétlen véletlen épen a leghazafiasabb, müpártoló budai közönséget ejtené halálos rémületbe. Felhivta tehát a tanács a szinházvizsgáló bizottságot, hogy mielőtt *Gerőfi* és *Krecsányi* szinigazgatók kérelme fölött határozna, nyilatkozzék arról, vajjon elvállalható-e a felelősség, hogy ha a szinkör előadás alatt kigyul, a közönség kimenekülhet-e belőle? A szinházvizsgáló bizottság ma *Horváth* János tanácsnok elnöklete alatt ülést tartván, nem birt határozni a kérdésben. Több tag hangsulyozta, hogy a felelősséget semmikép se lehet elvállalni a szinkörre, mert faszerkezetü épületben nyilvános előadások tartása meg nem engedhető. A többség mégis tekintettel arra, hogy a szinkörnek magyarositó és közművelődési hivatása van, elhatározta, hogy még egyszer helyi szemlét tart s ha ujabb javitásokkal is, a szinkör tüzbiztonsága iránt reményt lehet táplálni, a tanácsnak e fentartást ajánlani fogja. A szinkör kérdése még januárban okvetlen elintézhető lesz s igy akár Gerőfi, akár Krecsányi kapja meg, mindegyik derék társulatot szervezhet májusig, mikor az előadások kezdődnek.

— **A magánépitési bizottság** mai ülésén a következő nevezetesb épitési engedélyek kiadatását hozta javaslatba: *Dreher* Antalnak kőbányai pinczék ásására; *Grünhut* Sámuelnek a dohány- és hársfa-utcza sarkán kétemeletes házra; *Krausz* Lajosnak alkotmány-utcza 25. sz. a. kétemeletes házra; *Holub* Józsefnek a rózsautczában kétemeletes házra; *Wasztel* Károlynak a belső jászberényi uton földszintes házra; *Freund* Mihálynak Kőbányán sertésszállásokra, ezenkivül Hulitins Károly (akáczfa-utcza), Pintér F. (Tompa-utcza), Müller H. (Ranolder-utcza), nagyobb toldalék épitésekre nyertek engedélyt, végre Grunwald és társai az óbudai meggyfautczában alagut épitésre kapott jogot.

— **Uj fővárosi árvaház.** A közoktatási bizottság ma érdekes ülést tartott; elhatarozta a *Mayer-féle árvaház* felállitását Budán. A Mayer-féle árvaházról már gyakran volt szó; a főváros rég kezel egy nagy alapitványt, mely azonban csak most érte el azt a nagyságot, hogy saját kamataiból fentarthatja magát. A VIII-ik ügyosztály készitett tehát előterjesztést, mely a bizottság által ma tárgyaltatott s egész terjedelmében elfogadtatott. *Mayer* Ferencz cs. kir. tábornok 1857-ben Budán elhalálozván, összes vagyonát egy Budán létesitendő árvaházra hagyta. Ezen alapitványhoz később *József főherczeg* is csatolt 25,000 forintot s még néhány kisebb alapitvány is járult hozzá. Igy a kamatokkal együtt az összeg (a mint kiszámittatott) 1884. julius 1-én tenni fog *250,721 frt 91 krt*; oly tekintélyes pénz ez, hogy az árvaház épitéséhez hozzá lehet fogni. Egy 100 gyermek befogadására képes árvaház épitése kerül 85,000 forintba, az első berendezésre 5000 frt kell, marad *alaptőkének* 179,000 frt. Ennek a kamataiból 42 árvát el lehet tartani, azonkivül marad még valami az alap gyarapitására is, hogy később még több árvát lehessen befogadni. A bizottság elhatározta, hogy a közgyülésnek a mostani szeretetház telkén, mit erre az árvaházra még Buda városa kijelölt, építtessék fel a Mayer-féle árvaház olykép, hogy az épités a mérnöki hivatal által már elkészitett tervek szerint 1884 jul. 1-én kezdődjék s 1885 augusztus 1-ére már az intézet megnyitható legyen. A szeretetháznak a közgyülés adjon más helyet. Az intézet épüljön ki, egészen, s legyen 100 növendék befogadására képes, de egyelőre 42 árva ingyen és 8 fizetés mellett helyeztessék el benne. Remélhető, hogy egyes ágyalapitványokra lelkesitend az intézet áldásos működése s igy hamarabb megtelik az árvaház, mint hinnők. Az intézetbe csak fiuk vétessenek fel, mert erre nagyobb szükség van, a végrendelet pedig e tekintetben nem intézkedik. Valamely mérsékelt községi segélyre (pl. 300 frt) szintén számit a bizottság. A növendékek budapesti illetőségü 6—10 éves fiukból fognak kikerülni, a kik addig lesznek az intézetben, mig 14 éves életkorukat el nem érik. Ezen javaslatot a tanács — hir szerint — már holnap tárgyalás alá veszi.

— **A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság** ma délelőtt tartott ülésében két telek árverésének bejelentése után, melyek egyikét *Fanda* János ölenkint 4 frt 2 kron, a másikat pedig a Flóra gyertyagyár vette meg 4 frton, — a közoktatásügyi bizottmány heves vitát keltett javaslata került tárgyalás alá, a főváros iskoláiban leendő *vallásoktatás* rendezése ügyében. A fővárosi tanács tudvalevőleg elfogadta a közoktatásügyi bizottmány javaslatát, hogy a vallás-erkölcsi nevelésre nagyobb suly lévén fektetendő, a hittani órák száma hetenkint 2-re emeltessék s 23 kath. hittanitói állomás szerveztessék, mert a káplánok a vallástanitást 516 osztályban nem képesek lelkiismeretesen teljesiteni. Ezért azután a főváros, nem mint kegyur, hanem mint törvényhatóság, a kath. egyházhatóságot 23,000 frt szubvenczióban részesitse. Ezen összeg honnan leendő fedezése végett tétetett a tárgy át a pénzügyi bizottsághoz. Az előterjesztés után, először *Steiger* Gyula emelt szól s miután konstatálta, hogy a főváros iskoláiban csakugyan szüksége mutatkozik annak, hogy a vallástanitás magasabb niveaun álljon, áttért arra, hogy az iskolákban nemcsak katholikus, de más vallásu növendékek is vannak, a tanács azonban mégis csak a katholikus hitoktatók javadalmazására irányzott elő 23 ezer frtot. Ő tudni óhajtaná, hogy egyáltalában mibe fog kerülni a hittani óraszámnak hetenkint 1-ről 2-re való felemelése? el fog-e a kivánt czél eretni a 23,000 frt szubvenczió megszavazása által s nem volna-e ez más módon is létesithető? E végből inditványozza, hogy a kérdés tárgyalása vetessék le a mai ülés napirendjéről s pótlás végett küldessék vissza a tanácshoz. *Rupp* Imre pártolja azt a javaslatot, hogy külön hitoktatói állomások szerveztessenek, de attól fél, hogy a javaslatba hozott subvenczió megszavazása esetén, a többi hitfelekezetek is mind követelni fognak a fővárostól segélyt. Azt a kérdést veti fel, nem volna-e hitoktatás czimén a növendékektől külön dij szedhető, hogy a községi pénztár megterheltetése elkerülhető legyen? *Havas* szintén utal a többi hitfelekezetek által támasztandó követelésekre s ellenzi a proponált összeg megszavazását. *Forgó* István nem akar e társadalmi kérdésből vallási kérdést csinálni s azt melegen ajánlja a bizottság figyelmébe. Hozzájárul az összeg megszavazásához. *Fuchs* Gusztáv pártolja Steiger inditványát. Dr. *Rácz* a javaslatban reakczionárius mozgalmat lát s azt ellenzi. *Radocsa* János bele akar bocsátkozni a kérdés tárgyalásába s polemizál Steigerrel és Ráczczal. Hogy a kath. hittanitás nem felel ugy meg a követelményeknek, mint a többi hitfelekezetéi, ennek okát abban látja, hogy mig egy iskolában alig van 20—30 nem katholikus, a katholikusok száma felette nagy s azért nem érhető el oly siker. Pártolja a javaslatot. *Alkér* tanácsos abban, hogy egyik szakbizottmány a másik munkálatának érdemleges vitatásába bocsátkozik, az adminisztráczió megnehezitését látja. Több felvilágositást nyujt ezután a közoktatásügyi bizottmány álláspontját illetőleg, különösen kiemeli, hogy 516 osztályban heti 1032 órát kell a hitoktatónak adni. Kéri a javaslat elfogadását. *Lampel* főszámvevő kéri azt előzetesen véleményezés végett magának kiadatni. *Országh* Sándor a vallási nevelést általában elhanyagolva látja, pedig ez képezi a családi élet alapját. Bármely vallásfelekezetnek örömmel megszavazza az erre kért segélyt s azért hozzájárul a javaslathoz, habár ő is szeretne arról meggyőződni, hogy ekként a kivánt czél elérhető lesz-e vagy nem? Alkér nyilatkozatával szemben védi a pénzügyi bizottság hatáskörét, a főszámvevőnek pedig megjegyzi, hogy a bizottságot eléggé hivatottnak tartja a javaslat elbirálására s nem csatlakozhat nézetéhez. *Stern* A. sem látja a tárgyat kellőleg felvilágositva, ő is felveti azt a kérdést, hogy a többi hitfelekezetek példájára, fizessék a szülők a hitoktatás költségeit, mely alól a szegényebbek felmenthetők lesznek. A javaslatot vagy a számvevőségnek, vagy egy vegyes bizottságnak kéri kiadatni. *Fenyvesy* A. azt látja, hogy legtöbben felcserélik e bizottságban elfoglalt álláspontjukat a közgyülésben való állásukkal. Nem azt kéri a tanács, hogy ez a bizottság szavazza meg a 23,000 frtot, azt majd a közgyülés fogja megtenni; hanem hogy mutassa ki ez összeg fedezetét. Nem képzel akként adminisztrácziót, hogy egyik kompetens szakforum a másik szakvéleményét vizsgálja felül. Nem tartja a tárgyat elnapolandónak. *Schweiger* A. megszavazza a javaslatot. A bizottság ezután nagy többséggel a 23,000 frtot s annak fedezetéül a jövő évre az előre nem látható kiadásokra felvett összeget jelölte ki, a következő években pedig a rendes tanügyi kiadások rovatába tartja felveendőnek. Bemutattattak a kiküldött bizottmányok jelentése az asztalos és lakatos egységárjegyzékek átvizsgálatáról. Az asztalos munkák egységárai közül a bizottság némelyeket felemelt, másokat leszállitott, de a lakatos munkáknál a módositott egységárak kivétel nélkül leszállittattak. A pénzügyi bizottság ezekhez hozzájárult s azoknak 3 évre leendő kiadását határozta el. Ezzel az ülés véget ért.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A természettudományi társulat** f. évi decz. 19-én, szerdán délután 5 órakor szakülést fog tartani a vegytani intézetben (muzeum-körut 4.) Tárgyak: Dr. *Oláh* Gusztáv: A szerv-érzetekről. Dr. *Szili* Adolf: A szem sérülési veszedelme munkásoknál. Dr. *Kiss* Károly: Állandó nitrogénfejlesztő bemutatása, Dr. *Szterényi* Hugó: Az ischiai földrengésről. A szakülés után választmányi ülés lesz.

— **A pesti reform. egyháztanács** tegnap megválasztotta a megürült lelkészi helynek betöltésére nézve, a kijelölő bizottságot. A jelenlevők egyértelmü szavazatával dr. Ballagi Mór, Gönczy Pál miniszteri tanácsos, és Szilágyi Sándor, egyháztanácsosok lettek a kijelölő bizottság tagjaiul megválasztva. A mint ezen bizottság a folyamodásokat megvizsgálja s a kijelölést elkésziti: össze fog hivatni az egyházközség közgyülése, mely a választásra jogosult (adózó) egyháztagok szavazatait beszedi s az eredményt kihirdeti. Előreláthatólag, boldogult szuperintendens Török Pál veje, Pap Károly, sziget-szent-miklósi lelkész, fog megválasztatni.

— **A Szent-László-társulat** f. hó 19-én, szerdán délutáni 4 órakor választmányi gyülést tart.

— **Az országos kisdedóvó egyesületnek** vasárnap e hó 16 án gróf Szapáry Gyuláné elnöksége alatt tartott választmányi ülésében a következő fontosabb ügyek tárgyaltattak. A választmány elhatározta, hogy tekintettel a kisdedóvásügy rohamos elterjedésére, a fővárosnál kérelmezni fogja, hogy azt az egyetlen szomszédos telekrészt, mely rendelkezésére áll, az egyesület javára átengedje. Köszönettel fogadta az egyesület gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter amaz igéretét, hogy a falusi menedékházak segélyezhetése czéljából az országos egyesületet az 1884-iki államsorsjáték jövedelmeiből részeltetni fogja. P. Szathmáry Károly titkár jelentést tett amaz örvendetes mozgalmakról, melyeket Nyitrában a «felvidéki közmüvelődési egyesület» és Borsodban a «borsodmegyei egyesület» már megalakulásoknál a kisdednevelés-ügy iránt tanusitottak. Az egyesület Jókainénak, mint buzgó tagjának 50 éves jubileuma alkalmából üdvözlő levelet küldött. Végül több vidéki óvoda segélyezése iránt történt intézkedés.

— **A budapesti kir. orvosegylet** évi nagygyülését f. hó 10-en tartotta meg *Lumniczer* Sándor elnöklete alatt. Elnök megnyitó beszédében a lefolyt év kiváló eseményeként fölemliti az «Orvosi Hetilap-dij» alapitását, az egyletnek az 1885. évi országos kiállitás egészségügyi szakosztályába való meghivását és azt, hogy a fővárosi tejcsarnok szövetkezet alapszabályait és tervezetét véleményadás végett az egyletnek beküldötte. Felemlitvén, hogy az Ivanchich-alap Krick Rezső gyermekei és az orvosi kurzus adománya folytán 200 frttal növekedett s hogy az egylet anyagi viszonyai kedvezők ugyan, de a kitüzött czél érdekében kivánatos annak lehető gyarapitása, felhivta a jelenvoltakat, hogy lépjenek be alapitó tagokul és ilyeneket gyüjtsenek. A titkári jelentés szerint az egyletnek a lefolyt évben 19 rendes ülése volt, a melyen 46 előadó 71 előadást tartott. Az egylet tagjainak száma jelenleg 441 és pedig 256 évdijas rendes, 8 alapitó, 5 tiszteletbeli és 162 levelező tag. A rendes tagok közül ebben az évben elhunytak: Ábeles Simon, Detsinyi Lipót, Discher János, Farkas Kálmán, Krick Rezső és Schulhof József, a levelező tagok közül Krishaber Mór és Sigmund Károly. Az egylet könyvtárában van 4543 mü 7739 kötettel. Az egylet vagyona 10,951 frt 68 kr; a jövő 1884. évre előirányoztatott bevétel 5209 frt 68 kr s kiadás 4581 frt. A Schuszter-Bugát-féle ösztöndij élvezetének határideje lejárván, elhatározták, hogy arra uj pályázat hirdettessék. Végül a Kolozsvárra átköltözött *Belky* János másodtitkár helyébe megválasztották *Angyán* Béla tanársegédet az első belgyógyászati klinikáról, továbbá 21 rendes és 2 levelező tagot választottak s ezzel a nagygyülés véget ért.

— **A magyarországi vegetáriusok** tegnap délután 3 órakor tartották ideiglenes alakuló nagygyülésüket dr. *Szalkay* tanár elnöklete alatt a budai állami reáliskolában. Az elnök megnyitó szavai után *Weixlgärtner* tanár tartott hosszabb felolvasást «a természetszerü életmód lényege és értékéről», melyet a jelenlevők élénk tetszéssel fogadtak. Ezután felolvastattak a kiküldött bizottság által egybeállitott alapszabályok s azok pontról pontra tárgyaltatván, *Mayer* Ferencz ügyvéd csekély modositásával egészben elfogadtattak. Az alapszabálytervezet egyik pontja szerint az alakitandó egyletnek nemvegetáriusok is lehetnek tagjaivá pártoló minőségben, 1 frt beiratási dij, 3 frt tagdij lefizetése mellett. Végül *Weixlgärtner* Vincze ideiglenes elnökké, *Schmidt* E. jegyzővé és *Kluger* F. pénztárnokká megválasztatván, a gyülés véget ért.

— **A berlini magyar könyvtár.** Berlinből irják nekünk: Még a negyvenes évek elején alakitott egy néhány Berlinben élt hazánkfia magyar könyvtárt, melyet az egyetemi könyvtárban helyeztek el, azzal a szoros meghagyással, hogy azt csak berlini magyar egyetemi hallgatók használhatják. Az évek hosszu során át ez az egész könyvtár-ügy annyira feledésbe ment, hogy a legutolsó 15 év alatt, mint Kaner főkönyvtáros mondta, alig használta valaki. Már azon voltak, hogy az egész bibliothekát a *pinczébe* viszik le. Most a *Berlini Magyar egyesület* vette kezébe az ügyet s az egyetemi könyvtári hivatal kérése folytán őrré választotta *Walther* Béla bölcselethallgatót. A kitünő könyvtárt már nagyban használják ismét a magyar diákok.

Magyar tudományos akadémia.

— decz. 17.

(Nagy alapitványok. Folyó ügyek. Az egyes osztályok költségvetésének előirányzata.)

Ez évben tartotta az akadémia utolsó ülését *Pauler* Tivadar elnöklete alatt. Ilyenkor szokták az akadémia egyes osztályai benyujtani költségvetéseiket, melyek fölött azután az igazgató tanács határoz. A mai ülést nagy alapitványok bejelentése teszi emlékezetessé. A legnagyobb alapitványt, az akadémia fennállása óta, most kapta e tudományos intézet; *százezer* forintot néhai Zsivora Györgytől s ezenkivül még mintegy 30,000 frtot más két helyről, tehát ezen az ülésen *százharminczezer* frtnyi uj alapitványt jelentett be a titkár. Az akadémia vagyona folyton emelkedik. Dusgazdag intézet; adóssága nincs egyetlen fillér se. Vajha ne lenne e nagy vagyon holt tőke.

Zsivora fejedelmi hagyományát alkalmasint némi levonás fogja érni. E jótékony lelkü, tudományt, irodalmat hőn szerető, a szükölködőket mindig gyámolitó nemes agg évekkel ezelőtt tette végrendeletét. Beszélik, hogy folytonos adakozásai azóta apasztották vagyonát. Megeshetik tehát, hogy intézkedései végrehajtásánál levonásokra lesz szükség, de ebben az esetben is, minden körülmények közt, legalább 80,000 frt marad az akadémiának.

Az ülés lefolyása következő volt:

Fráknói Vilmos főtitkár fájdalmas részvéttel jelenti be a veszteségeket, melyek az akadémiát az összes ülés óta érték. Nov. 30-án hunyt el az akadémia egyik legrégibb tagja, *Zsivora György*, ki tagul választásának ötvenedik évét a mult hóban érte el. Az akadémia fennállásának első éveiben a legbuzgóbb munkásságu tagok közé tartozott. Később életpályája követelései elvonták más térre, de csorbitatlanul megőrizte lelkében az akadémia iránti vonzalmat s ennek fejedelmileg adott kifejezést, midőn tulszárnyalva az akadémia alapitójának és más jóltevőinek adakozását, végrendeletileg százezer frtot hagyott. Egészen az akadémia rendelkezésére bizta, hogy arra használja ez összeget, a mire jónak látja. Még arra sem tartott igényt, hogy alapitványa eszközül szolgáljon neve megörökitésére. De az akadémia alkalmat fog találni és keresni, hogy neve és emlékezete fenmaradjon. Bejelenté ezután a titkár még *Érkövy Adolf* levelező tagnak és gazdasági irónak elhunytát.

Az ülés *Szász* Károly inditványára elhatározta, hogy Zsivora nagyszerü alapitványa alkalmából bizottságot választ, hogy ez tegyen javaslatot, mikép örökitse meg az akadémia a legnagyobb alapitványt tevőjének emléket. A bizottság tagjai Pauler elnöklete alatt Szász Károly és az osztályok elnökei a titkárokkal együtt.

A miniszterelnök decz. 15-én kelt átiratával kapcsolatban *tizezer* frtot küldött. Ez összeget Tavarnoki *Stummer* Ágost közelebbi kitüntetésekor bocsátotta a miniszterelnök rendelkezésére, valamely magyar nemzeti czélra. A miniszterelnök pedig az akadémiának adta át. Ezuttal a miniszterelnök harmadszor részesiti az akadémiát a rendelkezésére bocsátott összegekben: 1878-ban Born Gyula 10,000 forintját, 1879-ben pedig Hatvani-Deutsch 20,000 frtját.

Még egy harmadik nagy adományt jelentett a titkár. Kövesligeti *Román Ferencz* 1868-ban elhunyt beregmegyei birtokos végrendeletében Munkácson és Tornoson levő házait, valamint beregmegyei földbirtokait, melyek jelenleg összesen közel *huszezer* frt értéket képviselnek — nőrokonának, Szenkovszky Márinak élethos zaiglan való haszonélvezeti jogának fentartása mellett — az akadémiának hagyományozta. A hagyaték haszonélvezője május 19 én meghalván, a vagyon az akadémia birtokába jutott. A megboldogult alapitó ez alapitványról azt rendelte, hogy «a magyar faj fentartására, megőrzésére és szellemi emelésére» szolgáljon. Egyszersmind kikötötte azt, hogy alapitványa a hazai törvények közt czikkelyeztessék be. Az akadémia igazgató tanácsa tárgyalván az alapitvány jövedelmeinek hova leendő forditását, azt határozta, hogy az akadémia, melynek feladatát a megboldogult hazafi eszményének megvalósitása a magyar faj fentartása, megőrzése és szellemi emelése képezi, az alapitvány jövedelmeit rendszeres munkálkodása czéljaira fogja forditani. És minthogy az akadémia az alapitó kivánságát alapitványának törvénybe való igtatására nézve nem valósithatja, emlékezete fenmaradását sirja fölé emelendő diszes emlékkővel óhajtja némileg biztositani.

Sirkövet emel az akadémia Hamernyik János hamvai fölé is a váczi temetőben s e czélra 500 frtot szavazott meg. Hamernyik, kit egész életében nagyon zsugorinak ismert mindenki, ez évben körülbelül 70—75,000 frtnyi értékpapirokat hagyott az akadémiának. Ez évben tehát két oly nagy hagyományban részesült az akadémia, mint még eddig nem.

Bosznia czimere is foglalkoztatta az akadémiát. A közös pénzügyminiszterium kért arra nézve felvilágositást. A bécsi udvari levéltár igazgatósága Bosznia czimerének a kék mezőben arany koronát feltüntető azon czimert tartja, melyet a XIV. század végétől a XV. század közepéig a Kresztics dinasztiából származott boszniai királyok használtak és a mely Mátyás király, valamint az utána következő, Boszniára igényeiket fentartó magyar királyok nagy állampecsétein is előfordul. Az akadémia archaeologiai bizottsága e tárgyban indokolt vélemény előterjesztésére fölkérte báró Nyáry Albert l. tagot, ki jelentésében kimutatja, hogy a jelzett czimer a Kresztics-dinastia czimere volt s ép ugy nem vált Bosznia czimerévé, mint nem lett Magyarország czimerévé az Anjouk lilioma; Bosznia czimerének azt tartja, mely *arany mezőben kardot tartó kart* ábrázol, ez királyaink nagy állampecsétein szintén előfordul s ugyanezt használta a XV. század első éveiben Hervoja is, mint Bosznia vajdája; mig ellenben a kék mezőben koronát feltüntető czimer Galiczia czimere. Az archeologiai bizottság helyeslőleg fogadván e véleményt, a jogfolytonosság alapján jelenleg is használatban levő czimert: «arany mezőben felhőből kinyuló veres mezü kardot tartó kar» továbbra is változatlanul megtartandónak, Bosznia nemzeti szinei gyanánt pedig az aranyt és vöröst ajánlja.

Következtek az *akadémia egyes osztályainak költségvetési előterjesztései.*

A *titkár* még felolvasta ama *pályázatokat*, melyeknek határideje ez év utolsó napján letelik. Az án jelentette, hogy a *franczia külügyminiszterium* az akadémia kiadványait kéri cserébe. Az akadémia megküldi a történelmi publikácziókat. Végül tudatta, hogy deczember 5 dikeig a földhitelintézetnél *Arany szobrára* 69,070 frt gyült össze.

Az akadémia legközelebbi ülése január 7-én lesz.

MULATSÁGOK.

— **A regatta-bál.** A «Nemzeti hajósegylet» és a «Hunnia csónakázó-egylet» több tagja február hó 1-én a fővárosi vigadó termeiben a két egylet alaptőkéjének gyarapitására regatta-bált rendez. A rendező-bizottság következőkép alakult meg: Fülöp Kálmán és Lisznyai Tihamér elnökök. Csuka Lajos pénztárnok, dr. Décsey Pista ellenőr, Jankovich István titkár, ifj. Ádám Károly, Asbóth Jenő, gr. Bethlen Béla, Bolvár-Zahn István, Brencsán Géza, Csabay Béla, Csete Kálmán, Cserny Lajos, Csizik Béla, Darányi Kálmán, Dus czky Károly, F. Farkass László, Fischer József, Gászner Pál, Gerenday József, Göncz Árpád, Grill Richárd, Gyöngyössy Zoltán, Halászy Jenő, Hamza Géza, dr. Hegedüs Gyula, Hellebronth Kálmán, Hellner Kálmán, dr. Kiss Károly, Kiticsán Zsiga, dr. Kosztka Emil, Krajcsovics Lajos, Kubik Béla, Latinovics Géza, dr. Lisznyay Elemér, Mészáros Ferencz, Nagy Livius, Pálföldy Lajos, Pálfy Viktor, dr. Pap Mór, Pláner Gyula dr. Podmaniczky Bandi, br. Pongrátz Vincze, Pesfay Sándor, Putnoky Elemér, dr. Ragályi Lajos, Saxlehner Andor, Saxlehner Árpád, Schulek Géza, dr. Szabó József, Szabó Sándor, Totth Miksa, Tomöry Kálmán, dr. Töry Gusztáv, dr. Turnovszky Jenő bizottsági tagok. A bál jövedelméből a hirlapirók nyugdijintézete részesülni fog.

— **Sylveszter-estély.** A budapesti kereskedő ifjak társulata deczember hó 31-én saját helyiségében (Gizella-tér 2.) müsorral és tánczczal egybekötött Sylveszter-estélyt rendez.

HÁZASSÁG.

— **Dr. Lánczy Gyula** orsz. képviselő, ma délelőtt tartotta esküvőjét *Vajda* Ella kisasszonynyal, a (hold utczai) református templomban. Tanuk voltak: a vőlegény részéről: Csemegi Károly kuriai tanács-elnök; a menyasszony részéről: Vajda I. F. földbirtokos. A szertartáson, melyet nt. Petri Elek, theol. tanár végzett, csupán a legközelebbi rokonok voltak jelen.

— **Deme Károly**, nevelő-intézet tulajdonos Hatvanban, eljegyezte a magyar gazdasszonyok budapesti leányárvaházának egyik tanitónőjét, Rill Vilma kisasszonyt, Rill József ismert paedagogus leányát.

GYÁSZROVAT.

Földvári Földváry Károly, királyi tanácsos, 1848—49-diki volt honvédezredes és nyugalmazott közalapitványi főtisztnek halálát jelentik. A boldogult 75 évet élt s deczember 14-dikén hunyt el agyszélhüdés következtében, Czegléden. Halálát soktagu, előkelő család gyászolja. — Földváry Károly, a szolnoki, tápióbicskei, isaszegi és váczi diadalmas csaták főtényezője eléggé ismeretes azok előtt, kik a forradalom történetében jártasok. — Különösen az utóbbi helyen, hol lovát, köpenyét s a kezében tartott zászlót 75 golyó érte, ragadta bámulatra rettenthetetlen bátorságával saját tiszttársait is, kik őt «a legvitézebb magyar hazafi» névvel tisztelték meg. — A fővezér Görgei tábornok pedig az alóla kilőtt két lova helyett más két nemes lóval s érdemrenddel tüntette ki a hires 3-dik zászlóalj derék parancsnokát. — A hatvanas években Olaszország szabadságáért küzdött a magyar légió élén, melynek feloszlásáig ezredese s parancsnoka volt. — 1867-ben haza jövén, a magyar kormány által a czeglédi vallás-alapitványi uradalom főtisztjévé neveztetett ki. — E hivatalát azonban nem sokáig viselte, hanem a megérdemelt nyugalomba vonult s visszavonulva, de mindenkitől tisztelve, becsülve élt Czegléden az «öreg katona» — mint magát nevezni szokta. — Halála, magas életkora mellett is váratlanul lepte meg az egész várost; mert az előző napon még szokott sétáját végezve, teljes egészségben látták az utczán. — A szélhüdés gyorsan megszüntette dobogását, a legbátrabb s legjobb szivnek. — Temetése közel rokonai és több ezerre menő közönség részvétele mellett e hó 16-dikán ment végbe. — A temetésen Czegléd város képviselő-testülete a polgármester vezetése alatt, több egylet s a dalegyesület gyász-fátyollal bevont lobogója alatt testületileg vettek részt, és a város közönsége koszorut tett koporsójára. — A beszentelést Makár István apát-plébános végezte, miközben a dalegyesület gyászdalokat énekelt. — Czegléden mozgalom készül avégre, hogy az elhunyt szabadsághős sirjára a városi közönség adakozásából méltó emlékkövet állitsanak.

Özv. br. Orbán Jánosné temetése e hó 14-én nagy pompával tartatott meg a Szejkefürdőn, hol az utóbbi időben a boldogult lakott. Reggel 10 órakor a család ős birtokára, a fürdőtől negyed óra távolra eső Lengyelfalvára szállitották fel a diszes érczkoporsóba helyezett halottat szent egyházba, melyet az Orbán elődei alapitottak. A falu összes lakosai lelkészükkel élükön gyászlobogóval jöttek le a Szejkére, s felkisérték, s kinek életében oly sok jótékonyságát élvezték. A requiem és a beszentelés után a gyászoló közönség visszakisérte Szejkére, hová Székely-Udvarhelyről és a szomszédos falukból oly sokan sereglettek egybe, hogy a fürdő vendéglőjének két nagy terme, melyek egyikében volt a fényes ravatal felállitva, alig volt képes befogadni a résztvevők nagy számát. A gyászszertartást három lelkész végezte, a bucsuztatót Kovács Mózes udvarhelyi kántor énekelte, a ki szép hangjáról egész Erdélyben ismeretes, s a ki operánk egyik első rangu énekese lenne ma, ha valamely összeütközés régebben a budapesti nemzeti szinháztól el nem zavarta volna. Az emelkedett szellemü és költői hévvel tartott gyászbeszédet a lengyelfalvi fiatal lelkész Betteghi József tartotta, a melyben az üdvözöltnek eseményes és áldásos életét valóban oly megható szinekkel ecsetelte, hogy nemcsak a gyászoló család, hanem még az idegenek szemeiből is könyeket fakasztott. A koporsót ujonnan épült családi sirboltban helyezték el.

Gonday Mátyás, m. k. államszámvevőszéki számvizsgáló és 1848—49-ki honvéd hadnagy tegnap délután, 63 éves korában elhunyt. Holnap délután 3 órakor temetik el.

Gyergyó-szentmiklósi **Kovács Kelemen**, felvinczi kir. járásbiró élete 42-dik és házassága 5-dik évében, e hó 13-án, sulyos szenvedés után jobblétre szenderült.

Krasznay Antalné, szül. Mozsaj Horváth Francziska asszony e hó 15-én, életének 50-ik évében Nagy-Kőrösön meghalt.

T Á V I R A T O K.

Pozsony, decz. 17. (O. É.) A «Pozsonyi magyar közművelődési egyesület» ma megalakult. Az egyesületbe megválasztattak: elnökké *Rimely* apát, alelnökké *Bacsák* Pál és *Gervay* Nándor, jegyzőkké *Burián* és *Wagner* tanár, ügyészszé *Molec*. A választmányba a város és megye 40 legtekintélyesebb személye választatott.

Trieszt, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Budahegyi *Pauer* ellentengernagyot, mint fiumei patricziust, arra kérte a *fiumei* polgárok egy küldöttsége, hogy vállalja el a kikötőváros képviseletét a magyar országgyülésen.

Trieszt, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az itt állomásozó hajóraj vasárnap Fiuméba vonul.

Turin, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Pater *Curcinak* a «Pápaságról» irt legujabb röpiratát azzal a megjegyzéssel ismerteti az Unita Cattolica, hogy az agg lelkész 1870 óta periodikus őrültségben szenved, s ezért nem lehet őt komolyan venni.

Róma, decz. 17. A kamara mai ülésében a közoktatási miniszterium költségvetésének tárgyalásánál politikai kérdés vettetett föl. *Depretis* kijelenté, hogy egy véleményben van a közoktatási miniszterrel. A névszerinti szavazásnál kitünt, hogy a kamara határozatképtelen, minek következtében holnap ismét szavazás lesz.

Berlin, decz. 17. *Hohenlohe* hg bibornok ide érkezett; a német császár a legközelebbi napokban fogadja.

Berlin, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itt semmit sem tudnak arról, hogy a trónörökös meglátogatja hazautaztában a *bécsi udvart* is.

Berlin, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A lapok ragaszkodnak ahhoz a hirhez, hogy *Courcel* báró a *tonkingi* ügyben látogatta meg a kanczellárt s *Németország* beavatkozását kérte, de félhivatalos részről merő koholmánynak állitják.

Páris, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) *Napoleon* Jerome herczeget képviselőjelöltül léptetik föl a berbecieuri kerületben.

Páris, decz. 17. Mint a Havas-ügynökségnek Madridból jelentik, megerősitést nyer az a hir, mely szerint *Alfonz* spanyol király a tél folyamán *Rómába* utazik.

Páris, decz. 17. *Grévy*, a köztársaság elnöke, aláirta *Millotnak* a tonkingi csapatok főparancsnokává való kinevezését. Millot parancsnoksága alatt *Négrier* és *Brière de l'Isle* tábornokok fognak állani.

London, decz. 17. Mint a Reuter-ügynökségnek *Hong-Kongból* jelentik, Son-Tay felé *6000 emberből* álló franczia csapat és egy ágyunaszádokból és csajkákból álló kisebb hajóraj indult. A csapatok Son-Taytól 7 mértföldnyire szálltak partra és minden ellentállás nélkül tábort ütöttek. Az ellenség számát 20,000 főre becsülik. Ha-Noi őrsége jelenleg 4 századból áll.

Páris, decz. 17. A szenátus bizottságában *Ferry* miniszterelnök felolvasta Courbet táviratát, melyben a *Sontay felé való előnyomulásról* tesz jelentést. A kamara holnapra tüzte ki a tonkingi hadjárat költségeire kért ujabbi hitel tárgyalását. Számos önkéntes jelentkezik *Tonkingba* való menetelre.

London, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) *Czeng* marquis kijelentette a «Times» párisi levelezője előtt, hogy Khina megszakitja Francziaországgal diplomácziai viszonyát, ha a francziák megtámadják Bac-Ninht és Sontayt. Alkudozásra csak addig lesz még idő, a mig Tonkingba érnek a franczia erősitések; a háborut csak akkor lehet elkerülni, ha időközben egy harmadik részrehajlatlan hatalom, kompromisszumot javasol, melynek ajánlatát Khina és Francziaország méltósága egyaránt tiltja.

London, decz. 17. *O'Donnel*, Carey gyilkosa reggeli 8 órakor a Newgate fogházban kivégeztetett.

London, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *O'Donnellt*, a főnixparki merénylők árulójának, Careynek gyilkosát ma végezték ki. Tegnap kalandos hirek keringtek a városban, de a fogház előtt mégis csak kevés ember gyült egybe. Az akasztás minden akadály nélkül ment végbe. Az amerikai kormány a kivégzés elhalasztását kérte, hogy meg lehessen állapitani, vajjon O'Donnell nem amerikai alattvaló-e, s hogy földerithessék a pörnek néhány homályos jogi momentumát. Az angol kabinet azt felelte erre a követelésre, hogy az eset minden körülményeinek érett megfontolása után arra a következtetésre jutott, hogy elfogadható ok nem kivánja a kivégzés elhalasztását.

Hamburg, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A tengerészeti hivatal, mely az elsülyedt «Cimbria» esetét tárgyalta, azt mondja véleményében, hogy a két hajó azért ütközött össze, mert egyforma sebességgel haladtak s elfelejtették ellengőzt adni. Hogy a «Sultán» nem indult segitségére a megsérült hajónak, ezt a kapitány hiányos lélekjelenlétének tulajdonitja, mig a «Cymbria» tisztjeinek magatartását fölöttébb dicséri.

Madrid, decz. 17. *Ruiz Zorilla* kiáltványát a hatóság elkoboztatta és Zorilla ellen a törvényes eljárást elrendelte mert a katonai lázadást dicsérte és a lakosságot fölkelésre bujtogatta.

Madrid, decz. 17. *Sagasta* többséggel a kamara elnökévé választatott. A három alelnököt szintén Sagasta pártjából választották.

Belgrád, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A fölkelő kerületek királyi biztossága, az ostromállapot megszünvén, feloszlott és főnöke Nikolics tábornok már meg is érkezett Belgrádba. A knyazeváczi és zajcsári kerületi főnökök Jovanovics és Jocsics a belgrádi alapkezelőséghez helyeztettek át.

Belgrád, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Novakovics* Stoján volt kultuszminisztert az ujon szervezett fegyelmi törvényszék elnökéül nevezték ki.

Szófia, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A radikális pártnak a Zankov-párttal történt egyesülése következtében, az állitólag Jonin által támogatott «Sosnanje» czimü lap megszünt. A dán király Sándor fejedelemnek az elefánt-rendjelt küldte, a mi a fejedelem környezetében, tekintettel ama hirekre, hogy Valdemár herczeg bolgár trónra volt kijelölve — nagy örömet és megnyugvást keltett.

Konstantinápoly, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hire jár, hogy az exarcha *Szófiába* teszi át székhelyét.

Konstantinápoly, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Vöröstengeren veszteglő török ágyunaszádok parancsnokait utasitották, hogy távozzanak el az egyiptomi partvidékről s csak az arab partvidékre ügyeljenek, mert ott folyvást terjed a lázadás.

London, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Hicks* pasa vereségéről elterjedt hireket ujabban is megerősitik minden részletökben.

London, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az Egyiptomból érkező legutóbbi hirek következtében angol kormánykörök elkészülnek minden eshetőségre, mindazáltal nem mondva le a reményről, hogy Angolország és Indiából nem lesz szükség csapatokat küldeni. Az angol csapatoknak Egyiptomból való hazaszállitására kijelölt hajók az odavaló katonai hatóságok rendelkezése alatt maradnak, hogy esetleg használhatók legyenek, ha a sir Evelyn Wood seregének egy része a máhdi ellen indulna és szükséges volna utánszállitott csapatokkal pótolni a hadállományt.

London, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Nagyon korai az a hir, hogy a khedive kivánságára csapatokat küld Egyiptomba az angol kormány. (N. Fr. Pr.)

Newyork, deczember 17. Tegnap itt tömeges *munkásgyülés* tartatott, a melyen franczia küldöttek is vettek részt. A küldöttek főnöke kijelenté, hogy ők nemcsak Páris városát, hanem egész Európát képviselik. *Most* a «Freiheit» egykori szerkesztője lázitó beszédet tartott, melyet a jelenvoltak «éljen a commune!», «éljen a dynamit!» kiáltásokkal üdvözöltek.

A horvát tartománygyülés megnyitása.

Zágráb, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hosszu idők óta ma először hangoztatták a horvát tartománygyülésen nyiltan s tartózkodás nélkül a magyar állameszmét. Khuen-Héderváry gróf, az uj bán igy lépve fel, részben meghökkenést, tulnyomó részben azonban fölötte lehangoló hatást gyakorolt. A mi a magyar ügynek itt ekkoráig a legtöbbet ártott, az a határozatlan fellépés, a félrendszabályok rendszere, az örökös ingadozás s az államellenes elemekkel való kaczérkodás volt. Az uj bán megveti az ily kicsinyes taktikát, ő nyiltan kimondja, hogy ha magyarnak akartok engem tartani, akkor tartsatok annak, de én meg fogom mutatni, hogy a jó magyar jó horvát is lehet s használhat ugy az országnak, mint az államnak. Az ülés lefolyása, a bán programmbeszédét kivéve, kevés érdekeset nyujtott. A starcsevicsisták a bán kinevezésére vonatkozó leirat felolvasásakor némi botrányt rendeztek. Kifogásolták, hogy az csak másolatban s nem eredetiben feküdt a tartománygyülés előtt, akarták továbbá annak az eskünek mintáját hallani, melyet a bán a király előtt letett s a melyről azt állitották, hogy magyar nyelven volt fogalmazva, magyar nyelvü eskü pedig szerintök nem méltó a horvát bánhoz. A starcsevicsisták továbbá ülve maradtak a királyi leirat felolvasásakor, mig az egész ház felállott. A mint az elnök inditványozta, hogy küldöttség menjen az uj bánért, a starcsevicsisták állitólagos pártvezére azt jelentette ki, hogy nem illik a tartománygyülésnek egy magyar hivatalnokot ily megtiszteltetésben részesiteni, mely évszázadokon át csak a horvát királyokat helyettesitő bánokat illette meg.

A *határőrvidéki* képviselők a mai ülésben passzive viselték magukat. Az a beszéd, a melylyel *Kukuljevics* az ő nevökben az elnök üdvözlő szavaira válaszolt, egy-két frázis kivételével teljesen szintelen volt. Csak az utolsó tétel helyezte kilátásba, hogy a granicsárok a Magyarországgal kötött kiegyezéssel s azzal összefüggő dolgokkal szemben nem akarnak állást foglalni.

Jelentékeny vitát fog előidézni Vojnovits s társainak ma beadott inditványa a «*királyi biztos kiküldése által elkövetett alkotmánysértés ügyében*». A nemzeti párt mai klub ülésén tárgyalta ezt az inditványt, de megállapodásra nem jutott. Örömest venne részt valami kifakadásban Tisza ellen, de nincs hozzá bátorsága. A független nemzeti párt feliratot kiván intézni a királyhoz s azt követeli, hogy regnikoláris deputáczió küldessék ki, mely aztán halomra döntse az egész kiegyezést.

A *szerb* képviselők folyvást tanácskoznak, egy részök külön szerb pártot kiván alkotni s aztán alkalmilag a legtöbbet igérőhöz csatlakozni, a másik rész azonban nem akar tágitani a kormány husos fazekaitól.

A mostani tartománygyülésnek 1881-ben történt megalakulásakor elhatározták, hogy mihelyest a határőrvidék is képviselve lesz a tartománygyülésben, a magyar országgyülésbe küldött képviselők leteszik mandátumaikat, hogy az országgyülési napidijakban a határőrvidékieket is részesithessék. Ma azonban ehhez nincs kedvök, s azért most azt határozták, hogy nem mondanak le országgyülési mandátumaikról s csak a megüresedett helyekre választanak határőrvidékieket. A tartománygyülés tisztikara a legközelebbi ülések egyikén le fog köszönni s uj választásnak fogja magát alávetni. Valószinüleg egy határőrvidékit is választnak az elnökségbe.

Zágráb, decz. 17. Már kora délelőtt nagy néptömeg csoportosult össze a Markus-téren lévő tartományi gyülési épület előtt. Az ülésterem karzatai csakhamar zsufolásig megteltek, s a künrekedt nép türelmetlenkedve zajongott, s később szétoszlott. Az ülésszak megnyitása iránt rendkivüli érdeklődés uralkodik a közönség érdekében. Alig várják az uj bán programmbeszédét, s a különböző pártoknak állásfoglalást. A tartományi gyülési képviselők igen nagy számmal jelentek meg az első ülésre. Ott voltak: Mihalovics érsek, Pejacsevics és Erdődy grófok és Bedekovics miniszter. A képviselők közül sokan nemzeti diszben, de többnyire fekete szalonruhában jelent meg. *Kresztics* elnök pontban tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Megnyitó beszédében hangsulyozta a szünidőknek, az ismeretes események következtében szokatlanul hosszabb tartalmát. Kéri a gyülést, hogy hatalmazza fel az elnökséget, hogy ő felsége a királyné legmagasabb névnapja alkalmából a gyülés szerencsekivánatait tolmácsolhassa. A trónörökösné ő fensége szerencsés szülése alkalmából a gyülés által kifejezett szerencsekivánatokra az udvarmesteri hivataltól köszönő irat érkezett le. Felemlitette, a határőrvidéki választások tárgyában ő felsége a király legmagasabb elhatározását és a választási rendről szóló törv. javaslat szentesitését. Ezután melegen üdvözlé a megjelent határőrvidéki képviselőket. Védelmezzék a határőrvidéki képviselők most — ugymond — éppen azzal a buzgalommal a haza törvényes jogait, mint egykor megvédelmezték monarchiánkat a barbárok támadásai ellen. (Tetszés.) Ezután fölemlitette az elnök gr. Pejacsevich bán lemondását, továbbá Ramberg b. kir. biztossá való kinevezését, majd ennek felmentését, és végül Khuen-Héderváry Károly grófnak alkotmányos uton horvát bánná történt kineveztetését. Ezután az elnök kegyeletes szavakban emlékezik meg az elhunyt Krajlevics képviselőről, továbbá Simuncsics és Marinovics elhunyt regnikoláris bizottsági tagokról.

Az ülés elején nagy izgatottságot idézett elő az a jelenet, mikor Folnegovics annak az eskümintának a tartományi gyülés elé való terjesztését kérte, a melyre az uj bán megesküdött. *Folnegovics* egyuttal azt kérdezte: kinek kezeibe tette le Khuen gr. báni esküjét, s ki képviselte ott tulajdonképen Horvátországot. Nagy zaj és nyugtalanság kisérte Folnegovics szavait; a ház minden oldaláról zajos közbekiáltások hangzottak. *Kresztics* elnök ellenezte Folnegovics kérdését, mire ujból nagy zaj támadt.

Spevecz azt az inditványt tette, hogy a bizottságok a határőrvidéki képviselők közül 4 taggal, a pénzügyi bizottság pedig 6 taggal szaporittassék. A ház a javaslatokat sürgőseknek nyilvánitá és azok annak idejében napirendre tüzetnek.

Ezután *Kukuljevics* az örvidékiek nevében üdvözölte az elnököt és a házat, köszönetet mond a barátságos fogadtatásért és igéri, hogy az örvidékiek ép oly kitartó védői lesznek a nemzetnek, mint hivei a királynak; azonban fentartják magoknak, hogy később nyilatkozzanak mind arra nézve, a mi eddigelé részvételök nélkül a tartománygyülésen történt.

Ezután az elnök azt inditványozta, hogy a tartományi gyülés egy küldöttsége hivja meg ünnepélyesen a bánt. *Rukavina* br. ellene szólott ennek az inditványnak, minthogy egy magyar hivatalnokot nem lehet olyan kitüntetésekkel fogadni, mint a melyek Horvátország képviselőjét vagy az uralkodó helyettesét megilletnék. A ház többsége ezután elfogadta az elnök inditványát s küldöttséget meneszt(e) a bánért. — *Khuen-Héderváry* gr. bán fényes diszruhában pontban 12 órakor jelent meg a tartománygyülésben, hosszantartó «zsivió» kiáltások által fogadtatva. Miután helyét az elnök előtt, balra elfoglalta, kifogástalan horvát nyelven a következő beszédet mondá, melyet több izben lelkesült «zsivió» kiáltások szakitottak meg:

«Méltóságos elnök ur! Magas ház! Fogadják legőszintébb köszönetemet a megtisztelő meghivásért és a fogadtatásért, melyben részesitettek. Első izben lépvén jelenleg e házba, engedjék meg, hogy a magas tartománygyülés irányában kiváló tiszteletemnek adjak kifejezést.

Magas ház! Midőn ő cs. és apost. kir. fölsége legfelsőbb parancsának s a közös magyar kormány bizalmának engedve, elhatároztam, hogy elfogadom a Horvát, Szlavon és Dalmát királyságok báni méltóságát, valamint a volt katonai határőrvidék királyi biztosi állását tudtam azt, hogy ép oly fontos és felelősségteljes, mint nehéz feladatot vállaltam magamra. Ha mégis eltökéltem magam e feladat elvállalására, tettem ezt első sorban a legkegyelmesebb koronás királyunk és urunk iránt való hüség és odaadás, valamint Szt.-István király koronája alatt egyesitett királyságok által alkotott állam megtámadhatlan fönállása iránti szent érzelmeim és azon forró óhaj által vezéreltetve, hogy Horvát- és Szlavonországok, melyek mostantól kezdve közvetlen vezetésem alatt állanak, tartós és nyugodt jóllétnek örvendhessenek.

Tevékenységemet azon alaptörvényre fogom alapitani, mely e királyságok államjogi helyzetét meghatározza s e királyságoknak a lehető legtágabb autonomiát s általában minden jogosult nemzeti érdekeiknek kifejtését biztositja. Magától értetődik, hogy a volt katonai határőrvidékre nézve azon beczikkelyezett legfelsőbb rendeletekhez fogom tartani magamat, melyeket ő cs. és a kir. fölsége az 1871. és 1881. években bocsátott ki és a közös kormány akaratának megfelelőleg, őrködni fogok, hogy a külön biztositott jogok sértetlenül óvassanak meg és hajtassanak végre, valamint, hogy a képviselőknek a tartománygyülésbe való lépésökkel az alkotmányos élet a volt határőrvidéken tényleg is foganatba lépjen. Én nem csak a törvény szavaihoz fogom tartani magamat, hanem azt magasabb szellemének megfelelőleg fogom végrehajtani és végrehajtatni, meg lévén győződve arról, hogy az életfeltételét képezi nem csak a közös államnak és ennélfogva egyszersmind az összmonarchiának, valamint életfeltételét képezi különösen a királyságok egészséges fejlődésének, nemzeti, szellemi és anyagi életének. Az ország kormányának élén állva, a legnagyobb figyelmet fogom forditani és sulyt helyezek pontos, igazságos és méltányos megoldására a közigazgatás és igazságszolgáltatás feladatainak és azt hiszem, hogy ez által a már most is magasabb polczon álló nemzeti é szellemi élet lehető tovább fejlődésének a legnagyobb szolgálatot teendem, minek első feltételei: a belnyugalom és rend jótékonyságának öntudata és ez iránt való teljes meggyőződés. Az autonomia és a fenálló törvények, azaz közvetlen hatásköröm keretén belől sok történhetik az ország nemzeti gazdasági helyzetének javitására, a földmivelés-, ipar- és kereskedelem fejlesztésére, ugy hogy ezek e királyságoknak legáldásosabban javára szolgálhatnak, minek következtében annyira megáldott országunk ama kincsei kifejleszthetök és felvirágoztathatók. A mi azonban e kereten belől nem lenne létesithető, azt bizonynyal készséggel meg fogja tenni a közös magyar kormány, melynek figyelmét minden alkalommal gondom lesz ravezetni egyik vagy másik kivánalom vagy szükséglet megvalósitására, és pedig nemcsak a legjobb akaratb l, melylyel ez ország és lakossága iránt viseltetem, hanem a közös kormánynyal szemben vállalt kötelességem értelmében is. Ezt pedig uraim annál biztosabban elérhetjük mennyivel világosabban ki fog tünni önök müködéséből Szt. István koronájának országai együvé tartozásának érzete. Bár a bennem élő erős akarat és szilárd elhatározás, hogy e magas feladat czéljához jusson, nagy erőt fogna is nekem kölcsönözni; mindamellett is igen jól tudom, hogy ezt csak ugy fogom legbiztosabban elérhetni, ha e királyságok törvényes képviselete engem bölcsességével, tapasztalásával nem különben jóakaró támogatásával istápolni fog. A két előbbire nézve biztos vagyok az iránt, hogy azokra a törvény által biztositott módon számithatok, a harmadikra azonban őszintén kérem ezennel önök jóakaró támogatását.

E most még egyet. Fogadják önök kérem biztositásomat s legyenek meggyőződve arról, hogy legkegyelmesebb királyunk és urunk iránt való rendithetlen hüségemen kivül szemben az állammal, a nemzettel és a törvényekkel, azon szeretet fogja jellemezni müködésemet, melylyel a on ország iránt viseltetem, hol ifjuságomat töltém és mely ennélfogva legdrágább emlékeim hazája, az n szeretet, mely népünk költői és nemes felfogásában és érzületében fejlődött ki. (Hosszan tartó zsiviók.)

A bán beszéde után *Vojnovics* (mérsékelt ellenzéki) azt az inditványt tette, hogy 11 tagu bizottság választassék, mely javaslatokat terjesszen elő az iránt, hogy jövőben az alkotmányt magyar miniszter fel ne függeszthesse.

Végül a bán előterjesztette az indemnyti javaslatot, mely a költségvetési bizottsághoz utasittatott. Ezzel az ülés véget ért. A közelebbi ülés szerdára tüzetett ki.

Zágráb, decz. 17. A tartománygyülés mai ülésének megnyilta és az elnök beszéde után olvastatott a miniszterelnök átirata, melyben az elnökséget a bán kineveztetéséről értesiti és egyszersmind a kinevezési okmányt közli.

Zágráb, decz. 17. Pilepics Tuskán, Evics Mato, Kutazovics, Paplovics és Pejakovics határőrvidéki képviselők irásbeli tiltakozást köröztetnek a volt határőrvidéki összes képviselők között, mely tiltakozik a Magyarországgal való kiegyezés ellen, az alatt az ürügy alatt, hogy a határőrvidék a törvény alkotásakor meg nem volt képviselve. Miután azonban e párttöredék, daczára a Starcsevics-párt erős izgatásának, sem tegnap, sem ma egyetlenegy aláirót sem volt képes fogni, a tiltakozás végre ma visszavonatott. Az eddigi feltevések szerint, a határőrvidéki képviselők közül 20 a nemzeti párthoz, 5—6 a Starcsevics-párthoz, a többi a mérsékelt ellenzékhez fog csatlakozni.

Zágráb, decz. 17. (O. E.) A tartománygyülés mai ülésén 34 őrvidéki képviselő megbizó levelét az állandó igazoló bizottsághoz utasitotta, mely holnap délelőtt 10 órakor ülést fog tartani.

Zágráb, decz. 17. (O. É.) A *nemzeti pártkör* ma este látogatott értekezletet tartott, melyen tanácskozás tárgyát képezte Khuen-Héderváry gr. bánnak a tartománygyülés mai ülésében kifejtett programmja. Ambár a programm egészben véve a párt valamennyi tagjára a legjobb benyomást gyakorolta, mindamellett a párt annak konstatálását kivánja, hogy az saját hivatalos programmjával mennyiben áll összhangzásban. E czélból az értekezlet bizottságot választott, melyet a programm tanulmányozásával bizott meg. E bizottság tagjai a következők: *Josipovics* Imre, *Miskatovics* József, *Pejacsevics* László gróf, *Subotics* Jovan és *Zsivkovics* Jovan b. Az albizottság valószinüleg holnap fogja jelentését előterjeszteni. — *Kresztics* Miklós tartománygyülési elnök holnapi nevenapja alkalmából számos képviselő már ma irt alá üdvözlő iratot, melyet neki holnap fognak átnyujtani. *Derencsin* Márián egykori igazságügyi osztályfőnök végleg csatlakozott a függetlenségi párt által aláirt és a «Pozor» által közölt pártprogrammhoz. A szerb kör holnap délelőtt 10 órakor a tartománygyülési épületben ülést tart.

A német trónörökös Olaszországban.

Róma, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Ólomsulyu Sirocco nehezedik a városra; köd boritja a láthatárt, szitál az eső s megzavarással fenyegeti az ünnepeket. A nép mindazáltal ezrével vonul a pályaház felé s megszállja a széles, föllobogózott via Nazionalét. A katonaság zeneszó mellett huzódik végig az utczákon. Egy lovasezred sürü kordont von a pályaház köré. A lapok ünnepi czikkeket irnak a német trónörökös megérkezése örömére. Az Opinione ismétli ujra, hogy a vatikáni látogatás örömére szolgál Olaszországnak, mert praeczedenst alkot más fejedelmek számára, kik a Quirinálba szállnak s még is meg akarnák látogatni a pápát. A Popolo Romano és a Capitan Frucassa a trónörökös arczképét közlik s dicsérő frázisokkal telt életrajzot csatolnak hozzá. Arról, hogy a vatikánban mi módon akarják megőrizni a «fogság» fikczióját, a következő hihetetlen verzió kering: *Jocobini* és *Theodoli* bibornokok a trónörökös vatikáni látogatása után elhajtatnak a porosz követség palotájába, de nem érik ott a trónörököst, a ki ez időben a Quirinálban lesz, s névjegyeiket hátrahagyva viszszatérnek a vatikánba.

Róma, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A szakadó eső után kibujt a nap a felhők mögül. A nép óriás tömegei szétoszlottak az utczákon s ugy várták a német trónörököst. A borzasztó zivatar megtépte a zászlókat, letarolta a fák lombjait. Az utakra kavicsot hordtak, hogy betemessék a szanaszét levő pocsolyákat. A trónörökös márványlépcsőkön s márvány-termen át jut lakosztályába. Szobáiba gyönyörü, olasz renaissance stylü butorokat raktak; ágya fölött, melyet remek baldachin fog körül, ritka szépségü Madonna-kép függ. Ebben a hálóteremben aludt Viktor Emanuel is. A menyezeten az alvást jelképező csoportozat alatt a király monogrammja látható. A hálóterem mellett van a dolgozó és a fürdőszoba, melynek felét óriás márványmedencze foglalja el. Jobbra esik a nagy szalon, melynek falai kék-fehér kárpittal vannak boritva. Kandallója aranytalapzaton áll. Az ebédlő nagyon egyszerü s szomszédságában vannak a kiséret számára berendezett szobák. A trónörökös lakosztályából folyosó vezet a király termeibe. E folyosóról remek kilátás nyilik az örökváros legszebb pontjaira. (N. Fr. Pr.»)

Róma, decz. 17. A vonat, melylyel a német trónörökös utazott, fél egy órakor robogott a pályaudvarba. Az esős idő daczára 9 óra óta roppant tömeg vonult a pályaudvar felé. A Quirinálhoz vezető valamennyi utcza fel van lobogózva. Az egész uton Rómáig egy gőzmozdony haladt a vonat előtt. Nagyobb állomásokon az odaözönlött néptömeg lelkesen üdvözölte a trónörököst. A pályaudvar perronján a király, a trónörökös, az aostai herczeg, a miniszterek, a két kamara elnökei, az állami főrangu tisztviselők, a német nagykövetség és a porosz követség személyzete, a német telep küldöttsége jelentek meg. A szokásos tisztelgések megadása végett egy század gyalog katona zászlóval és zenekarral foglalt állást a pályaudvar csarnokában. Midőn a trónörökös a kocsiból kilépett viharos kiáltások hangzottak fel. Ugyanabban a pillanatban eldördültek az ágyuk és a Quirinál csucsára felhuzták a német császári lobogót. A trónörökös, ki tábornagyi és a király, ki tábornoki egyenruhát viselt, a jelenvoltak lelkes örömkiáltásai közben négyszer egymásután a legszivélyesebben megölelték egymást. A trónörökös ezután az aostai herczeget és az olasz trónörököst is megölelte. A szokásos bemutatások megtörténvén a teremben, hol a német hölgyek a magas vendégnek virágbokrétákat nyujtottak át, a fejedelmi személyek az udvaron nyitott diszkocsikba szálltak s megindult a menet a város felé. Elől, két oldalt és hátul a testőrség és vértes katonák lovagoltak. A pályaudvar terét lovasság, a Quirinál-tért tüzérség és bersaglierik tartották megszállva; az utczák mentén gyalog katonaság képezett sorfalat. Menetközben szakadatlanul hangzottak a lelkesült «evviva» és «hoch» kiáltások és lassanként az idő is kitisztult.

A *Quirinál* diszudvarában a palotaőrség a trónörököst katonai tisztelgéssel, trombita-harsogással és a német himnuszszal fogadta. A királyné, udvarától körülvéve, a svájczi teremben üdvözölte a trónörököst, ki kezet csókolt neki és az egész császári család nevében hódolatának adott kifejezést. Ezután a magas vendég a királynét a sárga terembe vezette, hol a bemutatások mentek végbe.

A palota előtt összegyült néptömeg lelkesült tüntetései következtében a német trónörökös és a királyi család megjelentek az erkélyen. A Quirinál-tér e perczben gyönyörü látványt nyujtott. A néptömeg, fövegeit és kendőit lobogtatva, szivélyes tüntetéssel üdvözölte a magas vendéget. Erre a trónörököst, a királyné a sárgaterembe, onnan a király a számára berendezett lakosztályba vezette. Nemsokára azután a trónörökös meglátogatta a királyt, ki a látogatást viszonozta.

Róma, decz. 17. A német trónörökös fogadtatásánál a pályaudvarban, *Schlözer* porosz követ nem volt jelen. A német trónörökös és a királyi család háromszor jelentek meg az ablakoknál, hogy a néptömegnek köszönetöket nyilvánitsák. Később sétakocsizást tettek a városban és mindenütt tiszteletteljesen üdvözöltettek. — A pápát ma hivatalosan értesitették a német trónörökös megérkeztéről. Hir szerint a trónörökös holnap délben a pápánál magánlátogatást fog tenni.

Róma, decz. 17. A «Journal de Rome» szerint a német trónörökös az orosz követségtől ennek kocsiján fog a Vatikánba hajtatni és ezután az orosz követséghez fog visszatérni, hol Jakobini bibornok a látogatást viszonozni fogja. Nevezett hirlap megjegyzi, hogy ily türelem csak egy protestans fejedelmi személy irányában tanusitható, de katholikus irányában nem. A hirlapok melegen üdvözlik a német trónörököst Rómába érkezése alkalmából.

Róma, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «Moniteur de Rome» lelkesen üdvözli a német trónörököst, ki látogatásával végét szakitott a kulturkampfnak.

Róma, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *A német trónörökös* látogatása felől jelentik, hogy arról az első közlést az olasz kabinetnek a berlini követ Launay gr. tette e hó 9-én; közölte a neki tett ama jelentést, mely szerint a német császár a trónörököst megbizta, hogy Spanyolországból visszatérve Rómába menjen. A táviratot, mely elfogadja az Umberto király által fölajánlott vendéglátást a Quirinálban, a német császár e hó 11-én, a trónörökös pedig 12-én küldte el. A német császár és Umberto király, valamint a német és olasz kormányok közt váltott hosszu táviratok közelebbről határozták meg az utazás czélját, mely már ismeretes.

KÖZGAZDASÁG.

Zágráb, decz. 17. (O. É.) *Kollerm.* k. távirda-főigazgató szemleutjában ideérkezett és két napig fog itt maradni.

Temesvár, decz. 17. A terményüzlet változatlanul élénk, jelentékeny forgalommal. Jegyzések: 75—78 klgros buza 8.25—8.85 frt, rozs 6.70—6.80 frt, árpa 6.50—6.60 frt, zab 6.70—6.75 frt, tengeri 5.15—5.20 frt. Nyers szesz 29.50—30 frt, finomitott szesz 31.50—32 frt.

Bécs, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A ma tartott igazgatósági ülésen teljesen elfogadták a dux-bodenbachi vasut fuzionális tervezetét.

Bécs, decz. 17. Azt a hirt, hogy az osztrák hitelintézet a Sigl-féle gyárnak tulajdonát képező részét eladta, hivatalosan megczáfolják.

Bukarest, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Gagariu herczeg gőzhajózási társulata két uj hajót rendelt Triesztben a kihareni és a bolgár kikötők közt való szolgálatra. («N. Fr. Pr.»)

Konstantinápoly, (Várnán át) decz. 16. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az osztrák-magyar kormány, minthogy a porta nem akar belegyezni abba, hogy a magyar-osztrák beviteli czégek 1884. junius 4-ig az általános és különleges tarifák közt választhassanak, uj jegyzéket intézett a portához, mely kiemeli, hogy a porta részéről engedményezett tarifakonczessziók az egyedüli eszközök arra, hogy Ausztria-Magyarország a kereskedelmi szerződés megváltoztatását illetőleg szintén konczessziókat tegyen. A hitelintézet igazgatója Ziffar, ki a dohányjövedék kezelését illetőleg máris több irányban rendezkedett, kedden, e hó 18-án indul vissza Bécsbe.

Páris, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Rep. Français» heves hangu czikkben vádolja a kőszénbányák tulajdonosait, hogy maguktartásával strike-okat idéznek elő.

Páris, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Franczia járadékokban s Szuez-részvényekben az esti tőzsdén némi lendület állott be, mely azonban nem volt tartós, mivel a tonkingi hirek a piaczot lehangolták, csakis zárlatkor javultak az értékek.

Páris, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom.* 9 óra 55 percz. 3 százalékos franczia járadék 74.60, 4½ százalékos franczia járadék 104.75, olasz járadék 90.97, ottomán bank 633.75. Szilárd.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A Tiszavölgyi-társulat** közgyülésének küldöttsége e hó 16-án tisztelgett a közm. és közlekedési és pénzügyminisztereknél. A küldöttség gróf *Szapáry* István v. b. t. tanácsos elnöklete alatt *Keszlerffy* János udvari tanácsos, *Mailáth* József kamarás és dr. *Darányi* Ignácz orsz képviselőből állott. A közm. és közlekedési miniszternél gr. Szapáry István a tiszavölgyi közgyülés nevében azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a tiszavölgyi szervezésről szóló törvényjavaslatban vagy azzal egyidejüleg törvényhozásilag állapittassanak meg azok az elvek is, melyek a Tiszavölgy jövőjét financziális irányban biztositják, s melyeknek már a mult évi közgyülés határozott kifejezést adott. — Magára a törvényjavaslatra nézve küldöttségi elnök, annak megjegyzése mellett, hogy a közgyülés e törvényjavaslat részleteivel nem foglalkozott, az érdekeltség ama egyhangu óhajának adott kifejezést, hogy a közp. bizottság elnöke, mint eddig ugy ezután is az autonomiának megfelelőleg a közgyülés által választassék.

Baró *Kemény* Gábor közl. miniszter a küldöttséget rokonszenvesen fogadván, válaszában mindenekelőtt örömének adott kifejezést a felett, hogy a tiszavölgyi közgyülés oly higgadt magatartást tanusitott, valamint eddig, ugy ezentul is nagy sulyt helyez arra, hogy a kormány intézkedései azok megnyugvásával találkozzanak, kiket legközvetlenebbül érdekeln k. A pénzügyi rendezés és a maximális megterheltetés kapcsolatos megoldását illetőleg őt az a szempont vezette, hogy a legnehezebb viszonyok közt lévő társulatokon mindenesetre segiteni kell, a többi társulatoknál azonban addig, mig az ártérfejlesztési és osztályozási munkálatok teljesen el nem készülnek, hiányzik az alap, melyen elindulni lehetne. A maximális megterheltetést illetőleg, bár maga is azon nézeten van, hogy — kivált obligatórius mentesitésnél — a mentesitési költség nem lehet több, mint a mentesités által elert haszon, mindazáltal nehéznek tartaná törvényileg egy oly elvet kimondani, melynek következményei be nem láthatók. Igéri azonban, hogy e kérdést még egyszer tanulmánya tárgyává teendi, tekintettel ama fontosságra, melyet a tiszavölgyi közgyülés e kérdésnek tulajdonit. A központi bizottság elnökének választása tárgyában előterjesztett kérdést szintén meg fogja fontolni; annyit azonban már jelenleg is jelezhet, hogy e kérdés mikénti leendő megoldására maga részéről nagyobb sulyt nem helyez.

A küldöttséget ezután gróf *Szapáry* pénzügyminiszter fogadta. A küldöttség elnöke a következő kérelmeket terjesztette elő a tiszavölgyi közgyülés nevében: 1. A pénzügyi rendezésnek és a maximális megterheltetés kimondásának a szervezeti törvényjavaslatban vagy azzal egyidejüleg leendő e közlését. 2. A 25 milliót meghaladó kölcsön-szükséglet biztositását. 3. Azt a kérelmet, hogy a gátfentartási költségek czimén kumulativ megtéritendő összegek csak az esetben fordittassanak az illető társulatok kölcsöntartozásainak törlesztésére, vagy esetleg közös adóhátralékaikra, ha a társulatok tartozásaikat egyénileg pontosan ki nem mutatják. 4. Hogy oly törvényes rendelkezés történjék, hogy az adózok által történő befizetések a községi adók mintájára oly arányban osztassanak meg az adók és vízszabályozási tartozások közt, a mily arányban ezek egymáshoz állanak. — A pénzügyminiszter az első kérésre nézve kijelentette, hogy maga is tud társulatokat, melyeknek pénzügyi helyzete tarthatatlan s melyeken segiteni kell, de egy általános elvet részben felállitani s már most kimondani, messzemenőnek tart. Igéri különben, hogy a tiszavölgyi küldöttség kérését megfontolás tárgyává teendi. A második kérésre nézve, belátja, *hogy a 25 millió frtot meghaladó szükséglet fedezéséről gondoskodni kell, de a jelen perczet — az uralkodó pénzviszonyokat tekintve — e többlet beszerzésére nézve nem tartja alkalmasnak.* Mindazáltal gondoskodni fog, hogy addig is, mig a pénzviszonyok valamivel kedvezőbbekké lesznek, a társulatok sürgős munkálataikban fennakadást ne szenvedjenek s e részben a hetes bizottság tanácsára és közbenjárására számit ezentul is. A harmadik kérést illetőleg kijelenti, hogy a kumulativ megtéritendő összegeknek az illető társulatok kölcsönrészleteibe és adóhátralékaiba leendő beszámitása nem annyira fiskális szempontból, mint inkább a közös tartalék alap kimélésének érdekében rendeltetett el. H azonban a tiszavölgyi közgyülés azt tartja, hogy e rendelet végrehajtása gyakorlati nehézségekbe ütközhék, ő annak fenntartásához ragaszkodni nem kiván s azt reményli, hogy e részben az érdekeltséget megnyugtatni módjában lesz. Végül a 4-ik kérésre válaszolva, a pénzügyminiszter kijelentette, hogy azok a visszásságok, melyek a vízszabályozási tartozásoknak az adóhivatalok általi behajtása körül felmerülnek, előtte ismeretesek, de az iránt, hogy vajjon az ezek orvoslására a tiszavölgyi közgyülés által ajánlott módozatot elfogadhatónak tartja e, ezuttal nem nyitatkozhatik; mindenesetre fog azonban módokról és eszközökről gondoskodni, hogy e visszásságok megszüntethetők legyenek. E válasz megadása után a pénzügyminiszter a küldöttség tagjaival szivélyes eszmecserébe bocsátkozott.

⁂ **Az első erdélyi vasut igazgatósága,** miután meghatalmazottjai ma délelőtt a közlekedésügyi és a pénzügyministerium képviselőivel ujból hosszabb ideig tanácskoztak, ma este tartott ülésében beható tárgyalás után a *kormánynak a vasut államositására vonatkozó propoziczióit elfogadta,* a hivatalnokok átvételére illetve végkielégitésére irányuló rész kivételével. Ezerint a részvények *66 év alatt* fognak beváltatni. Az igazgatóság elhatározta, hogy az igazgatóság elnökségét felhatalmazza, miszerint ezen egy pont iránt a kormánynyal további tárgyalásokat folytasson és azok eredményét a legközelebbi, január 10-én tartandó igazgatósági ülésen terjeszsze elő. Tekintve, hogy egyedül az igazgatóság felelős a részvényesek közgyülésének a vasut üzeme iránt is, az üzemnek a magyar államvasutak részéről leendő átvételéről a közgyülés határozathozatala előtt nem lehet szó, habár az üzem január 1-étől kezdve az állam számlájára vezettetik is oly módon, hogy a kormány a számviteli ügy ellenőrzésére egy számvevő hivatalnokot rendel.

⁂ **A közadók kezeléséről** szóló 1883. XLIV. tcz. végrehajtása ügyében a pénzügyminiszteriumban «Utasitást» dolgoztak ki, melyet a pénzügyminiszter, minthogy a törvény január hó elsejével életbe lép, már meg is küldött az illetékes hatóságoknak. A fentebb emlitett törvénynyel ugyanis az 1876f XV. törvényczikknek az adófelügyelők müködési körére s a közadók kezelésére vonatkozó intézkedései lényegesen módosulván, szükséges volt a régi törvényhez kiadott utasitásokat is az uj törvénynek megfelelően átdolgozni.

⁂ **Uj fővámhivatal.** Szerajevóban II-od osztályu fővámhivatalt állitott fel a közös pénzügyminiszterium. Ez uj vámhivatal játékkártyák vámkezelésére is fel van jogositva.

⁂ **Az «Adria» magyar tengeri hajózási társaság** igazgatótanácsa hosszabb idő óta komolyan foglalkozik az igazgatás egyszerüsitésének s ezzel kapcsolatban az igazgatóság székhelyének Fiuméba való áthelyezése kérdésével. Az áthelyezést a költségmegtakaritás teszi kivánatossá, melyet az által érne el a társaság, hogy az igazgatóság közvetlenül a vállalat tulajdonképeni müködésének helyén fejthetné ki tevékenységét, mihez különben még az idő és eszközök gyorsabb felhasználása is járul. Az igazgatótanács a legközelebbi napokban határoz ez ügyben. Abban az esetben, ha az áthelyezés elhatároztatnék, Budapesten kereskedelmi ügynökségre bizná a társaság képviseletét.

⁂ **A magyar északkeleti vasut** vezérigazgatósága a jövő 1884. évre, azaz január 1-től deczember 31-ig összes vonalaira érvényes bérleti jegyeket és pedig a II. osztályra nézve 140 frtért és a III. osztályra nézve 100 frtért adand ki, melyek e vezérigazgatóságnál szabályszerü mintáju folyamodványok, látogatójegy alaku fényképek és az illető összeg előzetes beküldése után kaphatók. Bővebb felvilágositások, valamint a folyamodvány mintái a magyar északkeleti vasut minden állomásán dijtalanul nyerhetők.

⁂ **A magyar kir. államvasutak** igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi decz. 20-tól kezdve az Arad és Csaba között közlekedő 313 és 314. sz. omnibuszvonatok nem, mikén ez időszerint történik, a 74, hanem a 76. sz. őrháznál fognak egy-egy perczig feltételesen megállani. A 74. sz. őrháznál való megállás ugyanazon naptól fogva beszüntettetik.

⁂ **Vasutak államositása Magyarországban.** A gazdasági tevékenység egyik ágában sem mutathat fel a magyar kormány — irja a N. F. Presse — oly nagy eredményeket, mint a közlekedésügyi politikában, ámbár a magyar önállóság első időszakában, midőn még «szüz» hitellel müködtek, megbocsáthatatlan könnyelmüséggel terv és értelem nélkül épitettek vasutakat. Csak később, midőn e ferde iránynak pénzügyi visszahatása érezhetővé kezdett lenni, igyekeztek a zavaros vasuti politikába rendszert alkalmazni. E fordulat a német birodalomba fölmerült nagyszerü államositási tervekkel egy időre esett, melyeknél tudvalevőleg nem a vasutak jövedelmezősége volt mérvadó, hanem egyrészt a vasutaknak a német-franczia háboruban ismét bebizonyult taktikai jelentőségük, másrészt az az elv, hogy az állam a vasutak, mint Bismarck herczeg kereskedelmi politikai czéljainak megvalósitásához szükséges eszközök fölött korlátlanul rendelkezzék. Pénzügyi tekintetben az államositás Németországban sem volt s most sem egyéb experimentálásnál, melyben az az állam, mely az öt milliárdos kárpótlás által adósságainak jelentékeny részét visszafizethette, könnyebben belebocsátkozhatott. A magyar kormánynak harcza a nagy osztrák-franczia társasággal véget ért, a béke az ismeretes szerződés által megerősittetett, a Fiuméba vezető legrövidebb tengeri ut szintén a magyar kormány korlátlan hatalmában van s annak minden kárositása az osztrák déli vasuttal kötött kartell által előre ki van zárva. E szerint Magyarországon minden indok, mely a vasutak államositásánál mérvadó, ki van meritve s azt lehetett volna hinni, hogy az államnak ez irányu akcziójában szünet fog beállni. Ezt a föltevést már magok, a vasutak államositása által eddig elért eredmények indokolták, melyek fölöttébb alkalma ok arra, hogy az államositás championjainak és fanatikusainak heves vérét kissé lehütsék. Habár Magyarország ugyanazt teszi is, a mit Németország tesz, ugy az még távolról sem ugyanaz. Oly állam, melynek mérlege passzivákkal zárul, a vasutak jövedelmezőségének indokát még sem mellőzheti egészen, különösen akkor nem, ha maga a forgalom százalék szerinti fokozása, mely tapasztalat szerint minden vasutnál észrevehető, a mögött maradt, mely más sürübben lakott és gazdaságilag fejlettebb országokban rendes. És csakugyan, Szapáry Gyula gróf, a magyar pénzügyek leghivatottabb képviselője és óre a vadon felburjánzó államositási tervek ellen már két évvel ezelőtt felszolalt a képviselőházban, nyilván a budapest-zimonyi vasut alapjában való czéltévesztésének hatása alatt, mely vasut létesitésébe a minisztériumot szinte belovalták, és helyesen belátván, hogy a magyar pénzügyek az államositás folytatását a jövedelmezőség megállapitása nélkül el nem birják. Koránt sem akarjuk az állami és magánüzem közti nagy ellentétet fejtegetni csupán számokkal akarjuk azt kimutatni, hogy Magyarországban az államositás az utolsó évtized alatt pénzügyi tekintetben mit eredményezett, és e vizsgálat eredményéhez azt a kérdést kapcsoljuk, hogy alkalmas-e arra, hogy az eddigi politika folytatását indokolja, akkor is, ha ama bizonyos magasabb szempontokat figyelmen kivül nem hagyjuk, melyeket a gazdaságilag gondolkozó államférfiunak követnie kell. Az alább következő táblázatos kimutatásból látható az a gyors fejlődés, melyet a magyar államvasutak hálózata egy évtized alatt felmutathat, de mutatja e táblázat egyuttal azt a jövedelmet is, melyet e hálózat, melybe Magyarország a mult év végeig 280 millió forintot fektetett, hajtott.

Magyar királyi államvasutak.

Év	Kilométer	Beruházott tőke	Üzleti bevétel	Üzleti kiadás	Üzleti fölösleg	Kamatozásra szükség.	Hiány
1873	740	85510	5686	4097	1588	4446	2858
1874	1069	92769	5702	4791	910	4823	3915
1875	1069	98427	6143	4722	1420	5118	3692
1876	1685	203955	9151	6718	2433	10605	8172
1877	1794	212074	10071	7275	2795	11027	8232
1878	1964	220045	10105	7030	3075	11442	8367
1879	1964	215079	10503	7964	2539	11184	8845
1880	2641	268727	16816	11882	4933	13973	9039
1881	2646	276575	18562	11736	6825	14381	7556
1882	2967	277111	20341	12978	7362	14409	7047
Tiz évi átlag		195027	11308	7919	3388	10141	6772

E táblai kimutatásból kitünik, hogy a magyar államvasutaknak 1873-ban 740 kilométernyi hálózatuk volt, mely egy évtized alatt megnégyszereződött; fejlődése azonban ezzel még nincs befejezve, mert daczára annak, hogy a vágvölgyi vasut vonalai átengedtettek a magyar államvasutak hálózata és a budapest-zimonyi vasut és budapest-brucki vasut teljes kiépitése után, a jövő év másik felében a közlekedésügyi miniszter által a képviselőháznak bemutatott kimutatás szerint 3316½ kilometer kiterjedésü lesz. Ezt azonban nem vesszük tekintetbe és az államositási évtizedet bezáró 1882-ik évnél maradunk. Ebben az 1882-ik évben a magyar államvasutak hálózatához 2601 kilometer elsőrangu, 343 kilométer másod és 23 kilométer harmadrangu vasut tartozott, melyek a 1882-ik évi mérleg szerint 277.111,779 frt 65 kr beruházási tőket képviseltek. Az egyes vonalak költségeit nem lehet rang szerint kimutatni, mivel az épitési számla e költségeket nem tünteti föl elkülönitve. A hálózat nem fejlődik egyenletesen, e fejlődés 1876-ban a keleti vasut átvétele és 1880-ban a tiszavidéki vasut államositása által rohamos volt. A szükséges pénz elsőbbségi kötvények, arany- és papirjáradék kibocsátása és a tiszavidéki vasut államositásánál a részvények- és elsőbbségeknek államkötvényekké való minősitése által szereztetett be s azért lehetetlen megállapitani, hogy az épitéshez szükséges tőke kamatositására mennyi szükséges. A fentebbi kimutatás összeállitásakor e jövedelmezőség megállapitásánál 5·2% -ot vettünk föl, mert azelőtt, azok a vasutak, melyek saját költségük felszámitása mellett épültek, ilyen kamatozást igényeltek, nyilvánvaló azonban, hogy az államnak e 277 millió frt beszerzése többe került, mint 5·2 %-ba. A táblázat a magyar államvasutak forgalmának fejlődését is mutatja, mely nem mindig állt egyenes arányban a hálózat terjedésével. Arányla legkedvezőbb eredményeket az 1882 ik év mutathat föl, mely év jelentékeny kiviteli forgalmának itt is szerencsés visszahatása volt. Minthogy a for-

galom emelésére minden kigondolható eszköz igénybe vétetett, lehet, hogy a jövőben jobb eredményeket lehet felmutatni, de az eddigiek szerint kétkedni lehet azon, hogy a magyar államvasutak eddigi szervezetük mellett a beruházott tőkének kamatozása és törlesztése által okozott hiányt valaha saját üzleti fölöslegükből födözhessék. A magyar államvasutak az utolsó tiz év alatt 67.728,331 forint kamat pótlékot igényeltek, tényleg azonban a hiány még nagyobb összegre rughatott, mivel, mint már említtetett, a megszerzési költségeket pontosan kimutatni nem lehet. A deficzit az utolsó tiz év alatt folyton emelkedett s progressziv arányban állt a hálózat terjedésével. Csak 1881. és 1882-ben javultak meg kissé a viszonyok a jó termés következtében, de a magyar államvasutak e jó esztendőkben sem eredményeztek többet, mint a beruházott tőke két zázalékát. A képviselőház daczára annak, hogy az állami üzem csak ily eredményt képes felmutatni, sequestrálási törvényt alkotott, mely mind ama garantirozott vasutakra alkalmazando, melyek a beruházott tőke kamatat és törlesztési hányadát saját üzleti fölöslegükből több éven át nem födözhették, noha mindeme vasutak jövedelme aránytalanul kedvezőbb, mint az államvasutaké. Daczára ez adatoknak most ismét az államositás folytatását tervezik.

Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság.

Kimutatás

	1883	1882
nov. 22-től nov. 28-ig terjedő hét bevételéről	376.769·60 frt	398.350·66 frt
ehez a bevételek a hajózás kezdetétől nov. 21-ig	14.588,918·57 frt	14.121.051.86 frt
Összesen	14.965.688·88 frt	14.519.402·52 frt

Mohács-pécsi vasut.

Kimutatás

	1883	1882
nov. hó 25-től nov. 30-ig terjedő hét bevételéről	19,850.32 frt	24.649·02 frt
ehez a bevételek m. é. deczember 1-től f. é. nov. 24-ig	1.138.697·15 frt	1.105.355·— frt
Összesen	1.158.547·47 frt	1.130.004.02 frt

Budapesten, 1883. decz. 16-án.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

IPARÜGYEK.

— **Az orsz. iparegyesület ipartársulati szakosztálya** ma délután 5 órakor *Ráth* Károly elnöklete alatt ülést tartott. *Gelléri* titkár jelenté, hogy az igazgatóság a mult ülés határozatainak végrehajtása képen kérvényt intézett a kávésipar rendezése s a sertés közvágóhid ügyében. Jelenté továbbá, hogy a Szabóky siremlékre összesen 3279 frt gyült be, ebből megmaradt 1100 frt, mely mint Szabóky alapitvány fog kezeltetni. A Streimann siremlékre az egri ált. ipartársulat 400—500 forintot gyüjtött. = A szakosztály elhatározta, hogy a fővárosi ipartársulatokat adakozásra hivja. *Ráth* Károly elnök ismertette ezután az előadói javaslat alakjában elkészült uj ipartörvény javaslat fontosabb intézkedéseit. *Madary* Gábor inditványára kimondta a szakosztály, hogy a földmivelés-, ipar és kereskedelmi miniszterhez küldöttséget meneszt oly czélból, hogy felkérjék öt, miszerint a javaslatot, mielőtt azt a képviselőházhoz benyujtaná, az iparegyesületeknek küldje meg, hogy azok azt tárgyalhassák s róla véleményt mondhassanak. Ezt azért is szükségesnek látta a szakosztály elhatározni, mert hir szerint a javaslatot a jövő hó elején szándékozik már a kormány az országgyülés elé terjeszteni. A küldöttség tagjaiul megválasztattak, *Ráth* K. vezetése alatt *Mudrony* Soma, *Gelléri* Mór, *Madary*, *Gund*, *Valzer*, *Mezey*, *Vaisz*, *Horváth*, *Ludvigh*, *Korompay*, *Báthory*, *Devecis*, *Janicsek*, *Kucsera*, *Radits* és *Matheidesz*. Végül még ipartársulati ügyeket tárgyalt a szakosztály. Megemlitjük még, hogy a szakosztály képviseltetni fogja magát a sütő ipartársulat elnökének *Matheidesz* Istvánnak arczképleleplezésén a sütő ipartársulat helyiségében, szerdán délután hat órakor.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** e hó 20-án (csütörtökön) délután 4 órakor ülést tart, melynek főbb tárgyai a következők: Elnöki közlések. A kereskedelmi osztály jegyzőkönyve, melynek tárgyai: a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi ministerium leiratai a budapest-kőbányai sertéskereskedelmi szokványok és a Félegyháza városában szedett utvám tárgyában; Budapest főváros tanácsának átirata a szénaeladásoknál tapasztalt visszaélések megszüntetése iránt; a budapesti kereskedő ifjak társulatának beadványa a vasárnapi szünet és az üzleti zárórák szabályozása tárgyában; Fromm Antal inditványai a dunagőzhajózási társaság tarifái és a Bulgáriában gyakorlatban levő vámkezelés tárgyában. Az iparosztály jegyzőkönyve, melynek tárgyai: A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi minisztérium leirata a müipari mintalapok kiosztása iránt; Vácz város tanácsának átirata a váczi ipariskola segélyezése iránt. Bizottsági jelentés az országos mintapincze ügyében.

** **A kolozsvári keresk. és iparkamara** e hó 15-ki közgyülésének főbb tárgyai voltak: Elnök jelenti, hogy az előző közgyülésből kiküldött bizottságnak a *Törökországgal fenálló keresk. szerződésre* vonatkozó megállapodásait a miniszteriumhoz fölterjesztette; *a budapesti technologiai iparmuzeum* munkaprogrammját megbizatásához képest — a kamara részéről lehetőleg ismertette; végül intézkedett a *kolozsvári kereskedők és iparosok név- és lakjegyzékének* kinyomatása iránt. *Maros-Vásárhely* városnak a marostordamegyei közig. bizottság által ismételten megtámadott *hidvám-szedési jogát* a kamara — előbbi határozatához képest — kétségtelennek nyilvánitja s a fenálló gyakorlat szerint visszaélést nem lát, miután a vámot csak egyszer szedik, ha a három hidat is használja az utas. — *M.-Bodon vásárvám-tarifáját* a kamara tulságos magasnak találta s felére sőt tételenkint ¼-ére is leszállitani javasolta. — A miniszterium felkéretni határoztatott elrendeléseért annak, hogy a *vásáros községek vásárvám-tarifáikat kinyomassák* és a község házánál, vámsorompóknál stb. kifüggeszszék, a feleknek pénzért kiszolgáltassák és a kamaráknak megküldjék. — A *kiváltsági törvény-javaslatra* nézve a gyülés a bizottság inditványait elfogadta. Ezek közt lényegesebbek, hogy a kiváltságok kezelésére önálló és szakértőkből alkotott külön hivatal volna szervezendő, a mely a kiváltságok felett előzetes biralatot gyakorolna s a melynek fentartásához a Magyarország, valamint Ausztria területén nyert kiváltságokból befolyó jövedelem a quota arányában oszolnék; továbbá, hogy a kihágás és bitorlás esetei iránt a panaszok nem az első, hanem a másodfoku iparhatóság elé tartózzanak s hogy a kiváltság tulajdonjoga felett a kiváltsági hatóság s nem a rendes biróság itéljen, ez utóbbi elé csak a kártéritési per tartozván. Legyenek a tisztviselők találmányai is kiváltságolhatók, ha mindjárt a hivatali eszközök segélyével jutnak is hozzá, és hogy jelöltessék meg azon irány, a melyen az állam a találmányt közérdek szempontjából megválthassa azt. — *A tordai szövészeti iskola* második évfolyamára — az iskola kérése következtében — ujabb 50 frt szavaztatott meg. — *Az ipar iskolák szervezésével* megbizott miniszteri biztos fölkérésére a kamara elhatározta az ezen iskolák szervezésére szükséges adatok bekérését addig is, a mig a biztos ur a helyszinére beérkeznék. — Wermescher György szászrégeni szeszgyáros az *ország czimerének* további használhatásáért folyamodván, a gyülés pártoló nyilatkozattal kisérte indokait, — Fölmerült inditvány következtében az elnökség megbizást nyert, hogy illetékes helyen eszközölje ki a gépkezelők megvizsgálását azon esetben is, ha nem jelentkeznek tömegesen.

BUDAPESTI ÁRU- ES ERTEKTŐZSDE.

— Deczember 17. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma lanyha irányt követett. A kinálat ugyan csak mérsékelt volt, de sürgős; malmok azonban tartózkodó magatartást tanusitottak és jelentékeny árengedményeket követeltek, mit tulajdonosok nem akartak megadni. — Az üzlet ennek következtében vontatott volt és a forgalom csak mintegy 10,000 métermázsára szoritkozott, mi közben az árak métermázsánkint átlag 5 krral gyengültek. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány és árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki*: 100 mm. 78 k. és 100 mm. 77.5 k. 10 forint, 200 mm. 77.6 k. és 100 mm. 77 k. 10 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 500 mm. 80 k. 10.20 frt, 300 mm. 79 k. 10.10 frt. 100 mm. 81 k. 10.10 frt. sárga, 100 mm. 79 k. és 500 mm. 77.5 k. 9.92½ frt, 250 mm. 76 k. és 550 mm. 75.5 k. 9.92½ frt, 300 mm. 76.8 k. 9.80 frt, megfutott, 100 mm. 76 k. 9.80 frt, pótlékos, mind három hóra.

Fehérmegyei 200 mm. 77 k. 9.98 frt, 650 mm. 74.5 k. 9.65 frt, mindkettő három hóra.

Bácskai 100 mm. 73.5 k. 9.50 frt, három hóra.

Aradi 200 mm. 75.8 k. 9.70 frt, három hóra.

Északmagyarországi 300 mm. 78 k. és 300 mm. 77.8 k. 9.77½ frt, 100 mm. 78.4 k. 9.95 frt, 100 mm. 76.8 k. 9.65 frt, megfutott, mind három hóra.

Szerbiai 1600 mm. 75 k. 8.90 frt, három hóra.

Oláhországi 100 mm. 76k. 8.85 frt, 900 mm. 75·5 k. 8.90 frt mindkettő három hóra.

Bihari 200 mm. 80·3 k. és 100 mm. 79 k. 10.20 frt, három hóra.

Rozs 200 mm. 7.90frt, 200 mm. 7.85 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Árpa 400 mm. 7.40 frt, 1200 mm. 7.42½ frt, mindkettő készpénzfizetéssel

Zab 100 mm. 7.10 frt, 200 mm. 7.70 frt, mindkettő készpénzfizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	77—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	77—81 kg	9.75	10.20
—	» pestvidéki	77—81 kg	9.65	10.15
—	» fehérmegyei	77—81 kg	9.65	10.15
—	» bácskai	77—81 kg	—.—	—.—
—	» északmagyarországi	77—81 kg	9.40	9.80
Rozs	uj	70—72 kg	7.80	8.10
Árpa	uj takarmány	60—62 kg	7.25	7.50
—	» égetni való	62—64 kg	7.60	8.80
—	» sörfőzdei	64—66 kg	9 —	10.30
Zab	»	37—40 kg	6.80	7 15
Tengeri	uj, bánsági	75 kg	6.70	6.75
—	uj, másnemü	73 kg	6.60	6.65
—		— kg	—.—	—.—
Köles		— kg	6.90	7.30
Repcze	uj, káposzta	— kg	—.—	—.—
—	uj, bánsági	— kg	—.—	—.—

Határidőüzlet élénk forgalom mellett lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 30,000 mm. 10.03, 10.02. 10.01, 10, 9.99 és 9.98 frtjával.

Szokványbuza őszre 5000 mm. 10.32, 10.30 és 10.32 frtjával.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.70. 6.69 é 6.68 frtjával.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 7.18, 7.17, 7.16 és 7.17 frtjával.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt volt a forgalom és az irány tartósan szilárd. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 9.98 és 9.97 frt között.

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 10.33 és 10.34 frtjával.

B.-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.69 és 6.70 frtjával.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza 1884. tavaszra	frt 9.97 —	9.98—
Bánsági tengeri 1884. május—juniusra	» 6.68 —	6.70—
Szokványzab 1884. tavaszra	» 7.16 —	7.18—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt; az irány eleintén valamivel javult, de később ismét ellanyhult — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 9.99, 9.98, 9.97, 9.96 és 9.97 forintjával.

Esti forgalom.

Az esti tőzsde lanyha irány mellett üzlettelen volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1884. tavaszra	frt 9.95 —	9.97—
Szokványbuza 1884. őszre	» 10.32 —	10.34—
B.-tengeri 1884. május—juniusra	» 6.68 —	6.70—
Szokványzab 1884. tavaszra	» 7.15 —	7.17—
Kaposzta-repcze 1884. aug.—szept.-re	» 14.⅜ —	14.½—

Terménytőzsde.

Terményekben vontatott volt az üzlet.

Hivatalosan *felmondatott* ma e hó 20-ára 560 mm. bosznai *szilva* zsákáru.

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén a tegnapi reakczióra jelentékeny javulás állt be és pedig annak következtében, hogy a hir, mely szerint az egyiptomi járadék szelvénye megrövidittetnék, megerősitést nem nyert s a kontremine forcirozott födözési vásárlásokat eszközölt. Az utótőzsdén az irány szilárd, forgalom csekély volt. Az esti tőzsde üzlettelenül folyt le, a lanyha párisi jegyzéseknek nem volt semmi hatásuk.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén a tegnapi hanyatlást jelentékeny javulás váltotta fel kontremine eladásokra. Osztrák hitelrészvény 282.30—284.30 közt ingadozott s végre maradt 283.80 pénz, magyar hitelbank 282—283.25-ig, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.65—87.75-ig, magyar papirjáradék 85.30—85.35-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.80—283.90.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén változatlan irány uralkodott, az árfolyamok zárlat felé realizálások miatt kissé gyöngültek. A helyi értékek iránt jó hangulat uralkodott. Osztrák hitelrészvény 284.20—283.60 közt ingadozván, maradt 283.60 pénz; magyar hitelbank 284—283.25-ig köttetvén, maradt 283.25 pénz; magyar leszámitoló és pénzváltó bank 89⅞-on. magyar iparbank 160.50—161-ig, budapesti bankegyesület 107—106.50-ig köttetett, pesti magyar kereskedelmi bank 598 pénz. Befektetési érkék közül köttetett: Magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.70—87.75-ig, magyar papirjáradék 85.25—85.35-ig. Más értékek közül forgalomba jöttek: pesti közuti vasut 485-től 484-ig, erdélyi vasut 170.50-től 171-ig, molnárok és sütők malma 390-en, salgó-tarjáni szénbánya 121.25—121-ig, Drasche-féle téglagyár 150—150.50-ig, ujlaki téglagyár 117-en. Valuták és váltók szilárdak. Német birodalmi márka 59.35-ön köttetett.

1 óra 30 perczkor zárultak: Osztrák hitelrészvény 283.60—283.70, magyar hitelbank 283.25—283.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.70—87.76, magyar papirjáradék 85.25—85.30.

Praemiumüzlet. Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 7.50—8 forint, egy hóra 16—17 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén szilárd irány és mérsékelt forgalom mellett osztrák hitelrészvény 283.50—284.50 közt ingadozván, maradt 283.80 pénz, magyar hitelbank 283.75-ön köttetett, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.75 pénz.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.80—283 90, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.75—87.77½.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde fölöttébb üzlettelen volt. Osztrák hitelrészvény 283.90 és 283.70 pénz, magyar hitelbank maradt 283.50 pénz, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.72½ pénz.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.70—283.80, magyar hitelbank 283.50—283.75, magyar 4 százalékos aranyjáradék 87.72½—87.75.

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	284.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	—.—	«Union» bank	—.—
» pénzv.-estesz.bank	—.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, decz. 17. Az üzlet lanyha. Magy. urasági öreg nehéz 46—47 frt, fiatal nehéz 49½—50 frt, fiatal közép 50½—51 frt, könnyü 51—— frt. Szedett nehéz 47—48 közép 47—49 frt. könnyü 46—48 forint. Romániai, bakonyi nehéz 49—50 forint, átmeneti. közép 48½—50 forint, átmeneti könnyü 47—— forint, átmeneti, eredeti nehéz —.——, átmeneti, közép 45—46 frt átmeneti. Szerbiai nehéz 49—50½,átm. közép 47—48½ átmen., könnyü 46—48 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ———, hizó két éves élősulyban 4% ———. Két éves hizó a vasutról mázsálva ———. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittettek,

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, decz. 17. (Az «Egyetértés» távirata.) Ama határozatlan hir, hogy az osztrák hitelintézet a Siegl-féle gyár részvényeit eladta volna, élénk forgalomra és mindkét hitelrészvényben árfolyam emelkedésre adott ösztönzést és befolyásolta a mai előtőzsde általános irányát. Egyes nagyobb üzérek részint fedezésre, részint a javulás reményében nagyobb mennyiségü osztrák hitelrészvényt vásároltak össze és mivel egyik nagyobb berlini üzérkedő szintén fedezetet keresett, azért az emelkedett árfolyamok könnyen helytállhattak. A sorompónál közlekedési értékek és épitési bankok keresettek és emelkedők. Járadékok szilárdon helytállottak. Valuták merevek.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283 90, *magyar hitelbank* 283.25, osztr. tartományi bank 107, osztrák-magyar államvaspálya 312.50, déli vasut 139.30, májusi járadék 79.20, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 87.72, husz frankos arany 9.61, birodalmi márka 59 40.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kezdetén a forgalom bágyadtabb iránynyal indult és üzlettelen. Később azonban a kedvezőbb berlini jegyzésre az irány megszilárdult és az üzlet némileg megelevenült, mert egyes üzérek még vásárlásokat eszközöltek. A sorompónál a vasuti értékek továbbra keresettek és magasabban jegyzettek. Járadékok kedveltek és szilárdak. Váltók, valuták változatlanok. Zárlat ismét bágyadtabb.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 283.40, *magyar hitelbank* 282.50, angol-osztrák bank 107.75, uniobank 107.20, bankegyesület 104.80, osztrák-magyar államvaspálya 312.—, Károly-Lajos vasut 290.—, gőzhajózási részvény 554, Lloyd részvény 618, elbavölgyi vasut 194.75, tramway 219.50, déli vasut 139.20, májusi járadék 79.20, osztrák aranyjáradék 98.60, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.72, husz frankos arany 9.61, birodalmi márka 59.40.

Bécs, decz. 17. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 100.25, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 99.75. 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.—. Erdélyi vasut 170.25. Magyar keleti vasut 97.—. Magyar sorsjegy 112.75. Szőlődézsma váltsági kötvények 97.—. 6%-os aranyjáradék 120.50. Tiszavölgyi sorsjegyek 110.25. Magyar 4%-os aranyjáradék 87.72. Magyar vasuti kölcsön 138.75. Magyar hitelbank 282.75. Alföldi vasut 169.75. Magyar északkeli vasut 149.50. Keleti vasuti elsőbbség 91.80. Tiszav. vasut-részvény 249.75. Magy. lesz. és váltób. részv. 87.75. Kassa-oderbergi vasut 145.25. Magyar papirjáradék 85.30.

Bécs, decz. 17. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 283.40. Déli vasut 139.30. 4%-os aranyjáradék 98.38. Váltó Londonra 121.05. Károly-Lajos vasut 290.—. 1864-es sorsj. 167.25. 1860-as sorsjegy 138.—, 4·2%-os ezüstjáradék 79.70. Török sorsjegy 19.75, Angol-osztrák bank 107.90. Államvasut 311.80. Napoleondor 9.60½, 4·2%-os papirjáradék 79.20. Hitelsorsjegy 173.—. Váltó német bankhelyekre 59.35. Császár. kir. arany 5.71. Osztrák-magyar bank 838.—. Tartva.

Esti tőzsde.

Bécs, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde szilárdan nyilt meg. — Jegyez: Osztrák hitelrészvény 284, *magyar hitelbank* 283.25, bankegyesület 105, osztrák tartományi bank 106.50, tramway 219.50, osztrák-magyar államvaspálya 312, májusi járadék 79.22½, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 87.72½.

Öt órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.60 után 283.80, *magyar hitelbank* 283, uniobank 107, bankegyesület 105, osztrák tartományi bank 106.60, tramway 219.50, osztrák-magyar államvaspálya 312, Károly-Lajos vasut 290.25, déli vasut 139.10, elbavölgyi vasut 195, alpesi bányatársaság 64.25, májusi járadék 79.22½, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.75, husz frankos arany 9.61, német birodalmi márka 59.37½. Szilárd.

Az esti tőzsde **zárlata után** jegyez osztrák hitelrészvény 283.70 után 284, osztrák tartományi bank 106.80, *magyar 4%-os aranyjáradék* 87.75.

Végül marad osztrák hitelrészvény 284.30 után 284.20.

Bécs, decz. 17. (*Esti tőzsde.*) Osztr. hitelrészvény 283.70, Osztrák államv. részv. 312.—, Unio bank —.—, 1860. sorsjegy —.—. Angol-osztr. bank-részv. 107.50, 20 frankos 9.60½, Déli vasut-részvény 139.10, Magyar hitelb. részvény 282.75. 1864. sorsjegy —.—, 4%-os m. aranyjáradék 87.75. Szilárd.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3½ forint, nyolcz napra 8½—9 frt, egy hóra 15—15½ frt, három hóra 27—29 frt; egyéb változatlan.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3⅞—4 százalék, távolabbi látra és domiczil váltóra 4¼—4½ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az üzlet ma lanyha irányban nyilt meg, mert Budapestről is olcsóbb árfolyamokat jelentettek. *Buza* tavaszra élénk forgalom mellett 10.35 frton indult és zárul 10.30 mint áru. *Tengeri* május—juniusra szintén lanyhább 7.05 frt áru; *zab* tavaszra 7.45 frt, *rozs* tavaszra 8.50—8.52 frton köttetett. *Buza* őszre 10.66—10.70.

Szesz ára ma ismét nyomottabb. Készáru eladó tétszése szerint e hó folyamában szállitva 31.25 frton adatott el. Kész gabonaáru 31.25 frton kapható.

Délután üzlettelen. *Buza* tavaszra 10.30—10.32, május—juniusra 10.48—10.50, őszre 10.66—10.68, *zab* tavaszra 7.45, *rozs* tavaszra 8.50—8.52, őszre 8.28—8.30; *tengeri* május—juniusra 7.06—7.08.

Kész árupiacz jelentéktelen forgalom mellett nem mutat nagyobb változást. *Árpa* néhány kisebb tétel bécsvidéki 86.5 k. 9.20 és 9.60 frt Bécs, nyugoti vasut a kivitel részére. Egyéb czikkekben nem volt figyelemreméltó üzlet.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediora vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy mediora illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a mediora M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczio-költségek, továbbá medio- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongácziói-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 35 kr. 100 frk vista = 47 frt 90 kr.

Deczember hó 17	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS.			
*Franczia 3%-os járadék	74.35	— —	— —
* « 4½%-os	104.50	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut M	660.	311.55	+ 0.96
Osztrák déli vasut M	302.—	143.41	+ 0.48
*Osztrák földhitel-részv.-társaság	—.—	— —	— —
*Franczia törleszthető járadék	71.50	— —	— —
Magyar 6%-os aranyjáradék U	— —	— —	— —
Osztrák 4%-os aranyjáradék M	— —	— —	— —
Magyar vasuti kölcsön U	— —	— —	— —
Magyar jelzáloghitelbank K	— —	— —	— —
Bécsi uniobank K	— —	— —	— —
Magyar 4%-os aranyjáradék U	75.—	87.82	— —
Magyar 5%-os papirjáradék U	— —	— —	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank K	— —	— —	— —
Magyar országos bank K	— —	— —	— —
BERLIN			
Osztrák 4.2%-os papirjáradék K	66.60	79.31	+ 0.11
« 5%-os « K	—.—	—.—	— —
« 4.2%-os ezüstjáradék K	66.70	79.49	— —
« 4%-os aranyjáradék K	83.30	99.01	+ 0.11
Magyar 6%-os aranyjáradék U	101.50	120.97	— —
» 4%-os « U	73.75	87.89	+ 0.06
« 5%-os papirjáradék U	72.—	85.55	— 0.11
« keleti vasuti kötvények K	76.80	91.59	— —
Keleti v. 5%-os elsőbbs. kötv. K	96.40	112.87	— 0.33
Osztrák hitelrészvény U	481.—	284.87	+ 2.22
Magyar hitelbank U	— —	— —	— —
Osztrák-magyar államvasut U	528.—	313.06	+ 0.59
Osztrák déli vasut U	236.—	139.65	— —
Károly-Lajos vasut U	122.50	290. 0	— 0.64
Kassa-oderbergi vasut K	60.70	144.76	— —
*Román vasuti részv.	— —	— —	— —
Orosz bankjegy	197.30	117.10	+ 0.06
Váltó bécsi piaczra	168.40	59.34	— —
*Keleti kölcsön II. kib.	55 30	—.—	— —
Magyar jelzáloghitelbank K	— —	— —	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank K	— —	— —	— —
Magyar országos bank K	— —	— —	— —
FRANKFURT.			
Osztrák 4.2%-os papirjáradék K	66.56	79.27	— —
« 5%-os « K	78.63	93.67	— 0.44
« 4.2%-os ezüstjáradék K	66.75	79.54	— 0.06
« 4%-os aranyjáradék K	83.25	98.96	— —
Magyar 6%-os aranyjáradék U	101.56	121.03	— —
« 4%-os « U	73.75	87.89	+ 0.29
« 5%-os papirjáradék U	72.06	85.60	— 0.07
Osztrák hitelrészvény U	237.62	283.25	+ 0.30
Osztrák-magyar bank K	703.50	837.30	+ 1.83
Osztrák-magyar államvasut U	263.12	313.16	+ 0.22
Károly-Lajos vasut U	244.50	290.94	— —
Osztrák déli vasut U	117.—	140.08	— —
Erzsébet osztrák nyugoti vasut K	189.50	225.61	— 0.30
Magyar-gácsországi vasut K	134.75	160.73	— —
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv. K	85.93	102.14	— —
Váltó bécsi piaczra	168.40	59.34	— 0.04
4½%-os földhitelint. záloglevél K	—.—	—.—	— —
Magy. leszám. és pénzv.-bank K	— —	— —	— —
Magyar hitelbank U	— —	— —	— —
Magyar jelzáloghitelbank K	— —	— —	— —
Magyar országos bank K	— —	— —	— —

Trieszt, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes. Váltó Londonra 121, olasz piaczokra 48.05, husz frankos 9.60½, májusi járadék 79.15, *magy. 4 százalékos aranyjáradék* 87.70, osztrák hitelrészvény 283.50, olasz járadék 88.62, olasz bankjegy 48.10.

Berlin, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Kezdetben a bécsi jegyzésre kedvező a hangulat, de tartózkodó az üzlet. Később bágyadt a belföldi vasutak hanyatlására. Mainzi vasut gyengült az árviztől való aggodalom következtében. Azután minden téren gyengültebb irány a párisi jegyzésre. Zárlat valamivel szilárdabb. Diskonto 3½%. Román járadék 103.20, dortmundi 81.50, Laura-kohó 112.50, kommandit 187.75, orosz 70.90, olasz járadék 89.40.

Berlin, decz. 17. (Utótőzsde.) 4,2% papirjáradék —.—, 4.2% ezüst-járadék —.—. 6% magy. aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—. 5% keleti vasut elsőbbs. kötv. —.—. Magy. hitelrészvény —.—. déli vasut részvény 236.—, kassa-oderbergi v.-részv. —.—, orosz bankjegyek —.—, II. kibocs. kel. kölcsön —.—, M. jelzál. hitelb.-részv. —.—, magyar országos bankrészv. —.—, 5% osztr. papirjáradék —.—, ultimo aranyjáradék —.—, 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. vas. kötv. —.—, hitelrészvény 481.—, osztrák államvasut részvény 528.50, Károly-Lajos vasut részv. 122.70, román vasut részvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—, magyar lészámitoló és váltóbank részv. —.—. Kedvező.

Frankfurt, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A párisi jegyzés hatástalan maradt, az irány igen szilárd. Osztrák hitelrészvény 273.75, osztrák-magyar államvaspálya 262.87, osztr. déli vasut 117, Károly-Lajos vasut 244.50, váltó Bécsre 168.40, Londonra 20.38, Párisra 80.80, diskonto 3⅜%.

Frankfurt, decz. 17. *(Esti tőzsde.)* Papirjár. —.—. ezüst járadék —.—, 4% osztrák aranyjár. —.—. Osztr. hitelrészv. 238.50, osztrák államvasut 263.50, déli vasut részv. 117.—, magyar galicziai vasut —.—, váltóár Bécsre —.— magyar leszámitoló- és váltóbank —.—, osztrák járadék —.—.Magyar orsz. bankrészv. —.— 5% osztr. papirjár. —.—, 4% magy. aranyjár. 73.75, 5% magyar papirjáradék —.—, osztrák-magyar bankrészvény —.—, Károly-Lajos vasut 245 —, Erzsébet nyugati vasut —.— 4½ százalékos földhitel záloglevél —.—. Szilárd.

Páris, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **1 óra 52 perczkor zárultak:** 4½%-os járadék 104.50, osztrák-magyar államvaspálya 650, osztrák déli vasut 300, olasz járadék 90, török 8.87, egyiptomi 313.12, török sorsjegy 40.62, ottomán bank 627.50, Foncière 1160, osztrák tartományi bank 481.25, Szuez részv. 1850, spanyol 56.31. Bágyadt.

3 óra 40 perczkor zárultak: 4½% járadék 104.50, 3% járadék 74.35, törlesztési járadék 71.30, osztrák, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 75, osztrák-magyar államvaspálya 660, osztrák déli vasut 302. Mozgalmas

London, decz. 17. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyiptomi 62.25, spanyol 56.43, török 8.62, ottomán bank 14.87, osztr. déli vasut 12.—, olasz járadék 90.06, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 74.06.

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDEK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 35 kr. Párisra 100 frk vista 47 frt 90 kr.

Deczember hó 17	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlahoz képest osztrák ét-
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	24.60	11.78	— —
— januárra	24.80	11.88	— —
— első 4 hóra	25.25	12.09	— —
— márcziustól 4 hóra	25.80	12.36	— —
Liszt folyó hóra	54.60	16.45	— 0.05
— januárra	54.60	16.45	— —
— első 4 hóra	55.—	16.59	+ 0.03
— márcziustól 4 hóra	55.80	16.81	— 0.03
Olaj folyó hóra	75 75	36.28	— 0.24
— januárra	76.25	36.52	— 0.12
— első 4 hóra	76.50	36.64	— 0.24
— májustól 4 hóra	—.—	—.—	— —
Szesz folyó hóra	45.50	23 74	— 0.13
— januárra	46.50	24.27	+ 0.13
— első 4 hóra	47.50	24.78	— —
— májustól 4 hóra	49.50	25.83	— 0.13
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza deczemberre	179.—	10.62	— —
— aprilis-májusra	187.—	11.10	— 0.03
Rozs decz.-januárra	150.25	8.92	— —
— aprilis-májusra	151.25	8.98	— 0.01
Zab deczemberre	127.—	7.54	— —
— aprilis-májusra	131.75	7.82	+ 0.02
Olaj deczemberre	65.30	38.76	— —
— aprilis-májusra	65.70	38.99	+ 0.06
Szesz deczemberre	48.20	28.61	— —
— aprilis-májusra	49.50	29.38	— —
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza deczemberre	184.—	10.92	— —
— április—májusra	188.50	11.19	+ 0.03
Rozs deczemberre	144.—	8.55	+ 0.03
— április—májusra	148.—	8.79	+ 0.03
Olaj deczemberre	64.50	38.28	— —
— április—májusra	65.—	38.58	— —
Szesz kész szállitásra	47.50	28.19	+ 0.28
— deczemberre	47.70	28.31	+ 0.18
— április—májusra	49.—	29.08	+ 0.18
Repcze deczemberre	—.—	—.—	— —
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	18.50	10.98	— —
— májusra	19.	11.28	— —
Rozs márcziusra	14 30	8.48	— —
— májusra	14.70	8.72	— —
Olaj kész szállitásra	35.50	42.14	—!—
— májusra	34.60	41.07	— —
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	20.—	11.87	— —
Zab	14.10	8.37	— —
Olaj	47.80	28.37	— —
Rozs	15.40	9.14	— —
Repcze	29.60	17.57	— —
Tengeri	14.—	8.31	— —
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs, (St.-Marx) decz. 17. (Az «Egyetértés» távirati tudósitása.) Felhoztak 1877 db magyar, 527 db galicziai és 696 db német, összesen 3100 db ökröt. A nagy felhajtás következtében az irány igen lanyha volt és az árak métermázsa után 2.50—3 frttal hanyatlottak. Fizettek *magyar* hizott ökörért 54—62 frtot, első rendüért 63—64.50, kivételesen 65 frtért, galicziaiért 52—58, kivételesen 60.50 frtot, németért 58—65 frtot, tehenekért 52—56 frtot, bikáért 50—55 frtot mmázsája után. A legközelebbi vásár e hó 23-án lesz. A Brassóból csütörtökön elinduló, ökörszállitó erdélyi vonat, a kereskedelmi miniszter intézkedése következtében e héten szerdán indul el.

Páris (La Villette), decz. 13. Felhajtottak 3127 drb szarvasmarhát és 17,682 drb juhot. Az árak ismét hanyatlottak, a szarvasmarha ára fejenként 10—20 frkkal, a juhoké fél kiló után 2 centimmel. Fizettek általában szarvasmarhákért 67—90 centimet, juhokért általában 83—102 centimet, különlegesen *magyar* juhokért (3630 drb) 92—94 cent., fél kiló után. 215 drb szarvasmarha és 580 drb juh eladatlan maradt.

Vidéki üzlet.

B.-Csaba, decz. 16. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Gabonaüzletünk a lefolyt héten kivált buzában igen szük korlátok között mozgott. Külföldön még mindig magasnak tartják gabona-árainkat, s miután a budapesti tőzsdéről is lanyha jelentések érkeznek, a forgalom csekély maradt. Tengeriben a kereslet nagy volt, az árak igen szilárdak, s a mult héthez képest 20 krral magasabbak voltak. Jegyzünk buzát 76 k. 8.50—8.60 frt, 77 k. 8.70—8.80 frt, 78 k. 8.90—9 frt, 79 k. 9.10—9.20 frt, 80 k. 9.20—9.30 frt. Tengeri nagyszemü 5 35—5.45 frt, cinquantin 5.40—5.50 frt, árpa takarmányáru 6.50—6.60 forint, árpa finom 6.80—7 frt, zab finom 6.70—6.80 frt, heremag 52—54 frt, szalonna uj 48—49 frt 100 k., köleskása 12.50—13 frt 100 k.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Lépfene** ütött ki Ignécz, Dombok, Kajdanó és Cserlenő beregmegyei községek marhaállományában, a vész megszüntetése érdekében a megyei és szentmiklósi uradalmi állatorvosok közös erővel müködnek.

Gazdasági tudósitás.

Szentmárton, decz. 15. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Vidékünkön a tél beköszöntött. Mult héten a járhatlan sártenger megfagyott, a Szamos vize itt-ott átállott; a vizi malmok szünetelnek, téli állásokra helyeztettek. Deczember 12-én meglehetős hó esett, mely jótékony takaróként boritja az őszi vetéseket. Az őszi buzavetés idejében kikelt, szépen megbokrosodott, erős gyökérrel indult a télnek. Ha jól kitelel és jó tavasz következik reá, gazdag aratásunk lesz. A takarmány, széna, sarju, répa, tök stb., mivel szüken termett — nagyon megfogyott, ugy hogy sokan már most a tél kezdetén szalmára szoritották marhaikat, ennek következtében nagyon lement az ökör és ló ára, csak a fejős tehén drága. A buza és tengeri ára is emelkedik, a tüzi faárral együtt.

NAPIREND: deczember 18-án.

Naptár: Kedd. — Római kath.: Graczian püspök. — Prot.: Kegyes. — Görög-orosz: (decz. 6.) Csudatevő Miklós. — Zsidó: (kizl. 19.) — Nap kél 7 ó. 46 p., nyug. 4 ó. 8 p. — Hold kél 9 ó. 31 p. este, nyug. 10 ó. 25 p. délelőtt. — Mars a hold mellett áll és az éj első felében a keleti eget ékesiti.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4-ig.

Honvédelmi miniszter fogad d. u. 4—5-ig.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter fogad d. u. 5—6-ig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

Az országos középiskolai tanáregylet II. szakosztályának ülése d. u. 5 órakor az Erzsébet-téri felső leányiskolában.

A magyar tisztviselők országos egyesületének igazgaválasztmányi ülése d. u. 5½ órakor.

A budapesti ref. főgymnazium ifjuságának mükedvelői előadással egybekapcsolt hangversenye 8 órakor az iparos körben.

A fővárosi egylet ülése d. u. 5 órakor a régi városháza tanácstermében.

Iparművészeti muzeum a műcsarnok épületében d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—12-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Muzeumban: régiségtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap decz. 16-i számából.

Árverések a fővárosban. Guttmann Ármin 2184 forintra becs. ingóságai decz. 27 (váczi körut 56).

Árverések a vidéken. Margócs János 2292 forintra becs. ingatl. febr. 6 Lieszkócz (Zólyom). Desseffy Elekné 13,088 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Ipolyság. Német Terézia 300 forintra becs. ingatl. jan. 8 Pápócz (Kis-Czell). Rácz Bálint 2427 frtra becs. ingatl. decz. 29 Csongva (Nagy-Enyed). Lászlóffy Antal 7860 frtra becs. ingatl. decz. 21 Buziás. Müller Fülöp 3091 frtra becs. ingóságai decz. 28 Ungvár.

Csődhirdetmények. Weiler Dávid tapolczai lakos ellen, bej. febr. 28. Csődbiztos: Mihálovics Károly törvényszéki biró, tömeggondnok: Csendes József ügyvéd. Farkas H. budapesti lakos ellen, bej. febr. 4 Csődbiztos: Végh János törvényszéki biró, tömeggondnok: Frivaldszky Sándor ügyvéd.

Pályázatok. A pancsovai kir. tvszéknél joggyakornoki, — Konessón, Ujlehotán (Barsmegye), Rasztocsnón (Nyi ram.), Jászfalun (Komáromm.) postamesteri, — a budapesti VI. ker. állami főreáliskolánál szolgai, — a kaposvári kir. tvszéknél birói, — a dettai m. kir. adóhivatalnál III. oszt. adótárnoki, — a nagyszebeni postaigazgatósági kerületben több II. oszt. postasegédtiszti, — a pancsovai kir. tvszéknél irnoki, — az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében számvivő főerdészi, — a titeli kir. jbiróságnál segédszolgai, — a budapesti e. f. törvényszéknél birói, — a szatmárnémetii kir. tvszéknél birói, — a budapesti kir. itélő táblánál II. oszt. hivatalszolgai állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Páris szálloda.
Nagy G. Diószeg
Kaudon F. Bécs
Politzer S. Bécs
Tschippel I. Bécs
Koptza E. Bécs
Ehm I. Schmeks
Glück G. Orovicza
Eisler V. Baranya

Pannonia szálloda.
Andrejkovits E. Ungvár
Grimmer A. Ó-Kanizsa
Mihály S. Ó-Kanizsa
Dr. Kovats B. Kenderes
Ember E. Kenderes
Szikszay I. és Gy. Debreczen
Stompa K. Baksa
Holländer A. Ungvár
Reiner E. Szeged
Tascher R. P.-Somoda
Mack E. Szomor
Seman G. Kelenföld
Vogl S. Győr
Weimann A. Sz.-Hubert
Berg I. Berlin
Schwartz A. Esztergom

Schmidt-Orient szálloda
Szepesy K. Debreczen
Müller J. Baja
Kégel J. Baja
Both M. Kaposvár
Onczay Gy. nejével Kassa
Czekus Gy. Apatin
Vargha T. Szabadka
Czerf A. Trieszt
Schobert L. Bécs
Gruber R. Bécs
Krammer J. Brünn
Fried M. Miskolcz
Bleyer S. Gyarmat

Tigris szálloda.
Witzlinger A. Debreczen
Beck J. Békés
Kraft Gy. Csorván
Rosko M. Erdély
Singer I. Győr

Vadászkürt szálloda.
Scheffer R. Gomba
John F. Páris
Gr. Pourtales Páris
Szécsy Gy. Kalocsa
Balla P. Ujvidék
Koch F. Pécs
Emresz Gy. Veszprém
Glurek Gy. M.-Hegyes
Muray L. Brassó
Rosenbach S. P.-Szántó
Petrovay Gy. N.-Körös
Sivó Gy. Abony

Erzsébet szálloda.
Muzslay S. Badany
Pécsy I. Bolyár
Badiny Gy. Rimaszombat
Cserépy I. Kapuvár
Rychner A. Svájcz
Sándor I. M.-Vásárhely
Henk I. Siklós
Fülep I. Királyfia
Kaffka I. Veszprém
Répászky B. Miskolcz
Ödömösy Ö. Eger
Erhardt A. Nezsider
Bognár V. Kapuvár
Löwenstein I. Bécs

Európa szálloda.
Ramberger H. Bécs
Lg. Hahn S. Bécs
Löwenfeld M. Berlin
Goldschmidt E. Mainz
Kohn I. Bécs
Naschauer L. Ujpest
Kleinoscheg J. Grácz
Karpeles M. Bécs

Fehér ló szálloda.
Fekete I. Erdély
Rónay F. Jászkisér
Cserny A. Szlavonia
Szilley M. Lemberg
Rosenberg L. Grácz
Wolf A. Bécs
Németh I. Nagykanizsa
Kirs I. Kecskemét
Weisz A. Bécs
Barna A. Szeged
Eckstein Zs. Szecső
Bleier I. Süll

Holzwarth-Frohner száll.
Jékey A. Bécs
Braun I. Bécs
Kien I. Bécs
Sperlier I. Bécs
Beer A. Bécs
Jackl M. Weikersdorf
Schmidt I. Szegzárd
Schlesinger M. Nagyvárad
Deutsch S. Becskerek
Winter B. nejével Megyaszó
Reisner S. B.-Gyula
Horn M. Esztergom
Brichta I. Trencsén
Herczog A. A.-Kubin
Horner M. Reichenberg
Lackner K. Puszta-Poó
Milch M. Párkány
Kirtz I. Párkány

Fehér hattyu szálloda.
Klauss A. Brood
Ungar A. M.-Csáth
Willheim I. Moner
Kovács Gy. Monor
Ländler F. Guba
Farkas M. Nagyvárad

Hungária szálloda.
Meszlényi P. Sz.-Fehérvár
Zemlinszky R. Salgótarján
Deil I. Kassa
Dorcza I. Temesvár
Hannák I. Bécs
Elsner S. Bécs
Basch L. Bécs

István fhg. szálloda.
Gr. Wilczek E. Erdőkürt
Pergesz F. Brünn
Steiner I. Arad
Xopp I. München

Marchal-szálloda az «Angol királynő»-hez.
Gr. Batthyány B. és G. Polgárdi
Gr. Forgách A. Somogy
Gr. Vay A. Debreczen
Gr. Nugent A. Zágráb
Gr. Erdődy R. Neumarhof
Dr. Draszkovits I. Horváthorsz.
Zichy I. grné Ujfalu
Gr. Chotek O. Bécs
B. Augusz I. Szegzárd
B. Radvánszky Varsány
Németh E. Fiume
Bonczky G. Kétegyháza
Tóth K. Bozsok
Zrnogoreevits V. Tuzla
Skultéty I. Kassa
Macar I. Brüsszel
Dr. Pokorny E. Bécs
Wollner I. Pilsen
Schultz Th. Bécs
Blum S. London
Heller B Teplitz
Kurstein I. Bécs
Dr. Dörr A. Bécs
Peich I. Fiume
Tunner A. Belgrád
Barnócz E. Schabatz
Horner I. Bécs
Globurzitzky K. Lemberg

Magyar király szálloda.
Nagy K. Palota
Spitzer S. Kölesd
Gr. Sucharski S. Varsó
Vértessy B. Keszthely
Tóth L. Fürged
Nagy H. Királyháza
Deutsch Zs. Ó-Kanizsa
Klinovszky I. Pécs
Pánczél I. Kolozsvár
Littke I. Pécs
Lobinger V. Bábolna
Renner G. Kisbér
Ziffer E. N.-Szalonta
Fischer A. Bécs
Schartner E. Belgrád
Fried Zs. P.-Királyság
Walló E. Bécs
László D. H.-M.-Vásárhely
Hatschek I. Bécs

Nemzeti szálloda.
Gr. Keglevich G. Egreskáta
B. Vesque K. Raits
Medvey A. K.-Korpács
Val a L. Pápa
Csabay I. K.-Madaras
Gleim E. Bécs
Beck Gy. Keszthely

Elhaltak Budapesten 1883. decz. 16.

Gásparik G. 5 é. munkás leánya II. szövetség-u. 5. torokgyik.
Fritsa A. 33 é. cseléd VII. k. hársfa-u. 24. tüdővész.
Zsitnay R. 6 é. napsz. leánya III. k. Lajos-u. 79. roncsoló toroklob.
Zinner A. 11 é. házaló fia X. k. Tisza-ház roncsoló toroklob.
Hammerschlag I. 3 é. ügynök leánya VI. k. sugár-ut 8. vörheny.
Richter T. 4 é. napsz. leánya III. k. ó-budai rakp. 108. ránggörcs.
Lill M. 51 é. gépész özv. III. k. Zsigmond-u. 45. agylob.
Szendrői G. R. 27 é. hivt. neje IX. k. soroksári-u. 16. tüdőgümő.
Steiner Gy. 19 é. hivt. fia IV. kigyó-u. 5. tüdővész.
Rezsugi F. 32 é. kovács VII. k. sip-u. 24. tüdővész.
Herbert A. 51 é. postamest. neje II. k. fő-u. 46. kimerülés.
Dietl Gy. 44 é. mgzó V. k. Zoltán-u. 9. szivbaj.
Scherer K. 81 é. özv. V. k. sas-u. 11. szivbaj.
Steiger M. 19 é. hajadon IX. k. bokréta-u. 7. tüdővész.
Szarvas A. 68 é. szabó neje IX. k. Ranolder-u. 14. bélhurut.
Reinhart J. 27 é. napsz. VIII. k. Magdolna-u. 3. tüdővész.
Loschdorfer A. 47 é. napsz. VIII. k. kerepesi-ut 75. májbaj.
Mogor E. 25 é. munkásnö utról kimerülés.
Kühn E. 22 é. cseléd VI. k Szondy-u. 60. tüdővész.

NYILT-TÉR.

Szózat a vidéken lakókhoz.

Nem ajánlhatjuk eléggé a vidéken lakóknak, hogy a háznál mindig készletben tartsanak legalább egy-egy doboz Brandt Richard-féle svájczi labdacsot, arra az esetre, hogy ha hirtelen változás állna be egészségökben, (vértolulás, kólika, máj- és epebajok stb.) e biztos és semmi kellemetlen vagy fájdalmas érzést nem okozó házi szert azonnal használhassák. Egy doboz ára a gyógyszertárakban 70 kr. 8438

A mulandó és a maradandó.

A «Pester Lloyd»-ból olvassuk: Azon alkalommal, midőn Béc-ből a Hoff János-féle maláta-kivonat-egészségi sör jubiláumáról értesitve lettünk (a hol ezen oly sokszorosan kitüntetett gyártmány egy emberi fél életkort ért el — egy emberi egész életkorát 70 évbe vévén —

ki kell emelnünk, hogy ezen gyártmány, azon sok más egészségi szertől annak idejében abban külömbözött, hogy minden orvos ezen Hoff János-féle maláta-kivonatot előnyben részesité, és ezt ajánlatával és rendelésével bizonyitotta Hacke főhadnagy Berlinben, Alte Jakobstrasse 64 irja: özvegy Weih hadnagyné 17 éves fia, Charitéstrasse 10 igen beteg volt. Az orvosok az ön malátakivonatát rendelték neki. A patiens nemsokára lethargiájából felébredett, szeme élénk, ismét egyedül jár és kedélye visszatért. Ily gyorsan ható szer mindenkit csodálatba ejt. Az orvosok folytatását rendelik, stb. Vollman I. Greifswaldból arról tudósit, hogy 5 évig szenvedett emésztési gyengeségben, azután orvosa tanácsára Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sört használt, mely üdvös hatásu volt. Dr. Guericke gyakorló orvos Straussbergben: Gyakran ajánlottam ezen maláta-kivonatot s ezután is teendem, a hol szükségesnek találandom. A Hoff-János-féle maláta-kivonati egészségi sör már véghetetlen számu beteget gyógyitott meg, és arról a világ minden országaiból hála és elismerő iratok érkeztek. Ugyszintén feltalálója számos éreme és dicsérő oklevelet, dijérmet és udvari szállitói diplomát nyert fejedelmektől és bizonyitványokat és érdemérmeket orvosi tudósoktól. Az ő érdemeit, melyet államunk körül szerzett, méltatta ő felsége királyunk, a midőn legfelsőbb személye az ünnepeltet arany koronás érdemkereszttel e szavai kiséretében diszité fel: «Örülök, hogy olyan férfiut tüntethetek ki, mint ön.» Hoff János malátakészitményeinek főüzlete Magyarországon: Budapesten, zsibárus-utcza 7. sz. Sz. 8479

Tökéletes végeladás.

Üzletünk végleges feloszlása folytán eladjuk **szőnyegekből, takarókból, függönyökből, butor-szövetekből stb.** 8308

álló áru-raktárunkat sokkal a bevásárlási áron alul. — Az üzlet-berendezés szintén olcsón átadandó.

Löw Ignácz és Társa

Gizellatér 2. szám (a váczi-utcza sarkán, a Mocsonyi-féle házban).

8313 **A t. hölgyközönségnek!**

Valamint minden évben, ugy ez esztendőben leltározása előtt az összes czikkeket és pedig **selyemszöveteket, selyem- és pamut bársonyokat,** simát, csikósat és ramagirozottat, **peluchet, crimmert, ternot, selymet, bársony- és divat-szalagokat, csipkét, függönyt, gombkötő munkákat és fehérneműeket** jelentékenyen alábbszállitott áron adunk **sokat 50%-kal a bevásárlási áron alul.** — Hathatós pártfogást kér tisztelettel

LEFKOVITS és KARY Bpest Gizella-tér 4.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A FISCHER J.-féle

egyedüli budapesti porczellán és majolicagyár **főraktára Bécsi-utcza 3. szám alatt** ezennel meghivja a t. cz. közönséget dús választéku és izléses **saját gyártmányu ujdonságai** megtekintésére.

Ünnepi ajándék könyvek!

Grill Károly kir. udv. könyvkereskedő kiadványai:

Babérok. Magyar költők legszebb müveiből, IV. kiadás. Legjobb és legteljesebb magyar anthologia. Gyönyörüen kötve, aranymetszéssel 3 frt. Fehér börkötésben --- 4 frt.

Dóczi Lajos

Utolsó szerelem. Történeti vigjáték. Pompás vászonkötésben --- 3 frt 20 kr. Amateur félbőrkötésben --- 3 frt 50 kr.

Ifj. Ábrányi Kornél

A csalhatatlan. Miniatur, diszkötés 2 frt 50 kr. 8456

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállitáson, Bécsben, 1883.

Köhögés, rekedtség, elnyálkosodás stb. ellen.

8293

Valódi

Wilhelmsdorfi maláta-kivonati 14-szer kitüntetett czukorkák

erős malátatartalmuk miatt sokkal nedvesitőbb, ingercsillapitóbb és nyálkaoldóbb, mint azon mellczukorkák, melyek czukornál sem egyebet, vagy amellett egész hatástalan anyagot tartalmaznak.

Fiók Budapesten: váczi-utcza 13. sz.

Raktár a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.

Csak akkor valódi, ha a dobozon áll:

Küfferle József és Társa.

Földvári báró Földváry István cs. k. kamarás, a cs. k. 9-ik huszárezred ezredese és parancsnoka, földvári báró Földváry Lajos cs. kir. kamarás, m. kir. csendőrörnagy, földvári báró Földváry Sándor cs. kir. kamarás ugy ennek neje szomodori Pázmándy Szeréna és gyermekeik Sarolta és Pál, földvári báró Földváry Julia férjezett vásonkeői gróf Zichy Jánosné és férje vásonkeői gróf Zichy János cs. k. kamarás és gyermekeik István és Kázmér, özv. földvári Földváry Sándorné szül. tarkeői és cserneki Dessewffy Zsófia és mostoha gyermekei Valéria, Borbála, Gyula és Paulina a saját ugy a többi rokonság nevében is szomorodott szivvel tudatják szeretett nagybátyjuk, illetőleg sógor s dédbátyjuknak

földvári FÖLDVÁRY KÁROLY urnak

királyi tanácsos, 1848—49-iki volt honvédezredes és nyugalmazott közalapitványi főtisztnek

folyó évi deczember 14-én, életének 75-ik évében agyszélhüdés következtében történt kimultát.

A boldogultnak hült tetemei f. é. deczember 16-án délutáni 3 órakor fognak a római kath. szertartás szerint a czeglédi sirkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat f. é. deczember hó 17-én reggel 8 órakor fog a czeglédi templomban a Mindenhatónak bemutattatni.

Czegléd, 1883. deczember 15-én. 8481

Áldás és béke hamvaira!

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

—

NEMZETI SZINHAZ.

Budapest, deczember 18-án.

TUROLLA EMMA kisasszony és PEROTTI GYULA ur vendégjátékául:

GIOCONDA.

Opera 5 felv. Irta Tobio Gorria, forditotta Dr. Radó Antal. Zenéjét szerzette Ponchielli H.

Személyek:

Gioconda	Turolla E.
Badoero	Ney
Adorno	Bartolucci V.
A vaknő	Saxlehner E.
Grimaldo	Perotti Gy.
Barnabás	Láng
Zuane	Szekeres
Barnabita pap	Tallián
Isépo	Stoll K.
Egy énekes	Tóthfalusi
Kormányos	Ferenczi

Kezdete 7 órakor.

Holnap, deczember 19-én

Czifra nyomoruság.

—

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, decz. 18-án.

Kanári herczegnő.

Vig operette 3 felv. Irták Chivot és Duru. Forditották Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzette Charles Lecocq.

Személyek:

Guzman	Szabó
Pataqués tbk	Kassai
Katalin	Rákosi Sz.
Bombardós	Solymosi
Pedrillo	Vidor
Inez	Hegyi A.
Inigo	Kápolnai
Pepita	Pálmai I.
Cleophas	Komáromi
Molnár legény	Munkácsy
1-ső vénassz.	Vidorné
2-ik »	Pesti M.
Egy ur	Deréki
Egy paraszt	Füredi
Egy asszony	Tóvári A.
Egy tiszt	Imrei
1-ső hadapród	Béni I.
2-ik »	Szőcs K.
3-ik »	Galantai M.
4-ik »	Ágostoni B.
5-ik hadapród	Galambos B.
6-ik «	Német E.
7-ik »	Sarkadi T.
8-ik »	Izsóné
9-ik »	Rónay M.
10-ik »	Vári I.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, deczember 19-én.

Csókon szerzett vőlegény.

—

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, deczember 18-án.

Swoboda Albin vendégjátékául:

MEIN LEOPOLD.

3 felv.

Kezdete 7 órakor.

Még csak 3 előadás: A vigadó kis termében **uj műsorral** kedden 18, szerdán 19 és csütörtökön 20-án. **Homes & Mademoiselle Fey** amerik. spirit. mediensek által, a londoni egyptomi szinháztól.

Körszék 2 frt, zártszék 1 frt, ülőhely 50 kr földszint 30 kr. Pénztárnyitás 6 ½ órakor. Kezdete 7½ órakor.

Jegyelárusitás Mayer J. G. ur dohány s szivar különlegességi üzletében, a váczi utczában. 8471

Bővebbet a nagy falragaszok.

!ORPHEUM!

hajós-utcza 27. szám alatt.

Mr. Watt A. alakitási müvész a londoni James-Halle szinházat agja fellépte.

Uj! Uj! Uj! Uj!

Don Espardt és **Miss Lilian Haydn** fellépte. Illusio-ujdonság. Első rendü különlegesség. **Marveilles the Polles** földszinti testgyakorlók föllépte, kettős saltomortával, **Emil és Lorenzo, az emberi hajlékonyság csodái** tökéletes és fölülmulhatlan kigyó-dus fellépte. **Tauer József** úr, bácsi énekes comikus fellépte. **A Delépiére család,** xilophon-müvészek fellépte, ezenkivül a magyar **tánczos-énekesnők** előadásai. **Jacobson Ilona** k. a. dán-német énekesnő fellépte.

8304

IDŐJÁRAS decz. 17. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depressziók egyike (747—750) északon, másika pedig (752—753) az Adriánál; a nagy légnyomások (760—762) egyike a kontinens nyugati részében, másika a Balkánfélszigeten van. Helyenkint erősb szelekkel, az idő többnyire borus, csapadékokkal, kevés hőváltozással.

Hazánkban: Többnyire délkeletiés, helyenkint erős szelek mellett, a hőmérséklet kevéssel nagyobb, a legnyomás mindenütt kisebb lett. Az idő délkeleten változó felhőzetü, északnyugaton borus, enyhe, csapadékos.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában enyhe, északnyugaton borus, délkeleten változó felhőzetü időt várhatni, csapadékokkal.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm/700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	55.8	DK 3	+ 2.1	—	●
Beszterczé	55.5	◎	—	—	◑
Beszterczebánya	53.3	◎	+ 0.6	n	≡
Budapest	54.7	◎	+ 1.9	9	≡
Csáktornya	54.7	EK 1	+ 0.1	3	●
Debreczen	53.6	DK 1	— 2.2	—	●
Eger	55.5	DK 1	+ 1.4	1	●
Eszék	—	◎	—	—	—
Fiume	51.8	D 3	+ 12.2	61	●
Késmárk	56.0	◎	+ 0.6	—	●
Keszthely	55.9	E 2	+ 2.0	8	●
Kolozsvár	59.7	K 3	— 2.8	—	◑
Magyar-Óvár	55.5	◎	+ 1.6	3	●
Mármaros-Sziget	57.0	K 2	— 0.1	—	◕
Nagy-Enyed	59.7	D 1	— 2.2	—	≡
Nagy-Szeben	56.5	D 2	+ 4.6	—	●
Nagyvárad	56.3	◎	+ 3.1	—	≡
Orsova	60.1	◎	— 0.4	—	●
Pancsova	54.6	DK 5	+ 3.2	—	◔
Selmeczbánya	56.0	DK 2	— 0.2	22	≡
Sopron	—	ENY 1	+ 2.6	3	●
Szatmár-Németi	54.9	D 3	+ 3.2	—	●
Szeged	—	—	—	—	—
Sepsi-Szt-György	57.4	◎	— 2.3	—	◑
Szolnok	55.3	K 2	+ 2.8	—	◔
Temesvár	57.3	DK 3	+ 3.8	—	◕
Trencsén	53.7	DK 1	+ 1.3	13	●
Ungvár	54.7	EK 4	+ 1.2	✶1	●
Zágráb	54.7	EK 4	+ 2.3	2	●
Bécs	55.5	NY 1	+ 2.8	1	●
Bregenz	58.7	DK 1	+ 0.6	9	●
Lesina	55.0	D 4	+ 13.8	—	●
Pola	52.5	NY 1	+ 10.1	2	≡
Prága	55.3	NY 3	+ 2.6	1	◕

VIZÁLLÁS 1883. decz. 17.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.61	—	áradó	M.-Sziget	0.82	—	apadó
Komárom	1.47	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.28	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	1.65	—	változtl.	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.58	—	apadó
Ujvidék	1.96	—	apadó	Szolnok	0.67	—	áradó
Pancsova	0.85	—	apadó	Szeged	0.74	—	«
Orsova	1.80	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.52	—	—
Barcs	0.05	—	áradó	**Maros**			
Eszék	0.91	—	apadó	Arad	—	93	—
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	2.68	—	apadó	Temesvár	0.14	—	apadó

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései deczember 17.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 kg frttól	frtig	77 kg frttól	frtig	78 kg frttól	frtig	79 kg frttól	frtig	80 kg frttól	frtig	81 kg frttól	frtig	kg frttól	frtig	kg frttól	frtig
bánsági buza uj	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki «	«	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	10.10	10.15	10.20	— —	— —	— —	— —	— —	— —
pestvidéki «	«	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.99	10.—	10.05	10.10	10.15	— —	— —	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei «	«	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	10.—	10.05	10.10	10.15	— —	— —	— —	— —	— —	— —
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —
m. északi «	«	9.40	9.45	9.45	9.50	9.55	9.60	9.65	9.70	9.75	9.80	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü súly hektoliterenként	100 kilogramm ára frt -tól	kr.	frt -ig	kr.
rozs	uj	—	szilárd	70—72	7	80	8	10
árpa	uj	takarmány	«	60—62	7	25	7	50
«	uj	égetni való	«	62—64	7	60	8	80
«		sörfőzdei	«	64—66	9	—	10	30
zab	uj	—	«	37—40	6	80	7	15
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	6	70	6	75
		másnemü	»	73	6	60	6	65
köles	—	—	«	nélkül	6	90	7	30
káposzta-repcze	uj	—	szilárd	—	—	—	—	—
bánsági repcze	—	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	csendes	tavaszra	9	97	9	98
		őszre	—	—	—	—
tengeri	«	1884. máj.—jun.	6	68	6	70
zab	szilárd	tavaszra	7	16	7	18
	«	őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	szilárd	aug—szeptemb. 1883	—	—	—	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	120.30	120.60
Magyar királyi aranyjáradék adómentes kisorsolt	6%	—.—	—.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	87.65	87.95
Magyar papirjáradék adómentes	5%	85.25	85.55
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	138.75	139.25
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	139.50	140.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	— —	— —
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	91.50	92.—
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	113.—	—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	97.—	97.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		112.50	113.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		112.—	113.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	110.75	111.—
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	— —	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	100.25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	99.50	100.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	99.50	100.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	98.75	99.50
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	100.—	102.—

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	99.75	100.25
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	93.50	94.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	97.50	98.—
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—	—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	79.10	79.35
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	79.10	79.3[illegible]
Egyesitett államadósság ezüst kamat januar—julius	4 2/10%	79.70	79.9[illegible]
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4 2/10%	79.70	79.9[illegible]
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	98.50	98.75
Osztrák papirjáradék, adómentes		93.75	94.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	121.—	122.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	134.50	135.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	141.50	142.5[illegible]
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		167.—	168.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		166.—	167.—
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	105.25	—.—
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	105.25	—.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	96.75	97.25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	27.50	28.50

RÉSZVÉNYEK.

Osztal. 1882-re	Értékpapirok	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
12.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
5.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
9.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	106.50	107.—
14—	Horvát leszámitoló bank	200	— —	— —
—.—	Iparbank, budapesti	100	22.—	24 —
2—	Központi ipartársulati hitelintézet	80	— —	— —
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	283 25	283.50
26.¼ frk	Magyar jelzálog-hitelbank	200	188	190.—
13.⅛ frk	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	96.25	96 75
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	87.75	88—
20 frk	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—
17.50	Osztrák hitelintézet	160	283.60	283.80
45.—	Osztrák-magyar bank	300	835.—	840.—
13.—	I. magyar iparbank	150	160.—	161.—
—.—	I. magyar iparbank II. kib.	150	148 —	150.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	598.—	600.—
5 50	Sziszeki hitelbank	100	— —	— —
7.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
12.50	Bécsi biztositó társaság	200	198.—	200.—
13.50	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	—.—	240.—
192.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3050.—	3075.—
— —	Foncière pesti biztositó intézet	100	64.—	65.—
6.25 frk	Magyar-franczia biztos. társaság	50	— —	— —
46.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	925.—	950.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	582.—	585.—
120 —	Első budapesti	500	1210.—	1230.—
20 —	Erzsébet malom	200	247.—	248.—
60 —	Hengermalom	500	590 —	595.—
35.—	Lujza	160	290.—	290.—
35.—	Molnárok és sütők	200	390 —	394.—
150 —	Pannonia	1000	1230.—	1240.—
50.—	Viktória	300	442.—	445.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
12.—	«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.		—.—	175.—
— —	Alföld-fiumei	200	170.—	170 50
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	171.—	172.—
2 —	Déli vasut	200	139.50	140.—
— —	Észak-keleti vasut	200	149.—	150.—
— —	Erdélyi vasut	200	170.75	171.—
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	— —	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	145.50	146.—
— —	Magyar-galicziai vasut	200	160.50	161 50
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	165.75	166.50
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	312.—	312.50
— —	Pécs-barcsi vasut	200	— —	—.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	249.—	250.—

Osztal. 1882-re	Értékpapirok	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	550.—	552.—
26.—	Pesti közuti vaspálya	200	483.—	485.—
16.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		300.—	305.—
	e) Takarékpénztárak.			
5.50	Budapest III. kerületi	50	68.—	—.—
33.—	Országos központi	300	485.—	490 —
300.	Pesti első hazai	1000	4530.—	4550.—
34.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	473.—	475.—
4.50	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	98.—	99.—
	f) Különféle vállalatok.			
	Alagut	105	121.—	122.—
8—	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	88.—	89.—
7.20	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
12 —	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	157.—	159.—
10.50	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	825 —	828.—
50,—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	432.—	435.—
28.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	225.—	235.—
14.—	Kereskedelmi testület épülete	210	590.—	595.—
28.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	530.—	535.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	900.—	930.—
60.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	150.—	151.—
9.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	104.50	105.—
— —	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	111.50	112 —
10.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	121 —	121.50
7 —	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	247.50	248.50
18.—	Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.		—.—	—.—
3.—	Serfőzde első magyar	400	655.—	660.—
40.—	Sertéshizlaló	200	382.—	390.—
30.—	Sóskuti kőbánya	200	45.—	48.—
— —	Spodium és csontlisztgyár	200	269.—	270.—
20.—	Szálloda részvény-társaság	200	— —	— —
— —	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	117.—	118.—
10.—	Téglagyár, kőbányai	160	238.—	239.—
20.—				
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.—	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.25	100.75
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	93.50	94 —
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	120.—	120.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.20	101.45
	Magyar jelzálogbank	5%	98.1/8	98.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.—	101.25
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	98.80	99.10
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	94.—	94.30
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.—	100.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.75	102.25
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	100.—	101 —

Értékpapirok	Befizetett frt		Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alf.-fiumei v. (n. v.-eszéki von.)	200	5%	97.50	98.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	97.—	97.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	94.50	95.—
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keleti vaspálya	300	5%	91 —	91.50
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	300	5%	116.—	116.50
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	1000	6%	—.—	—.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	6%	— —	— —
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	94.50	95.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	93 50	94.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	96.—	97 —
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	96 —	97 —
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	112.50	113.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	92.25	92.75
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	97.50	98 —
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	94.—	94.50
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	— —	— —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	— —	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	— —	— —
Tiszavidéki vasut		5%	101.50	102.50
Budapesti lánczhid	100	6%	103.—	103.50
Kőszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			175.—	174.—
Budavárosi sorsjegy			38.—	40.—
Keglevich sorsjegy			17.50	18.50
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			6.30	6.60
Osztrák vörös kereszt-egylet			12.—	12.50
Pálffy sorsjegy			35.—	36.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5 71	5.74
Császári királyi arany (kör.)			5.69	5.70
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.59	9.62
20 frankos arany			9.59	9.62
20 márka			11.85	11.87
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.30	59.45
Váltók árfolyama (látra).	Bank-kamatláb			
Német bankpiaczok 100 márk		4%	59.35	59.40
Amsterdam 100 hollandi frtért		4%	99.75	99.90
Brüssel 100 frankért		4%	47.90	48.—
Páris 100 frankért		3%	47.95	48.05
Marseille 100 frankért		3½%	— —	— —
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	47.95	48.05
Zürich 100 frankért		3%	47.95	48.05
London 10 font sterlingért		3½%	121.—	121.30
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nuove ital.		5%	— —	—.—

Bükk-olaj-kapszulák. 8200

Doctor Fournier G.-től Párisban.

Ezen *doctor Fournier* által feltalált s az egész orvosi világ részéről czélszerüeknek elismert *kapszulák,* jóhirnevüket egyes-egyedül benső értéküknek köszönik, miután valósággal gyógyhatású tulajdonságuknál fogva a *légzési betegségek minden fajánál, hurut-, mell- és tüdőbajoknál* pótolhatlan. Előforduló esetben ne sajnálja senkisem egy kisérlet csekély fáradságát és költségét. Egy *100 kapszulát* tartalmazó doboz ára, használati utasitással *6 franc;* egy doboz *50 kapszulával 3 franc* bérmentve. — Dr. Fournier *Magdalenen-Apotheke, 10, r. del' Arcade,* Párizsban. Bpesten a magyar királyhoz czimzett gyógyszertárban, Erzsébettér.

A hajnak s szakálnak

visszaadja eredeti természetes szinét, fényét és puhaságát a sallés-féle viz. — Hatása rögtön vagy fokozatosan, minden előkészités vagy mosás nélkül, s a hajnak legkisebb kárt sem téve, elérhető. A siker biztosságáról kezeskedik, a több mint harmincz évi folyton növekedő használat.

Ára egy üvegnek 3 frt 50 kr. osztr. ért. A sallés czég 1850-ben alapittatott Czime Sallès Emil fia és utodja, vegyész és illatszerész, Párisban, Rued Turbigo 73. Kapható Török gyógyszerésznél. Vértessy illatszerésznél. 6423

5 akó viz és 5 kr áru szén.

Aki egy ilyen WEYL-féle füthető fürdőszéket vásárol — benne naponként legnagyobb kényelemmel fürödhetik melegen. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **L. WEYL,** cs. k. szab. tu ajd. **Bécs, Stadt, Kärntnerring 17. Kádak,** zuhanykészülékek, closetek, jégszekrények, sörhütők, stb. mindig vanna készletben. 8310

Cs. kizárólag kir. szabad.

LEGUJABB JAVITOTT RUGANYOS

SÉRVKÖTŐ.

A legujabb találmány az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából művésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda elnöke, dr. **Gross Lajos** magy. kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück** Ignácz kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövötteket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák. Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR

cs. kir. szab. sérvkötő-késziető Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak dbja 6—10 frt, a kettősnek dbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Ugyanitt kapható a legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

8441 **Előfizetési felhivás!**

1884. január hó 1-jével uj előfizetést nyitunk a

„MAGYAR MERCUR"-ra.

Hiteles sorsolási tudósitó

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magánkötelezvényekről, vasuti, gőzhajózási, ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb. stb.

Szakirat bank-, pénz- és vasuti ügyekről.

A **Magyar Mercur magyar-német szövegben** havonkint **2-szer** jelenik meg, és pedig közvetlen minden **jelentékenyebb huzás** után; könnyen érthető és czélszerü tabellás áttekintéssel közli a hiteles huzási jegyzeteket és hátralékosak, tudnillik a kisorsolt, de még át nem vett nyereményeket s ilyképen a sorsjegy-birtokosra nézve **nélkülözhetlen közlöny.**

Előfizetési feltételek: Bérmentesen a házhoz küldve vagy posta utján egy egész évre *2 frt.*

☞ Az előfizetés legczélszerübben egy 5 kros postautalványnyal eszközölhető, a czimet, néválairást és utolsó postaállomást kérjük értelmesen s olvashatóan irni.

A „Magyar Mercur" kiadóhivatala.

Budapesten, hatvani-utcza 17. sz.

8442 Egy gyakorlott

UTAZÓ

alkalmazást nyer

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyárában

BUDAPESTEN.

Irásbeli ajánlatok az eddigi müködés megnevezésével.

Első magyar központi

JAEGER G.-féle Stuttgarti

egészségi gyapju czikkek raktára

MÜNZ MÓR L.-NÉL

Budapesten, Dorottya-utcza 4.

ajánlja egészségi ingeit, alsó ujjas nadrág, harisnya és keztyüit minden nagyságban eredeti gyári árakon. Vidéki megrendelések utánvétellel pontosan eszközöltetnek.

8477 **MÜNZ MÓR L.** Dorottya-utcza 4.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. k. egy. könyvárusnál, Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

REGÉNYES RAJZOKBAN.

NEGYEDIK KIADÁS. **ELSŐ KÖTET.** TIZENHÉT KÉPPEL.

Ára füzve 2 frt. *Vászonba kötve 3 frt.*

A karácsonyi ünnepekre

8265 ajánl

SALVARI N. Triesztben,

válogatott legfinomabb érett, jeruzsálemi narancsot 15—20 darabot 1 frt 90 krért. — Messinai narancsot vagy czitromot 35—45 darabot 1 forint 90 krért. 5 kilos kosárban (fagyás elleni tengeri fübe göngyölgetve) póstabér-, csomagolási dij- és vámmentesen. — 3 kosár átvételénél (egy czim alatt) és a pénz előleges beküldése mellett, kosaranként 10 krral olcsóbb.

BUDAPESTI BUTOR-IPARTÁRSASÁG.

Budapest, Erzsébettér 1. sz.

Miután mindent saját műhelyünkben a legjobb anyagból készitünk, azon helyzetben vagyunk, t. vevőinket jutányos kiszolgálás tekintetében nemcsak kielégithetni, hanem még azonkivül teljes biztositékot is nyujtunk minden egyes általunk készitett darab jósága és tartósságáért, mit hosszu évek során át szerzett jó hirnevünk tanusit.

Egyszersmind bátorkodunk a m. t. közönséget gazdag választéku **asztalos-, kárpitos- és esztergált butorokból** álló raktárunk megtekintésére figyelmeztetni és készséggel szolgálunk bárkinek is költségirányzat, összeállitás, szövetminta és rendezésekkel szives tájékozásul. 7921

Eladás készpénz fizetés mellett.

2	chiffon politirozott diófa	30	frttól fölfelé
1	szalon asztal politirozott diófa	12	» »
1	szekrény (kredenz)	22	» »
1	pamlag, 2 nagy, 4 kis karszék	70	» »
1	» 2 » karszék, 4 szék	55	» »
1	» 6 szék	40	» »

A garniturák tetszés szerintjutaszövet, ripsz, crep, gobeli, selyem, atlasz, brocat, bouret, bársony vagy clothal vonhatók be.

Legfinomabb butorok háló- és evőszoba berendezések tölgy- vagy diófából, valamint boulie (játékos szoba) butor k nagy választékban. — Képes árjegyzékek ingyen postabérmentesen küldetnek. — Vidéki megrendelések 10% előleg beküldése ellenében teljesittetnek. — Csomagolás 4%.

BUDAPESTI BUTOR-IPARTÁRSASÁG

Budapest, Erzsébettér 1. szam.

Kérjük a czimre különösen figyelni.

Előfizetési felhivás a

„MAGYAR HÁZIASSZONY"

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdaasszonyok országos egyletének hivatalos közlönye, III. évfolyamára.

Szerkesztik:

Csiszér-Ugróczi Ida, Andrea és Vértess W. József.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt	— kr.
Fél évre	3 «	— «
Negyed évre	1 frt	50 «

Előfizetések a «Magyar Háziasszony» kiadóhivatalához: Budapest, váczi-körut 20. sz. intézendők.

☞ A «Magyar Háziasszony» hetilapból mutatvány-számokat bérmentesen küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt hozzá — legczélszerübben levelező-lappal, fordulnak.

A „Magyar Háziasszony" kiadóhivatala

Budapesten, váczi-körut 20.

E szaklapnak egyik háztartásból sem szabad hiányozni, miután utmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakaritani. 8425

Ezen intézet, érdemdús működéseért többször ki lett tüntetve az európai tudományos társaság részéről Párisban, első osztályu aranyéremmel tüntetettetett ki. — Ugyanitt kapható „az elgyengült férfierő" (önsegély) czimühires mű. 8267 Ára 2 frt 50 kr.

Mindennemü

titkos betegséget

ugyszintén gyengeségi állapotokat, bőrkiütéseket, vizelési nehézségeket, ugyszintén **női betegségeket** ugyanazon bevált módszer szerint, melyet elődöm Weiss J. gyak. orvos érvényesitett, alaposan gyógyit **Dr. SPITZER J.** orvostudor, v. császtörök katonai orvos, több kórodai osztályban. — Rendelő intézet: **Budapest, (koronaherczeg) uriutcza 8. sz.** Naponkint: délelőtt 8—10-ig, d. u. 2—5-ig, este 7—8-ig. Dijjal ellátott levelekre válaszoltatik és gyógyszerek megküldetnek. Száj-, gége- s torokbajok ellen naponkint külön rendelési órák d. e. 11—12-ig.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, himző- és kalap-utcza sarkán 1. szám.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

62344 sz. V.

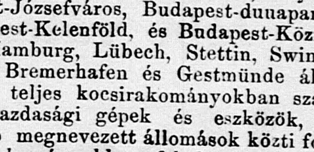

A német magyar vasuti kötelék II. és III. részéhez f. é. november 20-án a XX. pótlék lépett életbe, mely egyebek között a Budapest-Józsefváros, Budapest-dunaparti teher pályaudvar, Budapest-Kelenföld, és Budapest-Közraktárak állomásaink és Hamburg, Lübech, Stettin, Swinemünde, Harburg, Bremen, Bremerhafen és Gestmünde állomások közti forgalomban, teljes kocsirakományokban szállitandó összeállitott mezőgazdasági gépek és eszközök, továbbá ugyancsak fennebb megnevezett állomások közti forgalomban, teljes kocsirakományokban feladott korpa-küldeményekre nézve életbe léptetett uj közvetlen dijtételeket tartalmaz.

A szóban levő pótlék a dijszabási ügyosztályunkban kapható.

Budapest, 1883. deczember 16-án.

Az igazgatóság.

60364 sz. hoz V.

Román délnémet gabona forgalom.

A román délnémet gabona forgalom dijszabás 1-ső részéhez f. é. deczember hó 15-én az I. pótlék lép hatályba, melyben a fődijszabás határozmányainak és dijtételeinek némi módositásán kivül, Bajorországba tengeri küldeményekre nézve uj mérsékelt dijtételek foglaltatnak.

Ezen pótlék példányai diszabási ügyosztályunkban kaphatók.

Budapest, 1883. deczember hó 16-án.

Az igazgatóság

Értesités

üzérek és tőkepénzesek számára!

Mint több hirlap tudósitója, heti jelentésünkben a figyelmet néhány, a tőzsdén elhanyagolt helyi értékpapirra hivtuk fel, különösen azonban a **pesti közuti vaspálya részvényeinek** emelkedési képességét emeltük ki, melyek azóta is több mint **30 frttal** emelkedtek.

Mérvadó és legjobban értesült helyről veszszük ismét a hirt, hogy a **legközelebbi napokban,** helybeli és bécsi egyéniségek egy **Hausse consortiumot** képeznek, mely feladatául tüzi ki egy

☞ **legfényesebb kamatozásu** és **kitünő biztosságu** értékpapirt, egy **sziliárdan, jelesen vezérelt budapesti társulat**

részvényeit,

melyek után ez idén is a részvényeseknek **legalább tizszázalékos** kamat fizettetik, jogos **(jelentékenyen magasabb)** árfolyamára emelni. Azok jelenlegi árfolyama mintegy **105 frt.** Kötelezzük magunkat, a legközelebb esedékessé válandó metszvényeket már most **10 frtjával** beváltani.

A vásárlást eszközöljük, zárlatként (25 darabért) **300 forint** fedezet mellett eszközölni s ez összeg akár készpénzben, akár értékpapirban tehető le.

☞ **Értesitést mindennemü értékpapirok felől** készséggel adunk. — **Első rendü ajánlatokkal rendelkezünk.**

Koritz Antal és társa

bankuzlete,

Budapesten, Harminczad-utcza 2, a Józseftér sarkán. 8478

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik

Für Margit 30.000 erliegt Brief unter bewusster Adresse 7080

Károlyom. január hóban mehetek, ünnepeid töltsd oly boldogan, mint azt óhajtja tiszta szivből Eszéky. 4942

Bármily koru, jómódu hölgyet pikánsul mulattatni óhajt egy csinos fiatal ember. Levelek «Pikáns» czimmel a kiadóhivatalba küldendők. 4946

Kriszkindli jómódu hölgynek csinos barna fiatal ajálkozik. Szives levelek, «Kriszkindlire» kiadóhivatalhoz 4944

A legkomolyabb! Egy 30 éves, csinos fővárosi fiatal ember, r. kath., ki 2000 frtnyi biztos jövedelemmel bir, (adóssága nincs) egy szép, müvelt polgari leányt óhajt nöül venni, kinek 3—4000 frtnyi készpénze van. Ajánlatok «Öszinteség» czim alatt a kiadóhivatalba. 6000

Heloise! Ilona Pestről kedvező kilátásokkal tért vissza, áprilisig régi helyen marad. Kérve kéri, ne várja be ez időpontot, minden elö van készitve, tizedike óta perczei kinos aggodalomban telnek. Levelét szivszorongva várja. Könyörüljön meg rajta, irjon és határozzon. Legyen erös és gondoljon arra, kinek ön mindene és legdrágábbja. Abelard. 4909

Rosina. Még csak pár napi türelemért esedezem, mig tulhalmozott munkám, mely éjjel-nappal igénybe veszi időmet, — egy kissé apad, azután pontosabb leszek. Üdvözli F . . . . ó. 7085

Melyik vagyonos öreg ur hajlandó egy jó családból való szép és müvelt de szegeny 21 éves leányt nöül venni, kinek czélja leend az illetőnek életét minél boldogabbá tenni. Komoly ajánlatokat «becsületes» czim alatt a kiadóhivatal elfogad. 5294

Eladás.

Rövid zongora, érczlappal és vastamaszokkal ellátva, csak 3 honapig használatban, hirtelen beállott körülmények miatt olcsó ár mellett a tokkal együtt kapható IV. ker., molnár-utcza 13. sz. III. em. 14. 4951

Budán a Tabán főutczára, másik felöl a várra néző mind a négy oldalon solidan beépült ház, melynek bérlete az utóbbi időben nem emeltetett s 6%-ot jövedelmez, 70,000 forinton eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4815

Szárnyzongora, majdnem uj, kitünö jó hangú, csinos külsejü, jutányos ár mellett kapható muzeum-körút 7. sz a házfelügyelönél 4949

Nógrádmegyében egy 200 hold föld és rétböl, 100 hold erdei legelőből, összesen 300 holdból álló tagositott birtok szölövel, belsöséggel, urilak és gazdasági épületekkel eladó, Váczról három mértföldnyire, ára 20000 frt, melyből bankteher 10,000 frt. Felvilágosit Fay Béla Nyustya. 4921

Concert-zongora, hires bécsi gyárból való, elutazás miatt eladó váczi-utcza 18. sz. III. em. 6. 4950

Végeladás. Egy 20 év óta fenálló diszmü- és dohányzóáru üzlet, Argauer Imre kigyo-utcza 7. számú czég alatt, feloszlás miatt saját áron alul darabonként valamint egészben eladandó, ép ugy a kirakat és belső berendezés is. 4925

Pianino álló zongora, jó és szép külföldi készitmény, a váczi-köruton 22. sz. I. em. 25. a. eladandó. 4952

Legalkalmasabb ünnepi ajandék képek, magyar és külföldi jeles festőktől, nemkülönben régi mesterektől nagy választékban, ugyszintén mindennemü régiségek jutányos áron kaphatók Bauer Sándornál váczi körut 27. sz. a Páris-szálloda mellett. 4935

Régi festmények, olasz (velenczei) mesterektöl (s egyéb mütárgyak) igen olcsón eladók Sándor-utcza 17. szám. I. emelet, 8. ajtó delután. 4937

Vizmentes ponyvák a legkisebb belföldi gyár készitménye, minden nagyságban folyton jutányos ár mellett kaphatók Éder Antal Gyula föraktárában. IV. ker., Ferencziek (barátok) tere 4. sz. 4947

A vizivárosban egy földszintes családi ház, kerttel és vizvezetékkel 14000 frtért eladó. Bövebbet a kiadóhivatal. 6003

Egy igen finom czithera eladó. — Bövebbet a kiadóhivatal. 4759

Zongora, rövid, legujabb divatu készitmény, amerikai szerkezettel, nagy és szép hanggal, kevéssé használt, olcsón eladó fürdö-utcza 45. sz. III. em. 4948

Jászkiséren egy szép fekvésü föld, tanyával, legelővel, mintegy cast. 60 h. terjedelemben, eladó. Bövebben a kiadóhivatalban. 6020

Saját nevelésü valódi harczi kanári madarak felelöseg mellett eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 5287

Karácsonyi ajándéknak alkalmas egy elegáns és kitünö jó zongora, VII. kerület, dohány utcza 50. sz. az udvarban balra a saroklakásban helyszüke miatt jutányos ár mellett eladandó. 4953

A Józsefvárosban egy földszintes ház, mely még 5 évig adómentes, 32000 frtért eladó. Bövebbet a kiadóhivatal. 6002

Egy pár kövü 36" átmérőjü kövekkel ellátott Schuthleworth-féle malomszerkezet eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 5199

Egy Budapesten VII. kerületben fekvö 3700 frtot jövedelmező ház eladó. Közelebbi felvilágositás a kiadóhivatalban. 4899

Korcsmai és kávéházi rezedények 85 kr. kilója: egy szép kakadu gyönyörü kalitkával együtt 25 frt, eladó. Bövebb t a kiadóhivatal. 4734

Pestmegyében a budapest-zimonyi vasut menten, az indóháztól felóranyira egy 827 holdas nemesi birtok (a 1200 □ öl) igen szép lakházzal, kert, szöllögyü ölcsös és uj gazdasági épületekkel együtt 32,500 frtért eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6025

Egy kitünő gordonka tokkal olcsón eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6023

Egy 8 lóerejü lokomobil cséplögéppel együtt jó karban, 1800 frtért eladó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5245

Budapestől 1½ órányira, vasutállomáshoz közel 56 hold nemesi birtok, uri lakházzal, kertel eladó. Bövebb értesitést a kiadóhivatal ád. 4860

Szép kis birtok, Fehérmegyében Sz-fehérvár város közvetlen közelében, áll 72 holdból, pr 1200□, igen szilárd gazdasági épülettel, boltozatos istállóval, felszereléssel, vetéssel együtt 14,500 frtért eladó. 6—7000 frt elegendö a többi maradhat 6% mellett. Ajánlatok «vevö» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6026

Vétel.

Kerestetik egy 6—7000 forint körül forgalmazó reáljogu gyógyszertár megvételre. Bövebbet a kiadóhivatal. 4918

A belvárosban kerestetik megvétel végett egy 15000 forint értékü ház, készpénz fizetés mellett. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6006

Kerestetik egy 8—12,000 frtot forgalmazó gyógyszertár bérbe vagy megvételre. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4752

Egy jó karban levő 3-mas számu ócska Wertheim-féle tüzmentes pénzszekrény megvételre kerestetik. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4812

Kerestetik egy ujszerkezetü használt, de azért jó karban levö velociped (bicycli). Többet a kiadóhivatalban 4866

Alkalmazást nyer

Raktárnok óvadékképes, azonnal felvétetik az általános forgalmi irodában Lipót-utcza 29. 4954

Egy ügyes és szorgalmas komorna helyben azonnal alkalmazást nyer. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6027

Gyógyszerész-gyakornoknak, 4—5 gymnasiumot végzett fiatal ember kerestetik. Bövebbet a kiadóhivatal. 4920

Egy nős, de gyermektelen kertész helyben azonnal alkalmazást nyer. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6029

Egy tanult kertész teljes ellátás és 140 frt évi fizetés mellett, vidékre alkalmazást nyer. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5292

Vidékre 3 gyermek mellé kerestetik egy bonne, ki igen szépen beszél németül és a gyermekeket az elemi tantárgyakban oktatni képes. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5288

Alkalmazást keres

Vizsgázott gazdasági gépész, ki utolag gröfi nagy birtokban 10 évig müködött állandó alkalmazást keres. Bövebb felvilágositást a kiadóhivatalnál. 4941

Egy jó családból származó leány, mint házvezetönö, alkalmazást találni óhajt csupán teljes ellátásért; kitünö bizonyitványokkal rendelkezik. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4823

Egy takaritónő ajánlja magát egy magányos urhoz csupán lakásért; a fözést is elvállalja. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4874

Privát vasalónő állást keres. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 4715

Egy 32 éves, nős férfi, ki irni, olvasni jól tud, mint irodaszolga vagy mint házmester alkalmaztatni óhajt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4538

Egy középkoru nő, ki a gazdasszonyi teendökben jártas, alkalmazást keres helyben vagy a vidéken. Értesités a kiadóhivatalba kéretik. 4843

Tanult erdész és vadász ki az erre vonatkozó maganvizsgákat már letette és az államvizsgára is kész, valamely nagyobb uradalomba, ily minöségben óhajt alkalmaztatni. Bövebbet a kiadóhivatal. 4864

Egy ügyes fehérvarrónő, jártas szabásban, kiván foglalatosságot nyerni urasági háznál vagy mint szabászne üzletben. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4765

Egy fiatal nő mint gazdasszony nötlen urhoz alkalmaztatni óhajt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4808

Egy műkertész, ki három nyelven beszél, alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4530

Egy tisztességes magányos özvegynö, valamely családhozpolgári háztartás vezetésére ajánlkozik, egyuttal kisebb gyermekek ápolását és nevelését is magára vállalja. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4768

Egy nőtlen szakács kitünö bizonyitványokkal rendelkezik, uj évtől állást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4603

Egy középkoru nő, ki a háztartás vezetését igen érti, fözni jól tud, magányos urnál alkalmaztatni óhajt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4772

Egy urasági nőtlen szakács, jó bizonyitványokkal hasonló alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4929

Egy a női ruha varrást és szabást tökéletesen értö nö, magány házaknál vagy hasonló üzletben alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4613

Mellékfoglalkozást keres az egész délelöttre egy a kereskedelem és gazdaság minden ágában jártas és irodalmilag képzett hivatalnok. Igényei szerények. Szives ajánlatok «Délelött» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6015

Egy szolid hajadon nö házikisasszonyi vagy gazdasszonyi állást keres, háztartásban valamint a varrásban jártas. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4771

Egy műkertész ki a virágházak melegágyak szönyeg ágyak, fa és szöllö erdö tenyésztést, kitünöen és alaposan érti, nös családos, beszél németül magyarul szlávul bajai lakós, azonnal vagy ujévre alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4871

Egy fiatal nő, ki eddig is elökelö urnál mint gazdasszony alkalmazva volt, és jó bizonyitványokkal bir, magányos urnál hasonló állást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4855

Urasági inas állást keres. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 4716

Bonne, egy fiatal leány, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja s a háztartás vezetéséhez is ért 1—2 gyermek mellé óhajt alkalmaztatni. Bövebbet a kiadóhivatal. 4590

Egy kereskedősegéd ki a füszer- és vaskereskedést tanulta, magyar, román, kevéssé német nyelvet beszéli alkalmazást keres a fövárosban, vagy egy nagyobb vidéki városban. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4790

Ajánlkozik, egy kisasszony mint kitünö varrónö. Czim a kiadóhivatalban. 4700

Házvezetőnői minőségben óhajt alkalmaztatni egy 26 éves, jó családból való leány, valamely uri családnál. A háztartást, fözést és fehérhimzést, esetleg gyermekek gondozását elválalná, feltételei szerények. Bövebbet a kiadóhivatal. 4701

Egy nős, családos férfi, czipész, házmesteri állást óhajt; ilyen minöségben már müködött. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4784

Egy műkertész, nös, 30 éves, ki három nyelvet beszél, a kertészet minden ágát és a szöllö müvelést alaposan érti, a legjobb bizonyitványokkal van ellátva, ujévtől alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban 4580

Szolid leány, ügyes szakácsnö, a ki a házi teendöket is érti és jó bizonyitványokkal rendelkezik, óhajt egy magányos urnál vagy nagyobb házban alkalmaztatni. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4568

Egy csinos leány, ki magyarul és németül jól beszél, helybeli czukrászdában mint kiszolgálónö alkalmaztatni óhajt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4587

Egy okleveles gépész ki már több éveken keresztül mint fögépész nagyobb uradalmaknál volt alkalmazva, műmalom, szeszgyár és gözcséplö gépeknek nem csak kezelését hanem berendezését is elvállalja éves állást keres. Bövebbet a kiadóhivatal. 4876

Egy 20 év óta gyakorló gazdász, igen tapasztalt, a felvidéken óhajt gazdatiszti állást nyerni, mint kasznár, vagy egész gazdaságkezelöi tisztséget is elvállal. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4665

Egy okl. gépész, nös, ujévtöl esetleg elöbb is éves alkalmazást keres kisebb gözmalomnál a vagy mezögazdaságnál. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4769

Lakás és bérlet.

Egy csinosan butorozott udvari szoba a hatvani-utczában azonnal kiadó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6007

Zalamegyében egy 600—700 holdas birtok 6 évre ujévtöl kezdve haszonbérbe kiadó 60 hold vetés és 130 hold tavaszi szántással együtt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6024

A belvárosban egy elegánsan butoroztt utczai szoba alkofennel egy magányos urnak kiadó. Bövebben a kiadóhivatalban. 4888

Bérlet, Pestől vasut mellett 1 óra 900 esetleg 1070 hold, 650 hold buza föld, többi rét, uj épületek, vetés és instructioval együtt kiadó. 50.000 frt töke kell. Közvetitök kizáratnak. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4542

Ház kerestetik haszonbérbe. Ajánlatok «S. E.» jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6013

Oktatás.

Vidékre kerestetik egy nevelönö, ki a felsöbb leányiskolai tantárgyakat oktatni képes és jól tud zongorázni; fizetés teljes ellátás és 20 frt havonta. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4423

Egy izr. nevelőnő, ki magyarul, németül és francziául beszél, zongorázni tud, olasz és angolból kezdőket oktathat, mindennemü kézimunkákban jártas alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5225

Egy nevelőnő, ki magyarul és németül beszél, francziában kezdöket tanithat, továbbá a zongorában és kézimunkában gyakorolt, vidékre alkalmazást nyer. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4475

Egy idősebb nevelőnő, ki jól beszél francziául és zongorázik kerestetik vidékre egy 15 éves leányhoz. Fizetés 400 frt és teljes ellátás. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6028

Tanitó, egy nőtlen, r. kath. vallásu tanitó, esetleg képezde végzett azonnal felvétetik, Schönwiesner F. C.-nél Ferencziek bazára Hatvani utcza. 4943

Egy egyetemi hallgató ajánlkozik helyben gyermekek mellé, mint oktató. beszél magyarul és németül, a hegedüből is képes oktatást adni. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4366

Egy végzett theologus, ki a gymn. és reáltantárgyak alapos oktatásán kivül a magyar, német és franczia nyelvet jól beszéli, mint nevelö alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5254

Egy okl. tanitónő, ki magyarul s németül tökéletesen beszél, az elemi- és polgári tantárgyakban pedig alaposan oktathat, valamint a kézimunkákban igen jártas, vidékre alkalmazást nyer. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5299

Egy nevelőnő kerestetik két gyermek mellé vidékre, ki a magyar, német és franczia nyelvet jól birja, továbbá kitünöen zongorázik s a kézimunkához jól ért. Fizetés teljes ellátás s 360 frt; izraeliták elönyben részesülnek. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4331

Egy kisasszony, ki magyarul, németül beszél, zongorázik és a kézimunkákban és varrásban ügyes, gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5283

Egy fiatal kis asszony, ki németül és magyarul beszél, a háztartás vezetését érti és az összes kézimunkákban jártas, jól zongorázik, alkalmaztatni óhajt mint házikisasszony vagy gyermekek mellé mint nevelönö. Bövebbet a kiadóhivatal 4422

Egy kitünő zongoratanárnö elfogad tanitás végett még egy felnött egyént négykezü játékban kisérni. Bövebbet a kiadóhivatal. 6018

Egy nevelőnő, ki magyarul és németül jól beszél, francziában és zongorában pedig kezdöket is oktathat állást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4873

Kerestetik vidékre egy nevelönö, ki magyarul és németül beszél, jól zongorázik és a kézimunkákban gyakorolt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6005

Egy nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli, a zenében elörehaladt tanitványokat is képes oktatni, alkalmazást keres. Bövebbet a kiadóhivatalban. 6014

Alapos, gyors zongora tanitásra ajánlkozik egy fiatal nö, ki saját lakásán is ad órákat, ugyanez kitünöen beszél francziául és németül is. Bövebbet a kiadóhivatal. 6017

Egy egyetemi hallgato, ki a magyar és német nyelvet jól beszéli, a franczia nyelvben pedig kezdöket oktathat, azonkivül a hegedü- és zongorajátékban jártas, helyben mint nevelö alkalmaztatni óhajt. Bövebbet a kiadóhivatalban. 5256

Különféle.

Egy magányos özvegy asszony felfogad egy urat egész ellátással, 1 vagy 2 szobából külön bejárattal biró lakásra. Érlesitést ad e lap kiadóhivatala. 4945

Azonnal 100 o. é. frtot fizetek tiszteletdijba, ki egy szolid, államhivatalnoknak, 1000—1200 frtot jövedelmező házgondnoki, vagy magántitkári állást szerez Pesten, vagy környékén. Bövebbet a kiadóhivatalban. 4931

Szerény nyugdijból élö tisztviselö teljes ellátást keres magányos vagyonos nönél helyben vagy közel vidéken. 4826

Zalamegyében egy 600—700 holdas birtok megvétele végett társ kerestetik. Bövebbet a kiadóhivatalban. 601.

Egy jó csepp

mint

karácsonyi és ujévi ajándék

nagyon ajánlható.

TEUTSCH B. JÓZSEF

kitüntetett erdélyi

hegyi boraiból

Segesvárott.

BUDAPESTEN:

Vámosy Lajos

bor-, pezsgő-, likör-, rum- és teakereskedésében

IV., sugár-út 2. Fonciére-palota

Egy elegáns ajándékkosár

Rend magában foglal:

I. 6 nagy bout. pecsenye-bor, három válogatott faj ... frt 5.—
II. 6 nagy bout. csemegebort nagyon finom jelzékben ... frt 8.40
III. 6 nagy bout. csemegebort 6 finom jelzékben ... frt 6.—
IV. 6 nagy bout. fehér és vörös **gyógybor** régi, legnemesebb minőség ... frt 9.—

Megrendeléseknél elégséges a római számokkal jelzett rend megnevezése.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek. 8383

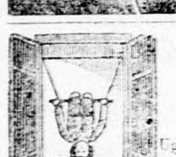

Legalkalmasabb ajándék gyermekek részére

a csász. kir. kizár. szab.

szobai torna-készülék.

Ugyanaz minden ajtó között, horog, sróf vagy egyéb megerösitö eszköz nélkül elhelyezhető ugy, hogy az ajtófélfát épen ne rongálja meg. — Föraktár **Weniger — Meditsch,** IV., Hauptstrasse 23., Bécsben. 8413

Nincs többé tüdőbaj!

Tscheikels tanár által feltalált, **köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, asthma,** valamint minden más **tüdőbetegség** ellen, mint legjobb óvszer kiválólag ismert **Strauss A.-féle amerikai**

gyógyfű-kivonati mell-pasztillák.

(1 karton 20 kr., 6 karton 1 frt) továbbá az ugyanezen kivonatból elöállitott, nagyon kedvelt

„MELL-SZÖRP“

(1 üveg 50 kr., 6 üveg 2 frt 50 kr.) nagyon ajánlható **nehéz betegeknek, gyermek-ágyasoknak,** különösen **csecsemőknél** és **gyermekeknél,** görcs és **ziháló köhögés** ellen csodálatos hatásu az

EGYETEMES SZER

minden **tüdő-, torok-,** és **gyomorbaj** ellen, különösen segélydús, **köhögés** és **rekedtség** ellen a közkivánatra forgalomba hozott

amerikai gyógyfű-kivonati-mell-sör,

mely főképen a nemi életből eredő gyengeségi állapotoknál hat jótékonyan, nem izgatólag, tehát **szivbajban** szenvedőknek is adható, emeli a **táplálkozást,** minélfogva egyszersmind a **legolcsóbb tápszernek** is tekinthető. 7970

Árak:

1 üveg gyógyfűkivonati mellsör 50 kr., 6 üveg 2 frt 50 kr., 12 üveg 4 frt 75 kr., 24 üveg 9 frt, 48 üveg 17 frt, 100 üveg 32 frt 50 kr.

12 palaczk és nagyobb mennyiség megrendelésénél a láda nem számittatik fel.

Főraktár Budapesten: Török József gyógyszertárában király-utcza 12. sz. a. Szállitási raktár: **Strausz Á.**-nál Rombach-utcza 16. sz. a., valamint az ország minden jóhirü gyógyszertárában. **Naponként postai szállitás.**

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK,

61787. IV. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak Budapest-Józsefváros (losonczi) állomásán az üzletszabályzat 61. §-a értelmében elárusitandó szállitmányok, valamint az állomásokon összegyüjtött gabonasöpredék f. havi nyilvános árverezése f. hó 19-én, szerdán d. e. 9 órától kezdve tartatik meg, mi ezennel közhirré tétetik.

Budapest, 1883. deczember 11-én.

Az igazgatóság.

VANHOUTEN-féle tisztán feloldható CACAO

legfinomabb minőségü. «**Rögtön**» elkészithető. Egy font elegendő 100 csészére. Gyárosok **C. J. van HOUTEN & ZOON Weesp, HOLLANDIÁBAN.** Kapható a legtöbb finom csemege, gyarmat- és gyógyszeráru-keresdésben 6193

VAN HOUTEN'S reiner löslicher CACAO

feinster Qualität. Bereitung «**augenblicklich**». Ein Pfund genügend für 100 Tassen. Fabrikanten **C. J. van HOUTEN & ZOON in Weesp. HOLLAND.** Zu haben in allen Delicatessen, Colonialwaaren- und Droguenhandlungen.

ELADÓ

czukrász-üzlet és kávéház.

Czegléd városában (a vasut-utczán) a városházhoz közel lévő **czukrázda,** mely **kávéházzal** van egybekötve, (elköltözés miatt) kedvező feltételek mellett azonnal megvehető. Bövebb felvilágositással szolgál, a tulajdonos

8476 **Árvay Sándor** Czegléden.

Nagyszerü

karácsonyi kiállitás

minden kigondolható

fényüzési és közhasználati, tartós becsü butorokban. Legalkalmasabb és legizlésteljesebb ajándékok urak és hölgyek számára.

Legdúsabb választék van raktáron:

fantasie, mosaik, dohányzó-játék, tea-, varró-, olvasó- és női iróasztalok, törülközö-, ujság, hangjegy-, esernyő- és bottartók stb. stb. 7776

Szalongarniturákat atlaszból, selyemből, kereveteket, pamlagokat, irózsöllyéket, gyermekszékeket, továbbá mindennemü asztalos butorokat teljes lakberendezésekre legnagyobb választékban, rendkivül olcsó áron, elismert szolid kivitelben ajánl

SÁRKÁNY BIZOMÁNYI BUTOR-CSARNOKA

Gizelatér 3. I. emelet, a Deák-Ferencz utcza sarkán.

Kényelem szempontjából a butorcsarnok esti fél 8 óráig van nyitva.

Gácsi gyapjuszövet és finom posztó-gyár.

Van szerencsénk ismét a t. cz. közönség figyelmét tiszta gyapjuból gyártott lópokróczainkra, melyek tartósságra nézve minden ilynemü a kereskedelemben elöforduló gyártmányt fölülmulnak — forditani

Ezen gazdasági lótakarók koczkásszürkék és sima szürkék 116 centiméter szélesek, 12½—13 méter hosszuak és négy párt középnagyságu lovakra valók, 130—136 centiméter szélesek, 11½—12 méter hosszuak, 3 párt nagyobb lovakra és ugy simaszürkék mint egészen feketék 150—155 centiméter szélesek, 10 méter hosszuak 2½ part

E takarókat 26 frtnyi gyári áron végenként a t. cz. fogyasztók lakhelyök legközelebbi vasuti állomásáig bérmentve szállitva számitjuk, továbbá simaszürke dupplán szövött 150—155 centiméter széles, 2 méter hosszu, valamint drappszinü, ugynevezett angol lovagló takarókat, párját 18 frtjával, utóbbiakat vörös posztóval szegélyezve 20 frtjával párját. 7720

Megrendelések intézendők a

Gácsi posztógyárhoz Budapestre fürdö-utcza 10. Utánnyomat nem dijaztatik

Titkos betegségeket

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertöztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket,** a **bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melynek a **magtalanság** egyik főokozója, és **börbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel **gyorsan** és **alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemésztudor, volt cs. k. osztályföorvos.

Lakás: Budapest, Terézváros, gyár-utcza 3. II. em., bejárat a lépcsöröl, a sugár-ut és király-utcza közt.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész délután 4ig. este 7—8-ig.

Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekröl gondoskodtatik.

Nőknek külön váróterem. 832

7862

DITMAR R.

BÉCSBEN,

CS. KIR. ORSZ. SZAB. LÁMPAGYÁR.

PETROLEUM-

LÁMPÁK ÉS CSILLÁROK

majolika-lámpák,

FÜGGŐ-LÁMPÁK FAYENCE-ERNYŐKKEL

mázszag nélkül, mindig fehérek és tiszták, gyárak, konyhák stb. számára.

Napégők

csak 62 gr. petroleum felhasználásánál óránként, nagyobb világitó erövel, mint a villanyos izzófény.

Minden lámpa legnagyobb tökéletességgel van elöállitva.

RAKTÁR: BUDAPESTEN, József-tér.

KARÁCSONYI NAGY KIÁLLITÁS

Rothauser M. IGNÁTZ a volt Rothauser Testvérek czégének idösebb társa

ujonnan berendezett diszmüáru-üzletében bent a királyutczában 6. szám, SIMONYI-féle házban.

Ugyanitt található **gyönyörü kiállitása** a bronz-, csiszolt réz-, fa- és bőr-diszmüáruknak, továbbá arczképalbumok zeneszerkezettel vagy a nélkül, munkakosárkák, peluche-necessairek, elegánsan himezett szivar- és pénztárczák.

Nagy raktár **valódi china ezüst és alpacca árukból,** függő lámpák és asztali lámpákban, a **legujabb játékszerek,** különösen megtekintésre méltók a szabadalmazott eltörhetlen és mosdatható bábuk, ruházattal és a nélkül. Minden a legizlésteljesebb kiállitásban, bámulatos olcsó árak mellett. 8480

Chocolade Küfferle

8297

Karácsonyi kiállitás.

Csokoládé, csokoládé-czukorkák, csokoládé-csemegék, karácsonfa-diszitékekből, mindennemü bonbonnièrekből, Fantasie-dobozok komikus figura-alakok. Attrapeok, a legkiválóbb választék és leggazdagabb kiállitásban minden áron.

Váczi-utcza 13. szám alatt.

Az uj párisi *Bonbonniérek* és *Attrapeok* izlésteljes és keresett kivitelüknél fogva különösen figyelemreméltók.

Chocolade Küfferle

Számos és tartós gyógyeredmény.

Tüdőbajnál, sápkór- és vérszegénységnél,

tuberculosusnál (**tüdővész**) az első stadiumban, **makacs** és **idült tüdőhurutnál,** mindennemü **köhögésnél, ziháló köhögésnél, rekedtségnél, rövid légzésnél, elnyálkásodásnál,** továbbá **súlynél, rhachitis-gyengeség** és **fellábbadásnál,** mely a **Herbabny Gyula** gyógyszerész által **Bécsben** elöállitott

alphosphorsavas mész-vas-szörpével

éleretett, bebizonyitotta, hogy ezen készitmény mint **első rendü gyógyszer** ajánlható az elösorolt betegségek ellen. **Orvosilag megállapitott hatások: Jó étvágy, osöndes álom, a vér és csontképződés emelkedése, a köhögés csillapitása, a nyálka feloldása, a köhögési inger, az éjjeli izzadás, a kimerültség elmulása, általános testi erösödés, gyógyulás a tuberculosok fokozatos elhütése által.**

Elismerő irat.

HERBABNY GYULA gyógyszerész urnak **Bécsben.**

Indittatva érzem magamat, önnek különös köszönetemet kifejezni az ön **alphosphorsavas mész-vas-szörpének** gyógyhatásáért, melyet nöm használt **mikor az orvosok öt már elveszettnek hitték. Nőm mindenki csodálkozására felgyógyult, mindazonáltal a kitünö szert** időnként használja utó-gyógymód gyanánt, mert az étvágyat elömozdi ja s ennek folytán nyolcz hét alatt 4½ kilo sulylyal szaporodott. Az ön kitünö gyógyszerét ajánlom is mindenkinek. — Josefthal (Csehország) 1882. feb. 20.

Jäckel Hermann.

Önnek, mint a mész-vas-szörp nevezetü becses gyógyszer feltalálójának legmélyebb köszönetet mondok, mert már ugyszólván **a sir szélén voltam** és semmi gyógyszer sem hatott már nálam, mig végre az ujságban az öngyógyszerért olvastam **melynek használata folytán a legrövidebb idő** alatt felgyógyultam.

Motl Vincze.

Pottenstein, 1883. január 3.

Egy üveg ára 1 frt 25 kr. postán csomagolásért 20 krral több.

Tessék határozottan **mész-vas-szörpöt Herbabny Gyulától** kérni s arra ügyelni, hogy fentebbi hatóságilag bejegyzett védjegy minden üvegen s mellette **Dr. Schweiger** füzete, mely bő utasitást és számos bizonyitványt tartalmaz, található legyen.

Központi szállitási raktár a vidék számára:

Bécsben, Apotheke „zur Barmherzigkeit“

Herbabny Gyula, Neubau, Kaiserstrasse 90.

Eőraktár Magyarország számára Budapesten: Török József gyógyszerésznél **király-utcza 12.**

Továbbá raktárak: a következő gyógyszerész uraknál: **Zágrábban:** Arazim C., Fink L. **Antalfalván:** Toldy A. **A.-Kubinban:** Emanuel N. **Csaczán:** Bencsáth F. **Debreczenben:** Göltl A. **Kismartonban:** Grüszner F. **Eszéken:** Dienes J. C. **Eperjesen:** Krivoss J., Gallotsik, Schmidt C. **Pécsett:** Kovács M. **Boldogaszszonyban:** Klapsia P. **Esztergomban:** Senyi F. **Nagybecskerek:** Menczer L. **Nagyváradon:** Molnár József. **Gyöngyösön:** Merits F. **Gyulán:** Hidassy J. **Nagyszebenben:** Morscher W. F., Kaiser A., Henrich C. **Kaposvárott:** Augustin A., Bobocsay A. **Karánsebesen:** Müller J. **Kassán:** Wandraschek C., Korettko A., Hegedüs L., Gallik J. **Brassóban:** Kugler Ede., Jekelnos F., Schüster K., Steiner F. **Késmárkon:** Genersich A., Molnár L. **Komáromban:** Grotsch S. **Liptó-Rózsahegyen:** Hammerschmied Izd. **Lugoson:** Vértes L. **Malaczkán:** Friedrich J. **Miskolczon:** Dr. Herz. **Mossóczon:** Skitzak. **Marienfeldben:** Metzger Ede. **Nagy-Bittsén:** Tombor L. **K-Nyéken:** Gahy A. **Sopronban:** Graner Jenő., Molnár L., Beckert D. **Pancsován:** Grafi W. **Pétervárad:** Inotoff. **Pozsonyban:** Pisztory T., Soltz R. **Győrött:** Simon F. **Resiczán:** Bagy C. **Sassinban:** Török G. **Schlainingban:** Schwarz G. **Székes-fehérvárott:** Dieballa G., Braun J. **Szegeden:** Kovács M., Barcsay C. **Temesvárott:** Tarczay J. C., Jahner C. M. **Tisza-Ujlakon:** Royko V. **Torontál-Szécsányban:** Kleszky J. **Trencsénben:** Simon A. **Szombathelyen:** Csepcsány B. **Váczon:** Radulesco G. **Wartbergben:** Fleischer A. **Verseczen:** Müller O. 8385